

YIDDISH BOOK CENTER NEWSPAPERS COLLECTION
NUMBER KC5780-185mfv05i23

GERECHTIGKEIT (YIDDISH JUSTICE)

Volume 5 Issue 23
June 1923

THE KHEEL CENTER FOR LABOR-MANAGEMENT
DOCUMENTATION AND ARCHIVES
CORNELL UNIVERSITY LIBRARY

YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

This collection was made possible with the support of
Abby Joseph Cohen and David M. Cohen.

Gerechtigkeit (Vol. 5, Iss. 23)

Keywords

International Ladies' Garment Workers' Union, ILGWU, Gerechtigkeit, labor unions, clothing workers, textile workers, garment workers, garment industry, New York, United States, Yiddish, Jewish

Comments

Justice was the official publication of the International Ladies' Garment Workers' Union ILGWU from 1919 to 1995. Editions of *Justice* were published in English, Italian, Spanish, and Yiddish. When compared side by side, the content of some of these different editions of *Justice* shows significant differences.

Gerechtigkeit was the Yiddish-language edition of *Justice*.

פרעזידענט ווינאמאס באזוכט אין קענעדיע

(שליס פון זייט 1)

פון די קאנקאסענע יעדע זוכר פון א ווינאמאס ווי שליסען אויס פון דער אר-בייט די ווינאמאס, און די ארבייטער, אונטערן צו שטעלען זיך אין קאמף גע-גען דעם, שליסען עס איבער, און די ווינאמאס ווערט אלץ שוואכער.

וואס איז שולדיג אין דעם? א סך זאכען. די הויפטזאך שיינט אבער צו זיין, וואס די פיהרערשאפט פון דער ווינאמאס איז נישט געווען ווי עס דארף צו זיין. מען האט זיך פארנומען צופיל מיט זייטענע זאכען, און די טרויער-פראגע ווינען פארנאכטעניגט געווארען.

מיטוואך ביטאג, פאר'ן אפפארהען, האט פרעזידענט ווינאמאס ארבעטירט א מיטינג פון קלאקמאכער אין פרינץ ארטור האל, און ער האט געזאגט דאס זעלבע וואס ער האט געזאגט די קלאקמאכער אין טאראנטא. נעמליך: אויב זיי ווילען די אינטערנעשאנאל זאל ווי העלפען ארויסקריכען פון דעם מינע-ראכעלען צושטאנד, דארפן זיי אסאך הער וווינען, דאס זיי אליין ווילען גרויס עפעס צו טאן פאר דעם. זיי דארפען אליין נעהמען שטארקען די ווינאמאס און דאן וועט די אינטערנעשאנאל זיי העל-פען מיט אלע מעגליכקייטען.

אין מאנטרעאל האט ווינאמאס זיך גע-זעהן מיט ברודער פאסטער, פרעזידענט פון קענעדיע סענטראל ליבאר קאנסיל, און אויך מיט דעם לאיער פון דער יוני-יאן, און ער האט זיך מיט זיי דורכגע-רעדט אין באזונדער דעם אפיל וואס עס דארף דאס נעמאכט ווערען געגען אן ענטשעידונג פון א ריכטער, וואס האט ארויסגעגעבן אן אינדוסטריאלען, עס זאל נישט ערלייבט זיין צו פיקסען די שטערע וואס ווילען אין סטרייט. עס איז באשלאסען געווארען, דאס דער אפיל זאל גלייך נעמאכט ווערען צום העכסטען קאדראט אין לאנד, די נאנצע ארבייטער-באוועגונג פון קענעדיע איז פאראינטערע-סירט אין דער ענטשעידונג וועגען, "פיר קעמפנינג" און א פראצעס וועט אנגעהערט ווערען, אז דער אורטייל פון דושיקאוו זאל אומגעווארפען ווערען פון דעם העכערען קאדראט.

סעק. באראק בארינטעט פון פאסיפיק קאוסט

(שליס פון זייט 1)

דירט דעם דושיקאוו קאנסטאנטין פאסטער, ווייטער צו שטיצען דעם סטרייט, ווי דאס איז געטאן געווארען ביז איצט. די סטרייטער - זאגט ער - ווילען פול מיט מוט אין ענטווארען און ווילען פעסט ענטשלאסען צו קעמפען ביז צו א זיג, ווען מען זאל זיי נאך ווי געהעריג אויסהעלפען.

די דעקאמערדאציע פון סעקערעטער באראק ווערט אנגענומען און דער קלאק-מאכער סטרייט אין סאן פראנציסקא וועט ווייטער געשטיצט ווערען.

סעקערעטער באראק האט אויך גע-בראכט א געווענע באריכט איבער דעם צושטאנד פון לאקאל 52, די קלאקמאכער בער יוניאן אין לאס אנדזשעלעס. ער האט דאס געהאט א פאר מיטינגען מיט'ן קענסעטיוו באראק, און אויך מיט די מעמבערס. די יוניאן איז זעהר אפי-געשוואכט אין די אקטיווע מעמבערס פארלאנגען די אינטערנעשאנאל זאל פאר זיי דארטען אויפהאלטען די יוניאן, כאטש זיי אליין טוען נישט די פולע פליכט אז די יוניאן זאל זיך געפינען אין א בעסערען שטאנד.

די פראגע וועגען לאס אנדזשעלעס וועט אויפגענומען ווערען נאך און פול אויף דעם נעקסטען, רעגעלען פערטעל-יעהרליכען מיטינג פון דער באראק וואס וועט אין נאכען אפגעהאלטען ווערען, וואו דער נאנצער דושיקאוו קאנסטאנטין פאסטער וועט זיין אנוועזענ.

פאר דעם ספעציעלען מיטינג איז ערשינען א דעלעגאציע פון דער ארביי-טערשאפט אין רומעניע, באשטעהענ-ד פון די גענאסען דר. קיסמאן און ה. גלי-שינסקי. די דעלעגאציע האט געשיל-דערט די טרויעריגע לאגע פון די ארביי-טער-ארגאניזאציעס אין רומעניע און פארלאנגט הילף.

עס איז באשלאסען געווארען זיי צו שטיצען מיט 500 דאלאר.

לענינס געזונד-צושטאנד ווי-דער ערגער.

מען מעלדעט פון מאסקווע, אז לענין-פיהלעט זיך ווידער ערגער און אז א ריית-ע-ארויסגערופען געווארען צו זיין בעט. די דאקטוירים זיינען נאך אמאל פלוצלינג דאקטוירים זיינען פארבליבען אין קרעמ-לין.

גענוי וואס ס'איז איצט דער אמת'ער צושטאנד פון לענינס געזונד ווייסט מען נישט. קיין בולעטינס ווערען נישט פאר-עמטליכט.

צעהייעהריגער יונילעאום פון רעליף-ארבייט אין לאקאל 35

(שליס פון זייט 1)

זיך אנגעוויסען, און עס ווערט אייך אנגעגעבען מיט פאסטען און ציפער, וואס די רעליף-ארבייט אין דער יוניאן האבען אויסגעטאן אין די פארנאנענע צעהן יאהר צייט. יעדער מיטגליד פון לאקאל 35 קען באקומען פאר 1 א בוך אין אפיל פון דער יוניאן, 228 צווייטע עווענינג, די אלע וואס ווערען אויספא-רען אויפ'ן עקספירימענט, וועלען באק-ומען א בוך, אלס סאלידע, ביים ארויפ-געהן אויפ'ן שווי.

צום שטוב ווירען מיר זאגען, דאס מיר באגריפען לאקאל 35 צו דעם צעהן יאהרענען יובילעאום פון זיין רעליף-אר-בייט. לאקאל 35 איז געווען דער ער-שטער לאקאל אין דושיקאוו באראק פון דער קלאק, סטרייט אין ריבער מאכער יוניאן, וואס האט זיך אנגעפאנגען איי-טערעסירען מיט די לידען פון זיינע מעמ-בערס אין צייט פון א טראנספארט און מאכען פון די אנדערע לאקאלס האבען זיין נאכדעם געטאן דאס זעלבע, פון וואס עס איז אויסגעוואקסען דער "יוני-יאן הערטה סענטער", אן אינסטיטוציע אין דער יוניאן וואס ווערט וואס וויר-טען איר משה פאפירער צווישען די מיטגלידער פון אינזער אינטערנעשאנאל.

עס וועט אייך נישט שאדען צו דער-מאנען ביי דער געהענדיג, דאס פיר-דענט וואס זיינאן אין געווען דער ער-שטער וואס האט צום ערשטען אנגע-פאנגען אינטירען אין דער יוניאן איי-נציפירען א רעליף-פאנא, זייענדיג דער מאלט דער מענעווערס-עקסערטאר פון לאקאל 35. ער האט דעמאלט פאר-אויסגעזאגט, אז די רעליף-פאנא אין דער יוניאן, וואס אחוץ דעם וואס דאס איז אין א יוניאן א זעהר נויטיגע זאך, וועט עס אויך האבען ערפאלג אין וועט פיהר-ען צו דעם, דאס די יוניאן בכלל זאל ווערען איר פאסטער, און ער האט איצט אלע ארוואכען זיך צו פרעהען זעהענדיג ווי זיינע לידע ווילען מקיים געווארען.

דאס גלייכען האבען אויך אלע איר-זאכען זיך צו פרעהען די באמטע פון דעם לאקאל, וואס זיינען געקומען נאך איהם און האבען פארטעוועט די אר-בייט, צום וואויר אין בעסטען פון די מיטגלידער. זיי אלע צוזאמען מיט דער "רעגל און פיל" פון דעם לאקאל קומט איצט א הארציגער מוז טוב, און מיר שיקען זיך עס פון טיפע הארצען!

א באזונדער מוז טוב קומט די מיט-גלידער האט האבען אין פארהויב פון די צעהן יאהר צייט געדינט אין דער רע-ליף-קאמיטעט. זיינען זיי דאך געשטא-נען אס נאכגעסטען צו דער רעליף-אר-בייט, אין זיי מענען אלע איצטער נאכט שטארק זיין מיט דעם ערפאלג פון זייער גאנץ נוצליכער טעטיגקייט. מיר ווילען לאקאל 35, דאס די רעליף-אר-בייט זאל אייך ווייטער פארטעוועט ווערען מיט'ן זעלבען ערפאלג, דאס וואס וועניגער פון זיינע מיטגלידער זאל לען דארפן זיך ווענדען נאך הילף און דער רעליף-פאנא זאל וואקסען, זאל ווע-רען איר גרעסער און גרעסער. פארא-ים עס איז אימער בעסער צו זיין פארא-דייטעט, "פאר א שטעכטען טאג", און דער שטעכטער טאג זאל קיינמאל נישט קומען, איידער דער שטעכטער טאג זאל קומען און מען זאל נישט זיין פאר דעם פארארייט.

לאנג זאל לעבען דער געפיהל פון גענעווייטיגער הילף צווישען די ארביי-טער-מאסען!

נוט, ווען איר זאגט זיין אויפ'ן שווי ארום 10 אויגער, די שווי וועט אפ-נעהן פון פיר, "איי", בעטערי פארק, לע-בען סאטא פערק, די מיטגלידער, וואס קומען פון די באגאנס אדער פון ברוק-לין, ווערען פארהען ביי סאטא פערק, גלייך דערביי געפינט זיך, "פיר איי", פון וואנען דער סטייטער, "קלעמאנט" וועט אפפארהען.

צווייטענס: ווערען קומען צום שווי נאך די פערואנען, וואס האבען זיך פארזאמלט מיט א טיפע, זאל קיינער נישט טראכטען: "נישקע", מען וועט שוין ארויפגעהן אויפ'ן שווי. קומט די נייע רעוויזשען פון דאקאמאנישטאנער, ווערט עס שטרענג אויסגעפאסט פון ספעציעלע אינספעקטארס, און יעדער פאסאזשיר וואס געהט ארויף אויפ'ן שווי זאל האבען א טיפע, ווייל מעהר ווי א באשטימטע צאך פאסאזשירען טאר אויף א שווי נישט ארויפגעהן. אין ביי דעם אינספעקטאר, וואס יעטעהט ביים ארויפגאנג אין איר אונט, א קינד ווי א רעוויזשען ארויפגעהן. אפילו א בייבי וואס מען טראגט אויף די הענד, ווערט פארעכענט אלס א פאסאזשיר, און פאר יעדע, קינד, אפילו א בייבי, דארף מען האבען א באזונדער טיפע, זאלען די מיטגלידער פון לאקאל 35 דאס האבען אין זיינען, אויב זיי ווילען נישט האבען קיינען אומאנגענומענע טען, ווארים אויב, למשה, א פארפאלג זאל קומען מיט צוויי טיפעס און אויך מיטגעהמען א קינד, אפילו א בייבי, וועלען זיי צוליב דעם קינד מווען געהן צוריק, ווייל מען וועט זיי פאזיטיוו נישט ארויפלאזען אויפ'ן שווי.

עס וועט אפיר אויך נישט שאדען צו ווארען דעם עולם, דאס עס איז שטרענג פארבאטען צו ברענגען אויפ'ן שווי נישקע וואס איז פארבאטען פון דעם 18טען אמענדמענט. עס ווערען זיין ספעציעלע אנגעטען וואס וועלען אויפ-פאסען, און זאל קיינער נישט נעהמען קיין טשענסעס, מען קען דורכדעם ארויפפאר-לען אין גרויס טראכעל.

אלוא, מען וועט אפפארהען מיט דער שווי 10 אויגער אין דער פרייה און מען וועט צוריקקומען ארום 9-10 אויגער אין אונזער, און עס וועט נישט שאדען דער עולם זאל מיטגעהמען עפעס א ביי-צו טאן. אבער די וואס וועלען נישט וועלען טראגען זיך מיט פערקלא, וועלען קריגען צו קויפען עסענווארג ביי דער באר פון שווי. די באר אויפ'ן שווי איז איבערגעגעבען געווארען צום אנארכיס-טישען, "רויטען קרייז", אין דער פראפיט פון דער באר געהט פאר זייער ארגא-ניזאציע.

צו דער געלענענהייט פון דעם יוביל-לעאום האט די רעליף-קאמיטעט פון לאקאל 35 ארויסגעגעבען א שעהנעם בוך, ארום 90 זייטען, פול מיט אינטערעסאנט-ע אומקליקעלע און באגרייפונגען, פון די אלע בויער און טוער פון דעם לאקאל, אזוי נישט ווי פון דער "רעגל און פיל" אין דעם בוך ווערט דערצעהלט ווי אזוי די רעליף-ארבייט אין דעם לאקאל האט

אינטערנעשאנאל קאלענדאר

פון ה. סקילמאן.

היינטיגע וואך מיט 12 יאהר צוריק

דושיקאוו באראק קלאקמאכער קאנסטאנטין פאסטער וואס עס קען נעמאן ווערען אום די אפער-טערס וועלען נישט אויסווען פראצעס און די רע-קולס ביי דער מאסיב, אום נישט איבערגע-סען דאך דעם די ארבייט פון די פרייטערס.

דער דיסטריקט קאנסיל פון די אינטער-נייטשנאל לעקאלס אין ניו יארק, רופט א מאס-מיטינג פון אלע ווייט גורס ארבייטער, דער-מיטינג ווערט אדערסירט פון שאול עלשטיין, לעמאר, רייז, ב. וויינשטיין, מאיר לאנדאו, פנקין און שניידערמאן. איבער הונדערט מעמבערס צעהלען איין אינטערנעשאנאל ווערען מעמבערס אין דער יוניאן.

דושיקאוו באראק קלאקמאכער עפענס אז אפיל אין ברוקלין, דער ברוקלינער לאקאל 70 לייזט זיך אויף און די מעמבערס ווערען פראג-ספעריט צו די דושיקאוו באראק לאקאלען, איינזעהנדיג אז זייערע אינטערעסען וועלען בעסער שטענדען ווערען פון דושיקאוו באראק ווי ווען זיי וועלען ארבייטען זעלבסטשטענדיג.

נאך אייניגע קאנפערענצען, וועלכע ווערען געהאלטען צווישען לאקאל 30 און דעם דושיקאוו באראק באשליסט לאקאל 10 צו ווע-רען א פיל פון דער דושיקאוו באראק קלאק-מאכער יוניאן.

פרעגט אייער שכן אין שאפ

צי ער ערהאלט די "גערעכטיגקייט" יעדע וואך, אויב נישט, זאגט אים, וואס ער דארף טאן אום ער זאל דאס יא קריגען.

טהוט דאס צוליב זיך

אויב איינער קריגט נישט די "גערעכטיג-קייט", איז אלעס וואס עס דארף געטאן ווע-רען איז זיך ווענדען צו דעם סעקערעטער פון לאקאל, אדער שרייבט דירעקט צו

ווייל ווען איינער ליינעט נישט די "גערעכ-טיגקייט" ווייסט ער נאטורליך נישט וואס עס מוט זיך אין זיין יוניאן און אין אלע אנדערע יוניאנס, און מיט אזא איינעם איז אויף אזוי פיל שווערער זיך צו פאר-שמעהן און מאכעם מאל אונמעגליך אויסצוקומען.

Publication Dep't, I. L. G. W. U.
3 WEST 16th STREET,
NEW YORK, N. Y.

טעטיגקייטען אין דעה וועזיט גודס וואה
קערס יוניאן, לאקאל 62

א.ב. סניידער,
מענערדזשער פון לאקאל 62

א קאמיטע פון די ברודער ה. לאנג, פון "פארווערטס", און מ. פיינסטאון, פון די "עווערקשאפטען", אינפארמירט דעם באנקעט ווערס ארגאניזשירט פאר'ן רעדאקטאר פון "פארווערטס", אב. קאהאן, פאר זיין אפמאכערן קיין אייראפא דעם 6טן דעצעמבער. די קאמיטע ערקלערט אז זי זאנצע ארבייטער-באוועגונג וועט זיין דעפרעזענטירט אויף דעם באנקעט און אלע מיינונגען וועלכע וועלען אויסגעדריקט ווערען אויף דעם באנקעט, וועלען איבערנעגעבען ווערען פון אב. קאהאן צו זיין פיהרער פון די אייראפעאישע קאמיטע-ליסטעס און ארבייטער באוועגונג. זיי ערקלערען אזוי אויך, אז אב. קאהאן פארטרעט קיין אייראפא מיט דעם צוועק צו שטודירען די קאנדיטאטן און ארבייטער באוועגונג דארט.

אין אמעריקא, פון זיין שפראך, זיין קונסט
און זיין ליטעראטור.
יעצט ענטשיידט דער קאורט דאס ביל-
דונג אין א פרעמדע שפראך קען נישט האבן
בען קיין שלעכטע ווירקונג אויף דער "נע-
דעלשטעליכער מארגל" אדער אויף דער
"נעוועלשטעליכער זיכערהייט", און אויך
דאס אזעלכע באגרענעצונגען שטערען די רע-
ליגיע פרייהייטען פון דעם איינצלענעם
אין אונזער געזעלשאפט. עס איז אויך
אינטערעסאנט צו באמערקען אז צווישען
די צוויי ריכטער וואס זיינען נישט איינ-
פערשטאנען מיט דער ענטשיידונג פון'ס
מאגריטעט, געפינט זיך אויך דער אלטער
האלטס, דער זאגענאנטער "ליבעראל" פון
סופרים קאורט.

פינה יאהר האט גענומען צו באגריי-
פן פון אונז איינפאלק, פשוט'ען אמת, פינה
יאהר פון האס און אונטערדריקונג. דער
זע ענטשיידונג איז אבער דאך א צייכען
אז די מלחמה משוגעת געהט פאראיבער
— לאמיר זיין דאנקבאר כאטש דער
פאר.

משה און אפציהען די אויפמערקזאם
קייט פון די ארבייטער מאסען דערוויי-
לע פון אונזערע ריכטיגע צורט ?

דער חרם אויף פרעמדע שפראכען
באזייטיגט.

דעזע וואך איז אונגעקומען פון ווא-
שינגטאן אן ערמויגערע שטיקל נייעס.
דער יונייטעד סטייטס סופרים קאורט האט
אפגעשטאט דורך אן ענטשיידונג אלע נע-
דעלשטעליכע אונגענומען געווארען אין
אין און צוזאנצן שטאטען איבער דעם
לאנד געגען דאס לערנען פון אויסלענדישע
שפראכען אין פאבליק און פריוואטע פריי-
מערי שולען.

דעזע געזעצען זיינען אונגענומען גע-
ווארען אין. כמעט א העלפט פון די פאר-
אייניגטע שטאטען אין די קריגע יאהר-
רען ווען איין שטאט האט געטרייעט אי-
בערצושטייגען דעם צווייטען אין ווילדען
פאטריאטיזם און אין אויסווארצען יעדען
פונק און זכר פון דעם "שונא" קולטור

אינסטאליישאן מיטנע פון עקזעקוטיוו באארד פון לאקאל 60

שטעהט אונז פאר אום צו באפעסטענען
און אוועקשטעלען אויף א שטארקע פונ-
דאמענט אונזערע געווינסען אין די פאר-
גאנגענע קעמפע, וועלכע זיינען אויסגע-
פאכטען געווארען מיט אזוי פיל זעלבסט
אויפגעפערונג, און אז דאס מוז נעמאן
ווערען אין די קומענדע 2 יאהר, אין וועל-
כע מיר זיינען פארבונדען מיט אונזער שט-
רימענט.

בר. האראוויץ, מענערשער פון סאט-
סיאיישאן דעפארטמענט, ערקלערט, דאס
קיין אפיעלס וועלען נישט ענדערען דעם צו-
זאמענשטעל פון דיעזע באארד, ווייל ער
איז גרויסט נאך בעפאר ער איז ער-
וועהלט געווארען. ער גלויבט, דאס אלע
זיינען עהרליך אין זייער האנדלען ווענען יוניאן
אנגעלעגנהייטען וועלען זיי זיכער זיין
אייניג.

דער טשערמאן ערקלערט, דאס אזוי
ווי עס איז ארגאניזירט געווארען א בשר-
קעט פאר דעם באארד, דערען וועט ער
לאזען אלע אנדערע רעדנער צום באשקעט.
עס ווערען פארגענומען וועהלען פאר
אן עקזעקוטיוו סעקרעטאר און בר. מ.
שעכטער ווערט ערוועהלט אלס סעקרע-
טאר פאר דעם קומענדען טערמין.

עס ווערען פארגענומען נאמיניישאנס
און וועהל פאר א ביזנעס אגענט און בר.
מ. גורמאן ווערט איינשטימיג ערוועהלט.
עס ווערען פארגענומען וועהלען פאר
דעלעגאטען צום דזשיאנט באארד און די
פאלגענדע ווערען ערוועהלט: בר. בשר
לאבאן, רייז, קאמינסקי, מ. שעכטער און
גאלדשטיין.

עס ווערען פארגענומען וועהלען פאר
א רולס און רעגולאישאנס קאמיטע און די
פאלגענדע ווערען ערוועהלט: מר. מעס, מ.
בראנשטיין, באראן, קאמינסקי און בארד.
דער באשקעט פאנגט זיך דאן אן, ביי
וועלכען די גאנצע אלטע און נייע עקזעק-
טיוו באארד זיינען אנוועזענע. עס זיינען
אויך אנוועזענע די באאמטע פון דזשיאנט
באארד: בורלין, האכמאן, האראוויץ,
בר. באראן און לעפאקאוויטש פון דער איני-
טערנעשאנאל. אלע פיהלען זיך באנייט
טערס פון די קורצע און הארציגע רעדעס
פון אייניגע אקטיווע מעמבערס און פון
דעם געשמאקען סאפער, וועלכע איז צו
געגרייט געווארען פאר דיעזע געלענע-
הייט.

דער באארד דריקט אויס זיין דאנק צו
די וועט און צו דער קאמיטע, וועלכע האט
ארגאניזירט דיעזע סאפער.

מ. ש. ע. ט. ע. ר. דע. סע.

א ספעציעלער און רעגולער מיטנע
פון עקזעקוטיוו באארד איז אפגעשטעלען
געווארען דינסטאג אָווענט, דעם 25טען
מאי, אין 210 איסט 5טע סטריט, מיט בר.
דייטש אלס פארזיצענדער.

עס ווערען פארגעלעזען באריכטען פון
דער גרווענס און מעמבערש'ס קאמיטע
און אויך פון דער אפיעל קאמיטע פאר
דעם לעצטען יאהר, וועלכע ווערען גוט
געהייסען.

עס ווערט דאן פארגעלעזען דער בא-
ריכט פון דער פינאנס קאמיטע און ווערט
גוטגעהייסען.

דער טשערמאן, בר. דייטש, ערקלערט
דערמיט די ארבייט פון דער אלטער עק-
זעקוטיוו באארד פאר געגרינט, און עס
ווערען פארגענומען עלעקשאנס פאר א
טשערמאן פאר דער אינסטאליישאן פון
דער נייער עקזעקוטיוו באארד און מענע-
דזשער. בר. גורמאן ווערט ערוועהלט
אלס טשערמאן. ער עפענט דעם מיטנע
מיט א קורצער רעדע און שטעלט פאר בר.
באראן, דעם גענעראל סעקרעטאר פון דער
אינטערנעשאנאל, אלס דעם אינסטאלירער
פון דעם עקזעקוטיוו באארד, וועלכע
ווערט אויפגענומען מיט באנייטערונג.

בר. באראן ערקלערט אין קורצען די
אויפגאבען, וועלכע שטעהען בעפאר דעם
באארד און זייערע פליכטען צו די ארביי-
טער, וועלכע האבען זיי ערוועהלט. ער
דיימט אויך אן אויף די עלעמענטען,
וועלכע האבען זיך אין דער לעצטער צייט
באוויזען אין אונזערע יוניאנס, כאטש נאך
זיין מיינונג, מיט עהרליכע מאטיווען,
אבער דאך שערליך פאר דעם אפגאנג און
זיכערען פראגראם פון אונזער באוועגונג
אין דעם טאגנעליכען קאמפ פאר בעסער-
ע קאנדיצאנען אין די שטעט, און ער
ענדיגט מיט א הארצליכע פארלאנג פאר
אייניגקייט אין דעם עקזעקוטיוו באארד.

בר. בערלין, דער פרעזידענט פון דעם
דזשיאנט באארד, ערקלערט, דאס די אי-
דישע ארבייטער קאנען נישט אנדערש ווי
באטייליגען זיך אין אלעס וואס עס איז
פארגעסען, ווייל זיי זיינען אלע מאל די
ערשטע אין אלע פראגרעסיווע באוועגונג
נען און מען דארף פאר דעם קיין מורא
האבען וואס אונזערע יוניאנס וועלען זיך
באטייליגען אויך אין אנדערע באוועגונג-
נען. ער ענדיגט מיט דעם וואונט פאר
מעהרערע און פראגרעסיווערע אויפמאונ-
גען אין אונזער באוועגונג.

בר. האכמאן, דער גענעראל מענע-
דזשער פון דזשיאנט באארד, דייטש, אן
אין קורצען אויף דער ארבייט, וועלכע עס

אונגעהערטע אקטען, דער פארלאמענט
האט אפגעשטימט צו מאכען א גרינדליכע
אונטערזוכונג פון דעם גאנצער אפערע און
דורכצופארשען זיי ווייט דעזע מאנאר-
כיסטישע ווילדישען זיינען ארגאניזירט
און פון וועמען.

מען מען זיך ערלויבען צו צווייפלען
אויב אזא קאנספיראציע גענען דעם יעד-
טיגען רעזשים אין פראנקרייך עקזיסטירט
טאקע אויף אמת. די מעשיה ווענען מיר
לייגען באוואפענטע מאנארכיסטען וואס
ווארטען נאך אויף א באפעהל צו שטיי-
צען די רעפובליק אין פראנקרייך זיינען
זיכער נישט געשטויגען און נישט געפליגען.

אבער עס איז קיין צווייפל נישט דאס די
אויפגעהווענע פון מוסקאליני און זיינע
באגרייט אין איטאליע האבען צוהייעט די
קע פון א הייזעל ביסלע נאכפאלגער פון
מאנארכיזם אין פראנקרייך. עס איז
אויך אינטערעסאנט צו באמערקען דאס
דעזער פאשיסטישער אויסברוך אין פאר-
דיז מוסט גארע אין א מאמענט ווען אין
איטאליען גיפט געהט דער פאשיזם יעצט
דורך א קריטישע פערזאנע, א מאנאלישען
באגרייט. דאס קען מען לייכט זעהען
פון דעם ענטפער וואס מוסקאליני זעלבסט
האט געגעבען מיט עטליכע מען צוריק איי-
נעם פון זיינע געוועזענע הויפט לוימענא-
טען, דעם דעפוטאט מיזורי, וואס האט
זיך ביי איהם געבעטען איינצופיהלען צו
דיק א קאנסטיטוציאנעלע רעגירונג אין אי-
טאליען. "איך קען נישט אויפגעבען דעם
פאשיזם", האט ער געזאגט, "איך האב
עס באשטאנען, איך האב עס אויסגעהא-
דעוועט, און האב עס געגריינט און נע-
שטארקט, און איך האלט עס נאך אלץ
אין מיין קולאק".

ניו יארק פראהיבישאן געזעץ אפגעשטאפט.

נאָווערנאך סמיטה האט אונטערנעשרי-
בען דעם בילל וואס שאפט אפ דעם געזעץ
פאר דאס אפהייטונג פון פראהיבישאן אין
ניו יארק סטייט, אבער די אגסיאציע און
דער שטורם וואס ריזער בילל האט אָנגע-
מאכט איבער דעם גאנצען לאנד האלט
נאך אלץ אין איין וואקסען.

עס קאכט און עס וירט אין דער פרע-
סע ווענען סמיטה'ס פרעזידענטסעק אמבי-
ציעס, ווענען דעם אן ניו יארק האט זיך
"אפגעטיילט" דעם גאנצן באקומען ווענען
דעם צו די איינצלענע שטאטען האבען
דאס רעכט אפצושאפען אזעלכע געזעצע
צו נישט, ווענען די קראפט פון די נלחים
און פון דער "שטורם", די "נאסע" און
די "טרוקענע" ווילען איבערצייגען די גאנ-
צע וועלט אז אונזער גאנצע עקזיסטענץ
היינט אפ אין דעם אויב דיעזער אדער יע-
נער געזעץ וועט פארבלייבען אדער אראפ-
גענומען ווערען פון די געזעץ ביכער פון
לאנד און שטאט.

עס פעהלט אבער אין דיעזער דעבא-
טע א ביסל ערענסטיקייט און אמת'ער
פארגנוגע. מען מאכט פון דער מיטע
פראגע די גרעסטע פראבלעמע פון לאנד
— מען וויל עס זאגן אוועקשטעלען אים
די הויפט פראגע פאר פרעזידענט וואהל
קאמפין פון דעם קומענדען יאהר. די
פראגע ווענען פריערען אדער קריגע אי-
בער דער גאנצער וועלט; די פראגע פון
די אימער וואקסענדע לעבענס-מיטלען; די
וואקסענדע מאכט פון דעם סופרים קאורט
און זיין ארבייטער-פיינליכע פאליטי אין
ענטשיידונגען; די שרעקליכע פראפייטיר-
רעריי וואס געהט אן אויף די אייגענבאה-
נען זינט מען האט זיי צוריק אפגעגעבען
צו די בעלי בתים נאך דער קריגע — דאס
זיינען אלץ קלייניגקייטען, וואס מער ווי
"פראגרעסיווע" גרופען און ראדיקאלע
ארבייטער אינטערעסירט עס נישט.

די לאנד קאכט מיט דער שנאפס-פרא-
גע און אלעס מוז נעהן דערוויילע אן א
זיט. טאקע אזוי — ווארעם פארנעהמען
זיך מיט פראגען פון ארבייט און קאפי-
טאל, פון יוניאנס, פון אמת'ע ענטווא-
נג, — אז מען קען זיך קאכען ווענען

דער ענגליש רוישער סכסוך כמעט
ווי געענדיגט.

די געפאהר פון א ברוך צווישען ענג-
לאנד און פארווערטס רוישער, וואס איז גע-
שטאנען געווארען פון דעם אויטאמאט, וואס
האט קארד קוראן האט אוועקגעשטעלט
נאך מאסקווע מיט עטליכע וואכען צוריק,
אין זיין כמעט ווי פארביכער, רוסלאנד
האט נישט געוואלט ריזירען מיט אפברע-
כען איהרע באזעהונגען מיט ענגלאנד און
האט נאכגעגעבען בינאחה אלע פארערוג-
נען פון די ענגלישע רעאקצאנערע הער-
שער.

רוסלאנד וועט איצט ערלויבען אונגע-
שטערט, אז ענגלישע פישער שיפלאך זא-
לען מענען כאפען פיש אויסער דער ריי-
מייליגער זאנע ביי די צפון'דיגע ברע-
נען פון רוסלאנד, ביז וואנען א באשטימט
טעל אנרימענט וועט ווענען דער פראגע
וועלען אפגעמאכט פון ביידע צדדים. דאס
לאנד וועט אויך באצעהלען ענגלאנד שא-
דענערוואג פאר דעם טייט פון א שיפאן
אין א רוישער טיירמע אין 1921, און
וואס איז וויכטיגער פון אלעס, רוסלאנד
זאגט צו אז די סאוויעט פארשטעהער אין
שטאטניסטאן, כייווא אין בוכארא, ווע-
נען וועלכע ענגלאנד האט זיך באהאנגט
אז זיי פארנעהמען זיך מיט פראפאגאנדא
געגען איהר, וועלען טראנספערירט ווע-
רען אויף אנדערע פאסטען.

קוקען קוקט עס אויס אז דער ענגלי-
שער אויסלענדישער מיניסטער האט דא
געוואונען א זיגע. עס איז אבער דער-
ווייל ווערען צו זאגען וואס פאר א ווער-
דע דיעזער זיגע קען האבען. נישט ענגלאנד
און נישט רוסלאנד קענען ביי דעם יעצטי-
גען מאמענט פיהרען מלחמה, און די עקא-
נאמישע לאגע פון רוסלאנד איז אזא
קלאגעדיגע אז זי קען מיט ענגלאנד איהר
רע באזעהונגען נישט אפברעכען יעצט. דער
פאר טאקע האט זי נאכגעגעבען אלע ענג-
לישע פארערוגען. די פארבייטערע
ענגלישע רעאקצאנערע וועלען אבער
מיט דיעזע זיגע נישט בלייבען צופרידען.
זיי האבען געזילעוועט מיט קוריוזאן'ס
אויטאמאטס אפברעכען אין גאנצען
מיט רוסלאנד און פיינליכט ארייני-
שלעפען ענגלאנד אין קריגע מיט
רוסלאנד און דאס האט זיך זיי נישט אייני-
געגעבען.

דער קאמפ וואס די ענגלישע ארביי-
טער פארטיי האט אָנגעפאנגען גענען זייער
רע קריגערישע פלענער האט דיעזע קאנ-
ספיראציע געגען דעם שלום פון דער וועלט
צושטערט אויף גארנישט.

די פארזיצער פאשיסטיזם.

א באנדע וואוילע זיינען, נאכפאלגער
פון דעם באוואוסטען מאנארכיסטישען
דעפוטאט דאדע, האבען באקומען חשק
נאכצומאכען די טאקטיקע פון מוסקאלי-
ני'ס גענעסטער אין איטאליע, און האבען
אָנגעפאנגען א קליינעם טערראר אין פאר-
דיז לעצטע וואך גענען די סאציאליסטישע
און ארבייטער דעפוטאטען אין פראנצויז-
זישען פארלאמענט. זיי זיינען אָנגעפאר-
לען בינאכט אויף דעם באוואוסטען סא-
ציאליסטען דעפוטאט מארק סאנחיער,
האבען איהם געשלענען און האבען איהם
געוואלט באניסען מיט הויסע פער. נאך
איינער פון דיעזע, "קעניגס פעהלער" איז
באפאלען דעם געוועזענעם ראדיקאלען מי-
ניסטער מאריטז וויאלעט און זיין פרוי
און האט זיי באגאסען מיט סיגט. א דריי-
טער האט אין דעם זעלבען אָווענט געשלע-
נען דעם סאציאליסטישען דעפוטאט מאד-
רויס מיטעט.

אויף מארגען אין דער פריה נאך דיע-
זע שלענערייען איז אין פראנצויזישען
פארלאמענט אויסגעבראכען א שטורם. די
דעפוטאטען, איינער נאך דעם אנדערען,
האבען ביטער און פייערדיג אמאקירט דא-
דע, זיינע מאנארכיסטען און פאנאקא-
רע'ס רעגירונג וואס זיי ערלויבען דיעזע
חברה באגריינגען און מערדער פראנק און
פריי גענעהן מיט זייער פראפאגאנדא גע-
נען דער רעפובליק און אפמאכן אזעלכע

דער מאגען ?

עקם-לקם !

GERECHTIGKEIT

A Jewish Labor Weekly

Published every Friday by the International Ladies' Garment Workers' Union

Office: 3 West 16th St., New York, N. Y.

MORRIS SIGMAN, President

S. YANOFKY, Editor.

A. BAROFF, Sec'y Treas.

ABRAHAM TUVIM, Business Mgr.

Subscription price paid in advance: \$1.00 per year.

Vol. V. No. 23.

New York, Friday, June 8, 1923.

Entered as Second Class matter April 16, 1920, at the Postoffice at New York, N. Y.

under the act of August 24, 1912.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103,

Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1919.

פסען געווארען צו אינסטאלירען - דעם
רושמיגט באארד מיטוואך, דעם 6טען
יולי, און ער האט פארלאנגט מיר זאלען
אויסשקען די נעמען פון אונזערע נייע
דירעקטארס כדי זיי זאלען קענען אינסטא-
לירט ווערן.

בלופטלין, סאניא בלוס, מעי ראזען און
לינא בלעסאן.
דער עלעקטריאן באטארד האט דעם
באריכט פון דער עלעקטרא-קאמיטע גע-
געוויסען און די מיטגלידער פון דער קא-
מיטע זיינע באדאכטן צוגעזאגט.

דורכ'ס היצען נעמען זייערע אױפנאמען.
אין מארבנדונג מיטן באריכט פון
דער לעקשאן-קאמיטע האט ברודער
שענהאליז אריינגעשטיקט צווישן צום
עקסעקוטיוו באארד, אין וועלכען ער האט
צווישען אנדערע, אז האט ער דאס
טון פון די לעצטע וואהלען זיין, אז
אין די לעצטע וואהלען נעמערען

קאן איר פונערשטווענען ניט בלייבען אין
האס, ווייל עס איז מײן בלייבונג, אז ד
פאליטישע מאַטעריעס שטימען, וואָס זײַנען
פאַר מיר אַפּגעגעבען ענטוואָרען, זײַנען, און
די מעמבערס האָבען ניט אַרױסגעוויזען
דענדיג צו שרײַבן אַ דעם מענשען, וואָלכער
באַשולדיגט דעם מאַט און פּערסאָנאַל-מאַט-
אַטעלעס.

ושווער, כאטש דער טערמין פון דעם
עקזעסיוויבאמארד ענדיגט זיך איצט,
זינט איהר און איהר וועט נאך אלץ זיין
פאראנטווארטליך פאר דער פערזאנליכע
פון דער ארגאניזאציע ביז דער ניינער עט
זעקסטיי באמארד וועט אריין אין אמת.
אזוי ווי ביזן טערמין איז פערזענליך
פארענדליך זיך איצט, וואלט איהר דעם
פאר פארלאנגט פון אייד איהר אלץ דער
פארענדליך זיך איצט, וואלט איהר דעם

בען אלע נייטיגע אראנזשמענטס פארן
פינאנץ און רעקארד-דעפארטמענט פארן
קומענדיגע יאהר.
דער עקזעקוטיוו באארד האט איינשט-
יין צווייגעוויילט דעם פארלאנג פונ'ם
סעקרעטאר צו מאכען אראנזשמענטס פאר
דעם רעקארד און פינאנץ דעפארטמענט
פארן קומענדיגען טערמין. דער עקז-
קוטיוו באארד האט געפיהלט, אז בירדער
שעהנאליץ'ס טענה, דאס ער האט נישט
דעם פולען עזערטירן פון דער מיטגלידער-
שאפט איז נישט ריכטיג, און כדי ארויסצו-
ברענגען די ווארעמקייט וואס ער האט

כאסומען דעם אמתידיכטיגען געפיהל פון
די מעכערס איז באשלאסען געווארען צו
רופען א ספעציעלען אלגעמיינעם מיטינג
ביי וועלכען דער גאנצער ענין וועט פאר-

נעלענט ווערען פאר די מעמבערס, און ווי
וואלען ווענען דעם האנדלען. עס איז איי-
בערגעגעבען געווארען צו דער ארגאניזאציע
צוואנס-קאמיטע צו ארגאניזירען דעם מי-
טינג.

עס איז נאכהער אויפגענומען געוואָרן
דער ר' פרעזע ווען דער נייער עקזעקוטיוו
באזירט וואָל אינסטאָרט ווערען, און צו
ליב דעם באַשלוס וואָס איז געפאַסט
וואָרען אין באַזונדער צום סעקרעטאַר'ס צו
שייטט איז באַשיקטען געוואָרען אַפּעלירע
נען די אינסטאַליישאַן אויף דעם 12טען
יוני.

דער פערעטאר פון רושמינט באארד,
ברודער מאסקא, האט מיטגעטיילט אונזער
עקזעקוטיוו באארד. אז עס איז באשלא-

זייערע אינטערעסען, און אויב זיי ווילען
וויסען וואס עס מוט זיך אין דעם טהייד,
פון וועלכען זיי מאכען א לעבען, דאן מו-
זען זיי קומען צו די מיטינגען און זיך
פארמיטערעסירען אין אלעס וואס עס
האט אים צו דער ווינא.

רינסטאג מ'ווער, דעם 20טען מ'אז אפגעהאלטען געווארען אין נוסרס, ניו דזשירזי, א נוסטאזוכטער מיטינג, ביי וועלכען ברודער פיינבערג, דער דזשענטאל מ'ענעווערשט פון ניו יארקס דזשיאנטס, גאנצער פון דער מלחמה אבער נישטאס האט

נעהלסמען א זעהר אינסערעסאנטער רעדער.
דאס איז נעווען א זושענער אל מעמבער-
מיטינג פון לאסאל 21.

ברודער פיינבערג האט אין א צוויי-
באנדל פארמאגט אלע די פארוואנדלונג פון

שמואל'ס רעדע באשולדיקט און אים צו
לעבן אין דער פאליטישער שטראסע,
אויך די שטעלונג פון דער יוגנט צו דער
רושבער-פראגע. ברודער פיינבערג האט
די נאנטע צייט פון זיין רעדע געהאלטן
די פארוואנדלונג אין א שטאמפער שטיי-
מונג. נאך זיין רעדע האבען פילע מער
בערס געשטעלט פראגען, וואלכע ברודער
פיינבערג האט צופרידענשטעלענד געענט-
פערט. זיין רעדע איז געווען געזאגט און

טערעסאנט און באלעהרענד.

(שלוש פון זייט 1.)

די מענטשנס האבען באראנטס ברע
דער פיינבערג און אויסגעשפראכען זייער
וואונש, דאס ער זאל זיי באזוכען וואס
אפטער.
אויף דזען מיטינג איז אויך געווען
ערשטע נאמיניישן פאר באשמוסע פון

רעם לאַסאַל.
דער מיטינג האָט געמאָנען אַ יום-
טובֿ'דיגען באַראַטער און ביים סוף איז
געגעבן געוואָרען „רעפּרעזענטאַטן“ צו
אַלע פּאַרטיזאַנעס.
פיר וואָלען יוד ראַ אַנטישעלעז אַנט-
האַלטן אַלע אַנטישעלעז אַנטהאַלטן אַלע אַנטישעלעז אַנטהאַלטן

אין זיין רעדע, און דאס איז וועגען דעם
קליינעם אינסטערעס פון די מעמבערס צו
דער יוניאן, דאס גיט קומען צו די יונג

וואס די מעמבערס צייגען ארויס, דאס
אלעס סוף גיט קיין גוטעס ניש דער יונג
יאן און גיט די מעמבערס. אויב די מעמ
בערס ווילען, דאס אונזער יונגאן זאל זיין

א ויצאנו מן'ס עזעקסוין באהר
דער דעם באכער יוני'ס יאקאב
אפנעהאלטן געווארן, באנומאן
יוענר, דעם 21סטן יא' 1928 אין 16
עסט 21סטן סטריט, אונזער דעם פארויז
אן ברודער ראבינאוויץ.
נאכדעם ווי עס איז געלייזט געווא-
רן, און געלייזט געווארן.

ישע נצחודקשטאטען" אין באשליסען
עווארעו, אז מיר וואלען זיך אנשליסען
זי רעם "היט" וועמעס אינפאכען עס
זינען צו מרנסניזירען די אידישע ארביי-
ער אין רוסלענד היינט'ן פאריקולטורעלען
זיכטיס און העלפען זיי אויספארען

אָרשױרענע לאַנדווירטשאַפֿטסליכע אַינ-
שטײטלעכע, אַינזער נײַטראַל צו דער
אָינער קערפערשאַפֿט וואָל ווײַ 26 דאָ-
אָר עהרלײך.
דו, פֿרײַענדס וואָס סאָוועט ראַשאַ״,
אַמאָל פֿון ירושׁלם האָט אַינגעלאָרען אַזאַ

ער יוניאן צו א קאמפערענץ, וואס ווערט
יינכארופען פאר וונטאן, דעם 8טען יו-
י, אין לייבאר טעמפל, 248 מיסט 84טע
ט. די בירדער ראבינאוויץ און לייבא-

זיין זינען ערוועהלט געווארען צו פאר-
רעטען אונזער ארגאניזאציע ביים קאנ-
רענץ.
עס איז באקומען געווארען א צו-
ריכט פון ברודער זימאן, פּרעזידענט
פון דער אינטערנעשנאנל, בנוגע דעם
סעסעמאנט, וואס איז ביי דער לעצטער
אנוועשן ארויפגעלעגט געווארען אויף
א מעמבערס און וועלכען אונזער לאקאל
קאנט נאך גיט אין נאכגען אפגעזעהלט.
ס'איז באשלאסען געווארען, אז די פּי-
אנציקאסיטע צוזאמען מיט'ן סעקרעטאר
אלען האבען די פּוילמאכט אין דעם צו
אנערלען.
דער רושאניט באהרד באריכט פון

עם 10טען מאי איז אויפגענומען אין
האנדעלט געווארען.
די קאמיטע, וואס האט קאנפערירט
מיט דער קאמיטע פון לאסטאל 28 בנוע
דער פאראייניגטן פון די צוויי לאסטאלס,
האט באריכטעט וועגען דער קאנפערענץ,
וואס פערזענעט זינען האט איינבארי

פערן. ברורער וויגמאן האט ביי דער קאנ-
טערענץ ערקלעהרט, אז ווען ער איז גע-
ווען ביי די עקזעקוטיוו באאדערס פון די
צוויי לאקאלע האט ער געזעהן, אז ביי דע
באדערס ווייניג גענויגט צו האבען א פאר-

[illegible][illegible]

רעד באריכט פון דער אפילקאמטע
דעם מיטגליד, וואס זי האט געהאט
עס 19טען מאי, איז אויפגענומען גע-
ווארען און נוסענהייסען געווארען.
די פינאנץ און אפילקאמטע האט
אריינגעבראכט איהר באריכט פון 17טען
מאי. דער עקזעקוטיוו באארד האט דעם
אריכט פארזאנערעלט און נוסענהייסען.
שוועסטער קלארא נאדלבערג, מיטער-
גליד פון דער נוסענהייסען האט

באריכטעט ווענען די ארגאניזשמענטס וואס
 זיי עלעקשאן-קאמיטע האט געמאכט אין
 מאצונ צו די וואהלען.
 דער באריכט איז נומערייסען גע-
 ווארען.

א ויצונג פונ'ם עקעקסיוו באאר
פון דער דעם-מאכער יונגן לאקאל 22
זיין אפגעוואלטען געווארען דינסטאג
אדער, דעם 29טען מאי, אין 16 וועט
22טע פטרים אונטער דעם פארויז פון
ברודער ראבינאוויץ.
ג. ויכערס, דעלעגאט פון צענטראלען
טענעססאני אין פוילען, איז אויפגעטר
טען פאר'ן עקעקסיוו באארד און ער
לעהערט, אז די אידישע צווייטער פון
פוילען האבען באשלאסען צו שטרען דעם
פארטיי פון די נאציאנאליסטישע און אונד

די פאליטישע און סאציאלע געשיכטע פון די פאראייניגטע שטאטן

פון דר. ה. י. קארמען.

(דער אויטאָריטעט פון אַ לעקטשור קורס וואָס איז דעם סוף פון געגעבען געווארען אין אונזער אינטערנעטיאנאל ארכיווער ארגינעלעס.)

לעסאן נומער 9. — דער קאמף פון די גרויסע וועסעס.

1. די מידעל וועסעס.

1. מיר האבען שוין געזעהן ווי מענשען האבען זיך געשאפן איבער די אלענהעני מאנסיינס, צו דער איסטערן זייט פון דעם מיסיסיפיי ריווער.
2. אין יאָהר 1890 האבען מענשען געדענקט, דאָס עס וועט נעהמען הונדערט יאָהר, איידער עמיגראנטען וועלען קומען אויף דער וועסטערן זייט פון דעם מיסיסיפיי ריווער.
3. עס האט גענומען ווייניגער ווי פופציג יאָהר, און מענשען האבען זיך באזעצט פון יענער זייט דעם מיסיסיפיי ריווער, און מיזור, אַרקאַנזאָס, אייאָווא און מינעסאָטאַ זיינען אריינגענומען געווארען אין די פאראייניגטע שטאטן.
4. מיזור מיט די גרויסע שמערקעס פלאבען, רייכען באדען, גוט צוגעפאסטע לאנד פאר באארכייטען האט צוגעצויגען שווערער פלענערס פון די אלטע סאטהערן שטאטען. אזעלכע מענשען זיינען אויך געקומען פון קענטאקי און מענעסי. פון די סאט פארטריבען געווארען דורך די פלאנטאטאָרס. נאך א שטראם עמיגראנטען האט זיך געצויגען פון די נאָרטה, וועלכע האבען זיך באזעצט אויף קליינע פארמס, וואָס זיי האבען אליין באארכייט. ס'וואלט, דער אלטער פראנצויזישער פארם, איז געווארען, ארום דעם יאָהר 1850, א גרויסע האנדעלס שטאָט, מיט א באפעלקערונג פון 75,000. עס איז דאָרט אנגעגאנגען א רייכער האנדעל מיט פוטערווארג. 40,000 פון די איינוואוינער זיינען געווען דייטשען, וועלכע זיינען געקומען אהין פון פענסילוויניא און פון אייראָפּאַ.
5. אַרקאַנזאָס, גלייך לעבען מיזור, איז פאר יאָהרען לאנג באַוואוינט געווען פון יענער, יאָהר-מענשען, וועלכע האבען זיך דאָרט באזעצט ביי קיינעם נישט אנפֿרעגנדיג. זיי האבען זיך דאָרט באַזעצט אויף דערווייל. שפעטער זיינען אנגעקומען אהין פלאנטאטאָרס פון קאמפּען און מאַכאַק. אין יאָהר 1836, ווען די מערי-טאָריע איז אריינגענומען געווארען אין די פאראייניגטע שטאטן, איז דאָס שוין געווען א שטאָט פון פלאנטאטאָרס.
6. אייאָווא און מינעסאָטאַ, די סאטע האָרן פון די „פריירי לאנד“, וואו די גראַז איז געוואקסען זעהר הייז, האבען זיך באזעצט פאר-מערס פון ניו ענגלאַנד, ניו יאָרק און אַהייאָ. זיי זיינען געווען פרייע מענשען. זיי זיינען נישט געוואוינט געווען צו שקלאפעריי און שקלאפעריי. אייאָווא איז אריינגענומען געווארען אין די פאראייניגטע שטאטן אין 1846 און מינעסאָטאַ אין 1858.

II. די ווייטע וועסעס און די סאט וועסעס.

1. הינטער דאָס פרוכטבארע גלייכע לאנד פון מיסיסיפיי איז געווען א גרויסע שטיק לאנד מיט בערג און טאלען און מדבריות. א. אין דער מעריטאָריע האבען זיך באזעצט אמעריקאנער פון ענגלישער, דייטשישער, איירישער און סקאטישער אַפּשטאַמונג. עס זיינען אהין אנגעקומען א סך סקאנדינאוויער.
2. באַנעב פון זיי האבען געמאכט זייער היים אויף שטילע פארמס. אנדערע האבען זיך געשלאגען מיט די אינדיאנער, זיינען אויף יאָהר נאך ווילדע חיות געגאנגען, זיינען געווארען מיינערס, „קאָ-באָיעס“, „סטיידזש דריווערס“, פרוכט-קולטיווירער, פלאנטאטאָרס און אויך געהילף-הענדלער.
3. די פלענער פון די סאט און פון מעקסעס.
4. ווען די הונגעריגע לאנד-זוכער פון די „קאמפּען סטייטס“ האבען דערגרייכט די גרעניץ פון מעקסעס, זיינען זיי פאר א ווילדע שמעקע געבליבען. — אבער מאַקע נאָר פאר א ווילדע, וויל מעקסיקא, צו וועלכער מעקסעס האט דעמאלט באלאנגט, האט זי פריינדליך אריינגענומען.
5. די אמעריקאנער האבען דאָרט באקומען גרויסע שטיקע לאנד, און מענשען האבען גענומען פאָהרען אהין אויך פון די נאָר, ווי א שטייגער משה יוסטין, נאך וועמען עס הייסט די הויפט שטאָט פון מעקסעס, וועלכער איז געקומען אהין פון קאנעקטיקוט.
6. צווישען 1820 און 1830 זיינען אהין אנגעקומען איבער 20,000 אמעריקאנער.
7. די גרויסע צאָהל אנגעקומענע אמעריקאנער האבען אנגעפאנגט א שרעק אויף דער רעגירונג פון מעקסיקא.
8. די אמעריקאנער האבען זיך ארוםגעקריגט מיט די איינגעכאַ-רענע מעקסיקאנער.
9. פרעזידענט דזשעקסאָ האט פארגעשלאגען אפצוקויפֿען די מע-ריטאָריע.
10. מעקסיקא האט צוריקגענומען א סך פונ'ם לאנד וואס זי האט פריהער פארלאָרען, האט ארויפגעלייגט א מאָריף אויף די געצייג פאר פארמערס און האט אָפּגעשאפט שקלאפעריי.
11. דער רעזולטאט איז געווען, דאָס די אמעריקאנער אין מעקסעס האבען זיך ערקלערט אומאָפהענגיק.
12. עס איז ענטשטאנען א מלחמה און מעקסעס איז געווארען א רעפובליק פאר זיך.
13. דאָס אַנשליסען פון קענזעס.
14. די סאטווערנערס האבען פארלאנגט מעקסעס זאל אנגעשלאָ-סען ווערען צו די פאראייניגטע שטאטן. אבער די נאָרד איז געווען שטאַרק געגען דעם.
15. זיי זיינען געווען געגען שקלאפעריי.
16. מאַנכע האבען געדענקט, אז דאָס וואלט געווען א אימפעריא-ליסטישער אקט.
17. נישט אכטענדיג די אַפּאָזיציע איז מעקסעס דאך אריינגענומען געווארען אין די פאראייניגטע שטאטן. אין יאָהר 1845.
18. די מעקסיקאנער מלחמה.
19. א געהייסען האט עס, דאָס די מלחמה איז גערופֿען געווארען צוליב גרעניץ-דיספּיוטען. די אמת'ע אורזאך איז אבער געווען,

דער פארלאנג פון די פאראייניגטע שטאטן פאר מעהר מעריטאָריע. צו פילע האט עס אויסגעזעהן, ווי אן ענגליש אויף א שוואַ-כערער נאציאָן.

ב. אלס רעזולטאט פון דער מלחמה, האט די פאראייניגטע שטאטן צוגעקראָנען דעם גאנצען סאטווערנערס פיל פון די איי-מיגע פאראייניגטע שטאטן, א לאנד-שמערקע, וואָס איז אזוי גרויס ווי פראנקרייך און דייטשלאנד צוזאמענגענומען.

III. אונזערע אנגעצויגענע פארהעלטניסע מיט מעקסיקא דורך די לעצטע עטליכע יאָהר.

1. אורזאכען.
2. וועס זיין א צווייטע מלחמה מיט מעקסיקא?

ערווייטערטע נאציאָנעלע

דער סטודענטען-קאנסיל וועט מאכען אן עקסקירשאן.

דער סטודענטען-קאנסיל פון די איי-טערנעשאנאל קלאסען האט ברענגען צו מאכען אין ניכען אן עקסקירשאן, ווי דאָס איז געטאן געווארען לעצטען זון מער. דאָס וועט זיין אן אויספאָהר איבער'ן האָרסאָן טייך, אויף א קליינער יאכט-שיף, פאר א באשריינקטער צאָהל פערזאָנען, פאר די סטודענטען פון אונ-זערע קלאסען מיט זייערע פריינד. עס ווערט געפלאנט צו נעהמען א שיף וואס נעהמט ארויף נישט מעהר ווי הונדערט פערזאָן און דאָס וועט נעכען א געלענענהייט, אז די וואס וועלען אויספאָהרען זאלען קאָנען גוט פארבריינג-גען. דער פרייז פון א טיקעט וועט זיין בלויז אויפֿ'ן, ווי עס וועט זיין נויטיג צו דעקען די אויסגאבען. נאָטירליך, די סטודענטען פון די קלאסען וועלען האָבען דעם פאָרצוג צו באקומען די טיקעטס.

דער עקסקירשאן וועט פאָרקומען די לעצטע וואך אין דזשוליי, אדער די ערשטע וואך אין אויגוסט. מעהר איינגע-הייטען ווענען דעם קאן מען באקומען אין אונזער ערווייטערטע דעפארטמענט, נומער 3 וועסט 16טע סטריט.

רעזולטאט פון די ערשטע וואהלען אין דער ליידס טיילאָרס יוניאן לאַקאַל 38

האָט פארשפראַכען, אין נאָמען פון דעם דזשיינט באַאָרד פון דער קלאָסמאָכער יוניאָן, דאָס דער לאַקאַל זאל דארפֿען איר גענע וועלכע הילף, וועט ער עס באַקומען אויף אַ נאָנץ ברידערליכער אָפּן.

ענטוואָפּטישע רעדעס זיינען אויך געהאלטען געוואָרען פון ברודער ב. שעהן, דער מענערשער פון לאַקאַל 1, און ברודער ל. היימאָן, מענערשער פון לאַקאַל 9.

עס האָבען אויך גערעדט אייניגע אַקטיווע מעמבערס פון אונזער לאַקאַל. ברודער ג. אַבראַמאָוויטש, מאַרטינעס, דרעווינסקי, דאָמעניקא, דזשעריסמאָנא, ראָזענפאָר און איר אַליין. אלע האָבען אויסגעשפראַכען דעם געדאַנק, דאָס האָר מאַניע און פאראייניגטע אַפּאָזיציע איז נאָר טיג אום אויפצובויען אַ שטאַרקען לאַקאַל, דאָס אום אַנצוהאלטען יוניאָן קאָנדישאָנאַס אין די שטעטער וואָס זיינען אונטער אונ-זער קאָנטראָל, און מיט דער צייט אויך אַנפאַנגען אַן אָרגאַניזאַציע פאַר אַלע אָרגאַניזירען אלע אנדערע שטעטער פונ'ם טרייד, איז עס זעהר נויטיג עס זאל הערשען האַרמאָניע אין אונזערע רייען. נאָך דעמאָלט וועלען מיר קאָנען האָבען אַן איינפלוס אויף די מיטגלידער, צום בענד פון דער נאָנצער יוניאָן.

דער מיטינג האָט זיך פאַרענדיגט אונ-זער אַ זעהר פריינדליכען נייטס.

מיר האָבען שוין אויך געהאַט דעם ערשטען עקזעקוטיוו באַאָרד מיטינג, אויף וועלכען עס זיינען עטליכירט געוואָרען די פאַרשיידענע „סטענדינג קאָמיטעס“, וועלכע האָבען באלד גענומען פונקציאָנירען. דער שרייבער פון די שורות, דער נייטרוועהלטער סעקרעטאַר - אָרגאַניזירער פון דעם לאַקאַל, האָט אויך באלד אָנגע-פאַנגען אויפצונעמען קאָמפּלימאַנטס פון דל שטעטער, וועלכע ווערען פּינטליך אַנטפּ-ענטפּן. אין אונזער אָפּיס ווערט אָנגענומען דיוס און דאָרט ווערען אַפּענערט אלע נויטיגן אַנגעלענענהייטען. אונזער אָפּיס געפינט זיך אין 877 וועסטע עוועניו, צווישען 49טע און 50 סטריט. אלע מיט-גלידער פון דעם לאַקאַל זיינען נעכעסן צו באַזוכען דעם אָפּיס. מיר פאַרזיכערן זיי, דאָס זיי וועלען דאָרטען זיך פּינליך אַזוי היימיש ווי ביי זיך אין דער היים.

מיט ברידערליכען גרויס.

ב. דרייזין.

אָרגאַניזירערסעקרעטאַר לאַק. 38.

(14-00)

פון פ. א. גוטשליך

אין בארשין נאך האלט זיך ווי עס
מענט, וואס איז אויסער נעמאָהר. זיין
מוטער איז ווייב בעטען זיך ביי
איהם, אז ער זאל ערנעז באַראַנען זיין
נע אומלעגאלע כתבים: — „מען וועט
דיך כאַפּען מיט דיין בוך, וואָס דו
שרייבסט, וועט מען דאָ קליין שפּאַר
שיסען; אין אלע מורמעס וועסטו דו
אויסוואַלדערן“ — ווערט ער דאָס שפּאַר
שמעם דאָס זיך אַלליינס וואָרט און
בויגט זיך הירער פּליכער איבער'ן שרייב
מיט און מיט ווייטער זיין אַרבייט, גלייך
ניס איהם מיטען מען דאָס.
אין אינדערמאָרע ווען ער איז אין

שארלאטאנסקער פארמאגט

פון א. זעלדן

פשוט משונה דיין וועלן מענטשן
עקאנאמיע דורך די פאפולערע פון מענטשן
דויער.

אויב אונזערע יוגנטן ליידן, איז עס
ניט מחמת צופיל מענטשענעם, נאר
פארקערט, מחמת צו וועלן פון דעם ריב
טונען סארט מענטשענעם. נאר, ווען
אפילו די מענטשענעם איז ניט אזא נע
רשטענע, איז זי אלץ פיל בעסער, ווי עס
וואלט נאר קיין מענטשענעם ניט געווען.
די רופא פאר א שטענדיג מענטשענעם
איז ניט אפצוהאלטן איהר נאך אינגאנצען,
נאר צו מאכען איהר בעסער, ווי צוהאלטן
אפצוהאלטן מענטשענעם אין דער יוגנט
לייט ווי צוהאלטן רואנירען די יוגנט, און
דערפאר, אויב עקאנאמיע איז א יוגנט אין
נויטיג, און אויב זי קען נעמאכט ווערן,
טאר עס ליינמאכט ניט נעמאכט ווערן אויף
דעם היבן פון דעם מענטשענעם. ניט נאר
אפצוהאלטן דעם מענטשענעם, נאר אפילו
אויסצוייטען איהר מענטשענעם אויף א
צווייטע נאר דערפאר, ווייל דער צווייטער
איז מרועה צו דינען פאר א קלענערע נע
האלט, איז ווער, ווער שטענדיג עקאנא
מיע. סוף כל סוף צוועט די יוגנט דורך
אז עקאנאמיע פיל מער פארלירען, ווי
געוויינען. דער געדאנק, אלץ, צו האבען
א יוגנט איהר א יוגנט מענטשענעם איז
דארום א פוסטע פאנטאזיע, וואס קען נאר
נעניגען פלאץ אין די מיחות פון מענטשן,
וועלכע האבען ניט די מינדעסטע בא
האנטאפט מיט דעם ווי צוהאלטן לעבען.

דארפן מיר נאר צוגעבען, אז ווען מיר
זאגען מענטשענעם, מיינען מיר טאמער א
מענטש זיך צו ער, א גוטען מענטשענעם
פיהלען, ניט קיין טיראן, ניט קיין דעם
פאט, ניט קיין „צאר“, וועלכער צווינגט
אויף זיין וועלן אויף דער יוגנט, און
מאכט איהר פאר זיין אונטערטאן? אזא
מענטשענעם איז געפעהרליך, איז אן אומ
גליק פאר דער יוגנט. אזא מענטשענעם
קען ניט געניסען דעם צוטרי פון די יוג
נטאמעכערס. אזא מענטשענעם דארף
וואס „שטעלער אונטערנעמען ווערן,
אבער ניט צוליב עקאנאמיע, נאר צוליב
דער מארגל פון דער יוגנט, און זיין פלאץ
מוז פארנעמען איינער, וואס איז וויכטיג
ליך א יוגנט פיהרער, א געטרייער אויף
פאסער אויף די וויכטיגע און פארשידענע
ארטיגע יוגנטאנטערעסען.

א ווארט וועגען דעם סאנאטאריזם אין
לעס-אנדזשעלעס.

נאך פילע, פילע ווער וויכטיגע געזעל
שאפטליכע טעטיקייטען ווענדען זיך צו
אונזערע יוגנטן נאך הילף, און אין די
מערסטע פעלע טוען אונזערע יוגנטן
אלעס, וואס איז נאך מעגליך און העלפן
די וויכטיגע אויפטוואונגען פון די פארשי
דענע אינסטיטוציעס. אונז שיינט אבער,
אז וועגינער, ווי פאר אלע אנדערע, הא
בען אונזערע יוגנטן געטאן פאר די אויפ
האלטונג פון דעם סאנאטאריזם אין לעס
אנדזשעלעס, און דאך איז עס איינע פון
די סאמע וויכטיגסטע אינסטיטוציעס, צו
וועמען געשריי נאך הילף מיר סארען ניט
בלייבען גלייכגילטיג.

עס דארף ניט פארנעמען ווערן, אז די
קראנקע אין דעם דאזיגען סאנאטאריזם
ווערן אונזערע יוגנטן-בירדער און יוגנט
שוועסטער. ווען זיי ווערן געווען געזונד,
האבען מיר זיי באטרעטן פאר אונזערע
בירדער און שוועסטער, און געהאלטן
געגענאבער זיי אין אונזערע יוגנטן אין
דעם אמת'ען גייסט פון בירדעליכקייט.
וואלען מיר דאן, ווען זיי ווערן קראנק און
הילפלאז, אין נאנצען פארנעמען אן זיי?

מיר ווערן זיכער, אז אונזערע לעזער
האבען געוויס ניט פארפעהלט צו לעזען
די ריהרענדע שילדערונג פון דעם לעס
אנדזשעלעס סאנאטאריזם פון לעאן נאט
ליב אין לעצטען נומער „נערעטיקייט“,
און מיר ווערן זיכער, אז ווער האט אין
אונזערע לעזער געווארען מיט א געפיהל פון
מיסלייד צו די אומגליקליכע קראנקע.
אבער דער געפיהל פון מיסלייד, אויב ער
וואלט ניט אויסגעדריקט ווערן אין משות
דינער הילף, וועט זיי נאנצ וועגינער העל
פען, און כדי זיי צו העלפען, מוז דער לעס
אנדזשעלעס סאנאטאריזם קריגען פון אונז
די פולסטע אונטערשטיצונג, צו וועלכער
ער איז בארעכטיגט.

די הילף פאר דעם סאנאטאריזם קען
עס בעסטען געטאן ווערן דורך זאמלונג
גען אין די שטעטער. פון יעדע א קליינע
מטבע, קען געשאפען ווערן א גאנצ בא
דייטענדע סומע פאר די קראנקע. דאס
געלט קען געזאמעלט ווערן פון דעם שאפ
שטערמאן אדער משעללידי, און אריינגע
בראכט ווערן אדער אין דויערעאל פאס
צום דויערעאל-סקערעמער בארא, אדער
צו ברודער טאפלאוויטש, טרעזשורע פון
דווייט בארד פון דער קלאמאטשער
יגיאן, אדער צו ברודער מאקאף סקער
טער פון דווייט בארד פון דער ווייסט
און דעם אינדוסטריע. הילף, און בעל
דינע הילף, איז דינענד נויטיג פאר די
ווייטער אויפהאלטונג פון דעם סאנאטא
ריזם אין לעס-אנדזשעלעס.

א סטרייט פון מאפיטאל
אזוי ווערט אנגערופען דער באשולט
פון די גרויסע באנקען און מארטיניזש
פירמען מערער ניט צו געבען קיין געלט
אויף געביידען פאר ספעקולאציע. עס
וואלט הייסען, אז די אויבערדערמאנטע יוג
נען ארויס אין סטרייט געגען די הויכע
ווייזשעס פון די בוימארייטער אין די
הויכע פרייזען פון די בוימאטעריאל
פארקאמטען. דער מאפיט, פארשטעהט
זיך, איז דורכאויס א פאטריאטישער. די
באנקירען און די מארטיניזש פירמעס
האבען איינגעזעהען, אז די בוימאטעריאל
רע איז אראפ פון דרך הישר, ווי הא
בען דערזעהן אין דעם א גרויס געפאר
פאר'ן לאנד און לכן דערמאנען האבען זיי
דערפיהלט זייער פליכט אלס גוטע ביר
גער אוועקצושטעלען אס די וויכטיגע אינ
דוסטריע אויף א געזונטען בארען. נאנצ
אכערקאמ, אלץ, דארף זיך פרעהען וואס
זי איז געבענישט געווארען מיט אוועק
אפצוהאלטן באנקירען און מארטיניזש
געבער און עס איז, דאכט זיך, די קארע
פליכט פון אלע „רעכטדענקענדע“ צו בע
טען גאט פאר זיי דריי מאל א טאג.

אבער איידער מיר פאלען אריין אין
דער געהעריגער פאטריאטישער התלהבות,
ווייל איך אייך דערמאנען אן דר. רושאני
סאן'ס אלט-באנקטען כלל אז — „דער
פאטריאטיזם איז די לעצטע באהאלטע
ניש פון דעם אפלייגען דעם אויסגאנג
דעריבער מוזען אפלייגען דעם אויסגאנג
פון דאנקבארקייט צו די פאטריאטישע
באנקירען און מארטיניזש געבער אויף
אביסעלע שפעטער און דערווייל וועלען
מיר זיך נעמען צו אנאליזירען וועגען וואס
עס האנדעלט זיך.

אין הויכע איהר אן צו אנאליזירען די
זאך, מוזט איהר איינזעהען, אז עס איז
דא, ווי געוויינליך, אפילו קיין זכר פון
פאטריאטיזם און ווער א סך שארלאטאנ
סקע ביזנעס.
די ערשטע, און דאס איז די הויפט
זאך, וואס די פאטריאטישע באנקירען ווי
לען טרעפטן וועגען, פארשטעהט זיך, די
ארבייטער. הויך דעם האבען זיי נאסיר
ליך א סך אנדערע פניות.

פאר דער וועלט הייסט עס, אז דער
סטרייט איז געגען די ארבייטער און די
בוימאטעריאל פארקאמטען. דאס איז
ניט מער אבער ווי פאר שיינקייט וועגען.
עס האנדעלט זיך נאנצ וועגען די בוי
מאטעריאל מענטשען. ווען מען וואלט מאכען
א גענויע אונטערזוכונג וואלט מען אפשר
געקאנט געפינען, אז א סך פון אס די
פאטריאטישע באנקירען וועגען אלליין די
בוימאטעריאל מענטשען, אדער פינאנסי
רען די פארקירען, וואס שטעלען צו בוי
מאטעריאלען. מען מיינט דא הויפטזעכ
ליך די ארבייטער. די בוימאטעריאל
מענטשען ווערן אריינגעשטעלט געווארען
כדי אפצוהאלטן די אויפמערקזאמקייט.

די מענה, פארשטעהט זיך, איז, אז
די ארבייטער רייסען שוידעליכע וויי
דשעס. א באווייז: די ציגעלליינער
פארלאנגען צוועלף דאלאר א טאג. דאס
איז דאך אומגעהער! הויך דעם געפינען
זיך קאנטראקטאנס וואס צאהלען העכער
רע וויידשעס נאך פרייוויליג. מען ווייס

פון פאלען, ווען קאנטראקטאנס האבען
געזעהט צו פרעהען און וועלענען דא
לאר א טאג. מען ווייס אפילו פון פאלען
אז קאנטראקטאנס צאהלען אפילו באנז
סעס פאר בריינגען ארבייטער, ווי אין די
גוטע מלחמה יאהרען. איינער א קאנט
ראקטאר האט אפילו צוגעזאגט אן ארביי
טער צו קויפען זיין ווייב א וויידענע
קלייד אויב ער וועט קומען צו איהם אר
בייטען און האט טאקע די וויידענע קלייד
געקויפט. דאס איז דאך שוין נאך שוין
דערליך!

אלץ, דאס אלץ פאן זיין ווער אמת.
פונדעסטוועגען ליגט אין דעם א סך שאר
לאטאנטווא. דער שווינדעל ליגט אין
פארזיך צו ליגען די געזעצ „געפאהר“
אויב עס איז דא אזא, אויף די וויידשעס
פון די ארבייטער. און נאך גרעסער ווערט
דער שווינדעל פון דעם, וואס די באנקירען
און מארטיניזש לייט שטעלען זיך ארויס
אלס די רעטער פון לאנד פון דער אומג
מענדער געפאהר.

עס איז דא א סך שארלאטאנטווא
אין דעם געשרי, אז די ארבייטער ווערן
שולדיג פאר הויכע פרייזען בכלל. נאך
מער שארלאטאנטווא ליגט אין דעם גע
שרי וואס אמבאלאנט די בוימארייטער
בפרט.

אין אלע אינדוסטריען פארנעמט דעם
ארבייטער'ס וויידשעס א גאנצ קליינעם
פראצענט פון די אויסגאבען. עס איז
שוין ניט איינמאל באוויזען געווארען, אז
די קאסטען פון פארקויפען ווערן צוויי
אדער דריי מאל אזוי גרויס ווי די קאס
טען פון עקסטרעלער פראדוקציע. עס קאסט
למשל צוויי אדער דריי מאל אזוי פיל
צו פארקויפען אן אפגע צום געברויכער,
ווי עס קאסט איהם פראדוקציען. דאס
מיינט ניט, נאטירליך, אז דער קליידער
הענדלער מאכט דאס אלץ אין פראפיטען.
דאס מיינט אבער, אז די איבעריגע קאס
טען פון דעם אפגע איבער דעם עקסטרעלער
קאסט פון פראדוקציע געהט שוועק, הוי
דעם פראפיט פון פארקויפען, אויף פינאנ
סירען די אונטערנעמען, אויף רענט און
אויף ארווערטייזעמנס, פאר יעדען
מלבוש, וואס איהר מוט אן, דארפט איהר
באצאהלען רענט דעם אייגענטימער פון
דער פאבריק, רענט צום אייגענטימער פון
דער ווערזיין, רענט צום אייגענטימער
פון דער קליידער סטאר, און הויך דעם
דארפט איהר צאהלען פראצענטען דעם
באנקיר וואס האט פינאנסירט דעם פאב
ריקאנט און עס פארשטעהט זיך די פרא
פיטען פון דעם פארקאמטען פון דעם
קליידער הענדלער און די וויידשעס און
קאמישאן און דעם סילסמען וואס איז
געווען דער פארמיטלער צווישען דעם
פארקאמט און פארקויפער. אין פאר
גלייך מיט די אלע קאסטען איז דעם אר
בייטער'ס עקסטרעלע פארדיענסטען ניט
מער ווי א קליינעקייט.

אין דער בוימאטעריע שפילט דעם
ארבייטער'ס וויידשעס נאך א קלענערע
ראלע, ווי גרויס זיי וואלען ניט זיין. דאס
איז דערפאר וואס די ארבייט פון דעם
בוי ארבייטער איז א סך פערמאנענטער,
ווי פון דעם שניידער, צום ביישפיל.
ווען א שניידער מאכט אויף א בנד,

אין דער בוימאטעריע שפילט דעם
ארבייטער'ס וויידשעס נאך א קלענערע
ראלע, ווי גרויס זיי וואלען ניט זיין. דאס
איז דערפאר וואס די ארבייט פון דעם
בוי ארבייטער איז א סך פערמאנענטער,
ווי פון דעם שניידער, צום ביישפיל.
ווען א שניידער מאכט אויף א בנד,

האן ער געדייערען א יאהר, העכסטענס
צוויי יאהר, ווען א בוימארייטער
שטעלט אויף א הויז, איז זי גוט אויף
צוואנציג, דרייסיג, פערציג, ביז הונדערט
יאהר און אפשר מער. דאס היינט אפ
פון די מאטריאלען וואס ווערן אריינגע
לייגט אין דער געביידע, אבער לאמיר
אפילו אננעמען אז דריישיגטליך איז דער
לעבען פון א הויז אין אזא שטאדט ווי
ניו יארק ניט מער ווי פערציגטויזיג
יאהר, און דאך דאס אויך א גאנצ לאנגער
טערמין, ווען איהר וואלט געמען דעם
ארבייטער'ס וויידשעס, אפילו פון היינ
טיגען טאג, וואס ווערן נאך פארעהלט
נישטענס גאנצ הויך און פארטיילען זיי
אויף דעם משך פון יאהרען, וואס ווער
ארבייט קאן זיין נוצליך פאר דער געזעצ
שאפט, וועט עס אויסקומען זעהר א קליי
נער פיל פון דעם רענט, וואס דער נע
ברויכער וועט דארפן באצאהלען פאר
באייזען זיך מיט די הייזער.

צו ריידען, אלץ, וועגען א געפאהר
פון הויכע וויידשעס אין דער בוימא
דוסטריע, איז פשוט ניט אמת. אויב עס
איז דא א געפאהר איז זי פון עפעס אל
דערש — פון די צעהנדליגע און הונדערט
טע פארזיטען וואס ציהען הכנסה און
טוען גארנישט. די געפאהר קומט פון
די שפעקולאנטען און פון די באנקירען,
וואס פינאנסירען די שפעקולאציעס און
נעמען דערפאר הויט-שינדערנע פראצענט
טען. דער ארבייטער איז אבער דערפאר
בשום אופן ניט פארשאנטווארטליך.

צוגעגעבען, אז עס איז ריכטיג די בא
הויפטונג, אז דער ריעל עסטעיט בום פון
די לעצטע ערליכע יאהר האט ניט גע
האלפען לייזען דעם אזוי גערווענעם רענט
קריזיס. אין דעם ווערן אבער זיכער
ניט שולדיג די ארבייטער.

שולדיג אין דעם איז די אינטיגע
סיסטעם פון שפעקולאציע און פון אום
זיסטע לאנדווערטען וואס מאכט אזא
הייער דעם געברויך פון הייזער פאר דעם
געברויכער.

אונטער די אינטיגע אומשטאנדען איז
דאס אויספארמיטלעך.
עס איז דא אין ניו יארק, ווי אין אלע
אנדערע גרויסע שטעט, א מאגנאל אין
דירות, די מלחמה האט אפגעשטעלט דעם
הייזערבוי און די באפעלקערונג איז גע
האכען א סך שנעלער, ווי די הייזער,
אין די לעצטע יאהרען האט מען זיך גע
ניכען אפצוהאלטן דעם מאגנאל. וואס איז
געשעהן?

מען האט אנגעהויבען בויען ה זע.
באלד איז דער פרייז פון ריעל עסטעיט
געשטיגען. די פאבריקאנטען פון די בוי
מאטעריאלען האבען געהערשט די פרייז
ווען פון זייערע פראדוקטען. די באנקירען,
וואס פינאנסירען די אינדוסטריע, האבען
געהערשט די פראצענטען. די ווערמען
וואססען פון זיך אלליין און האלטן אין
וואכען. זייען אפילו דער ארבייטער וואלט
איינשטימען צו ארבייטען אומזיסט,
וואלט עס אויך וועגינער געהאלפען. דא
זענען קאמאנטען געהען געוויינליך אזוי הויך,
ווי ווייט דער געשעפט גאן אריינטראגען
אין זיי וואלטען דעם ארבייטער'ס
שכירות פארשלאגען אין העכערע פרא
פיטען.

אלס באווייז קאן דינען די טעקס עק
זעמפשאן געזעצען, וואס דער סטייט האט
אנגענומען כדי צו עקמוסירען דאס בויען
פון קליינע הייזער פאר פאמיליעס. דאס
האט ניט פארקלענערט די פרייזען אויף
א האר, דער טעקס עקזעמפשאן איז
אריינגענומען געווארען אין דער פרייז
פון דעם הויז. פראפיטירט האט דערפאר
דער אייגענטימער פון לאנד, אדער דער
בויער, אדער דער באנקיר, אבער ניט דער
געברויכער.

א רעדוקציע אין דעם ארבייטער'ס
וויידשעס קאן בשום אופן ניט לייזען די
פראבלעם. דאס ווייסען גאנצ נוט די
באנקירען און די מארטיניזש לייט. פאר
וואס זען שרייען זיי? ערשטענס דער
פאר, ווייל מ'דארף דאך האבען אימיצען
אויף וועמען צו ווארפען זיין שולד. צוויי
טענס דערפאר, וואס זיי ווילען ניט דער
ארבייטער זאל גוט פארדינען. עס איז
דער אנגענומענער גלייכען פון אלע שעה
ארבייטער דארף וויסען זיין פלאץ. ער
טאר ניט ווערען צו האפערדיג. אז ער
וועט אנהויבען פארדינען גוט, וועט ער
וועלען נאך בעסער. ער וועט נאך וועלען
אנהויבען זאגען דעות אין פאליטיק, אין
דאס טאר מען ניט דערלאזען.
אס דאס איז אייגענטליך דער זין און
דער אינהאלט פון דעם סטרייט פון קאפיר
מאל געגען די ארבייטער אין די בוי
מאטעריאל פאבריקאנטען. עס איז אן
אינצידענט פון דעם אלטען קלאסער
האכע פאר סטראטעגישע פאליציעס. און
סען מוז געבען קערעס די אמעריקאנען
שפיטאליסטען. זיי ווערן זעהר און
זעהר קלאסען-באוואוסט.

ווער עס וויל זאל אננעמען מיין האנד

פון ה. גודעלמאן.

ווער עס וויל זאל אננעמען מיין האנד.
מעג ער פרעמד אינגאנצען זיין צו מיר.
מעג ער זיין מיט מיר שוין לאנג באקאנט.
און פיהרען מיך העם ווייט פון זיי אוועק.

ס'האבען זייערע בליקען איינגעהילט
מיין הארץ אין שרעק,
מיר מיין יעדען פרייען סראם פארצאסט.
און מיין בלוט אין יעדען אדער מיר פאר'ס'ם.

ווער עס וויל זאל אננעמען מיין האנד,
ווער עס וויל...

רען ווייס זי רען נישט אליין איהר
אינטערעסען וואס און עס קומט צו
קאמף, ווער עפעס וואס זי ווייזט, נישט
דער מענערשער, דאס, נידער מיט
דעם צא, דעם יוניאן-מענערשער,
אויסגעשטריט דער וואונדערסער
לינקער, און ער מיינט איהר, אז ער
איז געווען, ווי נאך די וועלט, דער
פאר פיהלען מיר די נויטווענדקייט צו
ענטפערען אויף די דאזיגע ארגומענטאציע
צו, לעבעדיק און רויח, ווי זי מעג
אויסווערן אין די אויגען פון-אונזערע
יוניאן-לייט, וועלכע ווייסען פון ערפאר
רונד, וואס א יוניאן באטייט.

אין דער בעסטער יוניאן, וועלכע איז
נאך דערווייל בלויז אן אידעאל, א
טרום, ווי געטריי יעדער מעמבער בא-
זונדער מעג זיין צו דער יוניאן, דאך
קען מען קוים זיך פארשטעלען א יוני-
אן און א מענערשער, און איינעם,
וועלכער האט צו זאגן און אויפצו-
פאסן אויף די אינטערעסען פון דער
יוניאן אין אלגעמיין, און אין דער צייט
פון פירען, סיי פון קאמף, א יוניאן
און א מענערשער, און, ווי א שטוב
און א בעליבית'טע, וועמעס הויפט
אייגנאמע איז צו האלטען די שטוב
ריין, ציכטיג און באזארגען אלעס, וואס
איז נויטיג אין שפייז, אין קליידונג און
אנדערע באדארפניסע פאר די אייני-
וואונדער פון דער הויז. מעג יעדער
איינוואוינער פון דער הויז אויפריכטען זיין
אייגען ווינקעל, דאך דאס הויז איז אל-
געמיין וועט זיין אין א גאנצן קלעניכען
צושטאנד, ווען עס וועט פעהלען דאס
וואונדער, ווען פון דער בעליבית'טע,
וועלכע האט צו זאגן פאר אלעס, וואס
האט א שייכות מיט דער אלגעמיינער
וויכטיגקייט. אין א יוניאן, וואו יעדער
מעמבער האט זיין פערזענליכע איי-
גענטעם אויסער דער יוניאן, מוז איהר
זיין איינער, וועלכער זאל זיך אפגעבען
אויסשליסליך מיט די ספעציעלע יוניאן-
אינטערעסען. דערצו מוז נאך גענומען
ווערען פאלגענדעס אין אבאטראכט:
פילע יוניאן-מעמבערס האבען אפט נע-
רעכטע קריידעס, וועלכע מוזען גלייך
געטעמטעל ווערען. ווי קענען נישט ביי
יעדער געלעגנהייט ווענדען זיך צו
דער גאנצער יוניאן. אוי דערפאר דא
דער מענערשער, צו וועלכען דער מעס-
בער פון דער יוניאן קען זיך ווענדען
צו יעדער צייט, וואס דער מענערשער
איז באמת די פארקערטע, די שטח
פון דער גאנצער יוניאן, צו וועלכען מא-
כן דאס צו עקאנאמיש דורך די אפשיצ-
פונג פון א מענערשער מיט צו דער
מאטאליטעט, צו פארקויפן גאנצן
שטארק די מעמבערס און די וויקונג
פון דער יוניאן.

דאס איז אבער בלויז איין ווינקעלע
פון דעם מעמבער-פערזענליכע פון א מענער-
שער פון א יוניאן. די יוניאן האט צו
אלע צייטען איינגעהאנגען און אויסגאנגען,
נון, מוז אויך דעם גוט אויסגעפאסט ווער
רען. עס זיינען טאקע דא פארשידענע
קאמיטעס פאר דעם צוועק, אבער דאך די
א ר ב י י ס מוז אויסגעפיהרט ווערען
דורך דעם מענערשער פון דער יוניאן, און
אויב דאס זאל נישט געטאן ווערען אינסע-
לגענט און מיט א שטארקען געפיהל פון
פארשטאנדליכקייט, קען נאך ניד די
בעסטע און די שטארקסטע יוניאן שטארק
געשטריכעלט ווערען.
דער מענערשער, ווי שוין געזאגט,
פארקערטעט אין זיין פערזענליכע נאנצע
יוניאן. ער מוז דאדור געניסען דעם פול-
סטען צוטרוי סיי פון דער מעמבערשער
און סיי דעם רעספעקט פון די בעליבית'ס,
מיט וועמען איהם קומט אויס צו פאר-
האנדלען אין די אינטערעסען פון דער יו-
ניאן. גאנצן אפט פארהייט אז מענערשער
די יוניאן פון פילע אומנויטיגע קאמפאנע-
עסעס. א קלוגער ווארט אין צייט איז
אמאל פיל וויכטיגער ווי אויסשטעלען א
פויסט. ווען דער באס ווייס, אז ער האט
דעם מיט א מענטש, צו וועמען די מעס-
בערשער האט איהר צוטרוי און וועלכער
קען ערפילען און גוט מאכען דאס, וואס
ער האלט פאר נויטיג אין א געוויסען מא-
מענט נאכצוגעבען, וועט זיין האלטונג צו
אז יוניאן-פארשטאנדער זיין א גאנצן א-
דער, ווי צו איינעם, וועמען ער קען נישט
און אין וועמען ער קען נישט האבען קיין
צוטרוי.

דאס אלעס, וואס מיר זאגען, איז אויך
באקאנט, אז עס איז פשוט א חרפה צו מיר
זען דאס דא ערקלערען. אין דער געשיכטע
פון דער ארבייטער-באוועגונג זיינען, לוי-
דער, דא פילע פעלע פון יוניאנס, וועלכע
זיינען אונגענוצט געווארן, ווייל דער מענער-
שער האט זיי פארלאזן. נון, מיר רעדן
קען נישט, אז עס האט באדארט אויך זיין,
די עקזיסטענץ פון א יוניאן דאדור נישט זיין
אפהענגיק און איין מענטשען. אבער מען
קען נישט פארליקענען דעם פאקט פון דער
גרויסער וויכטיגקייט און אמת'ער נויט
ווענדיקייט פון א יוניאן-מענערשער. נאך
מענטשען, וואס ווילען זיך נישט רעכענען מיט
דער וויקליכקייט, קענען גלייכען, אז עס
קען געמאכט זיין א יוניאן און א מענער-
שער. דערפאר איז עס נישט דא דאס, נאך

טוער אין דער קלאקמאכעריי-יוניאן אין
פילדעלפיה!
ווען עס האבען זיך דערוואוסט ווע-
גען דעם די מעמבערס, די רעגירא-
פיל פון דער יוניאן, זיינען זיי נחל
ונשטומם געווארען. ענדליך האבען זיי
דערוועגן, וועמען זיי האבען עס אוי-
סגעוועלט, אלס זייער דושיינט באר, ווע-
צו וועמען זיי האבען עס פארטרויט
דעם שיקול פון זייער יוניאן, און עס
האט זיך אנגעהויבען א גרויסער פרא-
טעסט, וועלכער האט זיך אויסגעדרויקט
אין צוויי גרויסע מאסיבייגען, וואו
אויך אונזער אינטערעסענטאנאל איז גע-
ווען פארטראכטען דורך פרעזידענט זיין
מאן, און אויך די ביידע מיטינגען האט
די גרויסע מעמבערשערס מיטל געווען
אלעס, וואס דער דאזיגער לינקער
דושיינט בארד האט פרובירט אויפצו-
טאן. ברודער אמדור האט אויך דעם
פארלאנג פון דער גרעסטער מאיארי-
טעט פון די ביידע פארמאלינגען גע-
מוט צוריקציהען זיין רעזיגניאציע. די
עקאנאמישע, וועלכע איז געווען נויטיג,
איז געמאכט געווארען דורך דעם, וואס
דער אמת פון סעקרעטער איז באהעפט
געווארען מיט דעם מענערשער-אמת,
אזוי דאס ברודער אמדור איז איצט מע-
נערשער-סעקרעטער פון דעם דושיינט
בארד, און די וואונדערסער לינקע, וועל-
כע האבען זיך אליין פארטויבט מיט
זייערע געפיהלעכע, און זיך אייגע-
רעט, אז זיי זיינען די גאנצע יוניאן,
האבען געמאכט אין די לעצטע פאר ווא-
כען די טרויעריגע ענטדעקונג, אז זיי
זיינען א באדייערנסווערטער קליינער
הייפעלע, וועלכע האט נישט דעם מיט-
רעסטען איינפלוס אויף דער גרויסער
מאסע קלאקמאכער אין פילדעלפיה.

דאס איז אין קורצען די מילד גע-
רעט, גאנצן זאגערבארע געשיכטע פון
דעם פארזוך פון דעם דושיינט בארד
פון דער קלאקמאכעריי-יוניאן אין פילד-
עלפיה צו מאכען עקאנאמיש! דאס
איז אבער און וועט זיין דער לעצטער
פארזוך פון דעם דושיינט בארד.
אמת, דער דושיינט בארד איז נאך
אלץ אפציעל דער דושיינט בארד,
וואס ער האט נישט געהאט דעם עהר-
געפיהל צו רעזיגנירען גלייך אויפ'ן
פלאץ, ווען ער האט אויסגעפונען, אז
די גאנצע קלאקמאכעריי-יוניאן איז גע-
גען איהם. אבער, זא ווי זא, זיינען
זיינע מעג געזעהלטע. זיין מאכט צו
סאן שלעכטעס איז געבראכען, און באלד
וועלען פארקומען נייע וואהלען, און די
גרויסע מעמבערשערס וועט שוין זיין א
ביסל מער פארזיכטיג. מיר זיינען
מסופק, אויב די לינקע האבען עפעס
געלערענט פון דער גאנצער פאסירונג.
וואס, ווען זיי וואלטען געווען לער-
נענדיגע, וואלטען זיי דאך נישט גע-
ווען דאס, וואס זיי זיינען. אבער מיר
זיינען זיכער, אז די גרויסע מעמבער-
שער האט פון דער דאזיגער גאנצער מערד-
ווידיגער געשיכטע יא פיל געלערענט.
ווענדיגסטענס, האט זי געמוזט לערנען,
זי געפעהרליך עס איז צו פארטרויען
דעם שיקול פון זייער יוניאן צו אונ-
פארשטאנדליכע מויל-העלדען, און
דאס כדי עטוואס עהנליכעס זאל נישט
קענען פארקומען אין דער צוקונפט,
וועט זי מוזען פיל פארזיכטיגער זיין
מיט דעם אויסוואהל פון איהרע עקזע-
קוטיוו-באמטעס, ווי זי איז עס געווען
ביז איצט. אין אלגעמיין, וועט מוזען
די גרויסע מעמבערשערס זאגען, אז די
דאזיגע עטליכע, "לינקע", וועלכע זיינען,
אויב נישט עטוואס ערנערעס, פשוט'ע
פאנאטיקער, זאלען גאנץ וועגן שליסה
קענען האבען אין דער יוניאן. זי וועט
מוזען זעהן, ווי עס האט זיך אזוי פאר-
טעפליך אויסגעדרויקט פרעזידענט זיין
מאן אין איינער פון זיינע רעדען אויף
דיע מיטינגען, "אז מ'שט צו מעמבער
פון דושיינט בארד מעג אמאל זיין א
לינקער פאר אבער דער דושיינט
בארד אליין קיינמאל נישט זיין קיין
לינקער". די מעמבערשערס וועט מוזען
אויפפאסען, צוליב דער גאנצער פון
דער יוניאן, נישט צוצולאזען קיין פאר-
ליכטיקע, נישט קיין לינקע און נישט קיין
רעכטע, אויף די מיטינגען, זי וועט
מוזען עפעס באשטעלען אויף איהר פאר-
רעדונג, אז אין דער יוניאן זאלען די
יוניאן-אינטערעסען זיין איבער אלעס.

א קורצע אלגעמינע באטראכטונג
איבער דער ראלע פון א יוניאן-
מענערשער.
מיר האבען א חשה, אז אין די אוי-
גען פון איינע קען גראדע אויסקומען,
אז דאס, וואס דער לינקער דושיינט
בארד פון דער קלאקמאכעריי-יוניאן אין
פילדעלפיה האט געוואלט אויספאסן
אין גראדע העכסט-דאזיקאל. א יוניאן
מענערשער איז דאך אין זייערע אויגען
אן איבערלייבאכץ פון די אלעס קאנ-
סערוואטיווע יוניאנס. אין פשוט'ע
ווערטער, בלויז א פארזאמט אויף דער
יוניאן. א דאזיקאלע יוניאן, א רעווא-
לוציאנערע יוניאן דאדור נישט קיין מע-
נערשער. צו וואס טויט איהר א מענער-
שער? זי קען זיך דען אליין נישט פיה-

GERECHTIGKEIT

A Jewish Labor Weekly

Published every Friday by the International Ladies' Garment Workers' Union

Office: 3 West 16th St., New York, N. Y.

MORRIS SIGMAN, President

S. YANOFSKY, Editor.

A. BAROFF, Sec'y-Treas.

ABRAHAM TUVIM, Business Mgr.

Subscription price paid in advance: \$1.00 per year.

Vol. V. No. 23.

New York, Friday, June 8, 1928.

Entered as Second Class matter April 16, 1920, at the Postoffice at New York, N. Y., under the act of August 24, 1912.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1919.

פון רעדאקטאר'ס נאטיץ-בינעל

דינעק עקאנאמיש.
דאס פאלגענדע וועט זיין פאר פילע
פון אונזערע לעזער שווער צו גלייכען,
און דאך איז עס, נישט מעהר און נישט
וועניגער, א פאקט, א מעשה-ישיה. פא-
סירט האט עס נישט לאנג צוריק אין דער
לעבענס-געשיכטע פון דעם דושיינט
בארד פון דער קלאקמאכעריי-יוניאן אין
פילדעלפיה. און כדי נישט צו שטעלען די
גלייכענס-פעהליגקייט פון אונזערע לעזער
אויף א צו שווערע פראגע, וועלען מיר
זיי גלייך זאגען, אז דורך דעם ביינדרען
מול פון אן עלעקשאן, וואס איז אפגע-
האלטען געווארען מיט א צייט צוריק,
זיינען אלע אויסערוועהלטע מעמבערס
פון דעם דושיינט בארד פון דער
קלאקמאכעריי-יוניאן, רחמנא לצלן, לינקע.

און לינקע זיינען זיי פון דעם ריכ-
טיגען סארט. דאס זיינען לינקע, פאר
וועמען אלץ, וואס ווערט געטאן פון
זייער העכסטען באמאכען, מוז פאר-
דאסט ווערען. גוט אדער שלעכט, דאס
איז נישט וויכטיג. גענוג, ער איז
דער העכסטער באמאכער, דער מענער-
שער, דער אויפשווער, קען ער דאך
שוין נישט זיין גוט. דאס זיינען דער
סארט לינקע, פאר וועמען דער ער-
סטער שונא, וואס מוז באקעמפט ווערען
ביז בלוט, איז זייער אינטערעסענטאנאל.
אמת, וואס האט דיעז אינטערעסענטאנאל
נישט געטאן פאר זייער יוניאן? עס איז
נישט געווען קיין אפמער אין געלד, אין
כוח, וואס זי האט נישט געבראכט פאר
די קלאקמאכער אין פילדעלפיה.
אבער האלט אין זינען, אז די באמאכע-
פון דער אינטערעסענטאנאל גלייכען נישט
אין דעם דריטען רויטען אינטערנאציא-
נאל. קען זי שוין זיין גוט? דערפאר
איז יעדער איינער, וואס האט נאך דעם
טרויעריגען מיט צו ווארפען א שטיין
אין איהר, צו באשמוצען איהר נוסען
נאמען, א העלד, א גאט. דערפאר איז
דאס בלעטעל, וואס רופט זיך, "פריי-
הייט", און וואס האט זיך געמאכט אלס
איהר אויפגאבע צו באוויזען און בא-
שמוצען אין סיון און אויסער'ן סיון,
זייער אינטערעסענטאנאל, דאס אינטערסע-
און דאס הייליגסטע פאר זיי. און זאל
נאך איינער פרובירען זאגען א ווארט
געגען דאס דאזיגע בלעטעל, ווערט ער
באלד אין א רעוואלוציע, אזוי לאנג ווי
דער איינער נאכדער, ערקלעהרט, אלס
פארעמער, אלס קאנטרעוואלוציאנער,
אלס דער ערסטער שונא, וואס די אר-
בייטער-באוועגונג פארמאגט.

מיט אזא מין דושיינט בארד האט
עס דער ביינדרע שיקול פון אן עלעקשאן
מוזען געווען די קלאקמאכעריי-יוניאן אין
פילדעלפיה. וואס זיי זיינען אוי-
סגעוועלט, וועלכע איז נישט גאנץ
צען אונפארשטענדליך. די קלאקמאכע-
רסטרע אין פילדעלפיה האט דורכ-
געמאכט אין די לעצטע פאר יאהר גאנצן
שווערע צייטען. גאנצן נאטירליך האט
דער געפיהל פון אונגעפרידענהייט ארום-
געכאפט די מעהרסטע קלאקמאכער.
און דא זיינען געקומען מענטשען מיט
גרויסע דאזיקאלע, רעוואלוציאנערע,
הויך-שריינער פראגען, אז שולדיג אין
דעם זיינען די רעכטע, די יוניאן-מא-
שין; דאס מען דאדור זיי, די "אלטע",
די "רעכטע" אלע ארויסווארפען, און
אויסוועהלען זיי, די לינקע, די נייע
משיח'ס. און דער עולם, אונגעפרידען,
פארהיטערט, ווי ער איז געווען, האט
פרובירט. די עלטסטע, איבערגעבענ-
סטע טוער האבען זיך מיט עקעל צוריק-
געצויגען, און אויף זייער פלאץ זיינען
אויסערוועהלט געווארען די לינקסטע
שעלינקע, ד. ה. די גרעסטע מויל-העל-
דען אין דער קלאקמאכעריי-יוניאן אין
פילדעלפיה.

און דער לינקסטע האט אנגעהויבען
פירערען זיינע ארגינעלע דעם דושיינט
בארד פון דער קלאקמאכעריי-יוניאן אין
פילדעלפיה. מען האט גערעדט וועגען
אלץ אין דער וועלט. נאך נישט וועגען
יוניאן-אינטערעסען, און די יוניאן איז
געווארען אלץ שוואכער און שוואכער.
נאך איין מענטש האט געמייט געוואכט
איבער די אינטערעסען פון דער יוניאן,
און דאס איז געווען נישט קיין אנדערע,
ווי דער יוניאן-מענערשער, ברודער אמ-

בריה פון פירלען

פון איינער פאפולערע קאמפאזיציע
דוד מייזער

די הונדערטע ארבייטער פארן
נעמענעם פלאץ.
נאך אנדערש איז די לאגע ביי די
פארשידענע
פאר דער מלחמה האט אן אינטער-
נעמלונג וואס האט געגעבן 20 פאר-
ענט ריוח זיך געזעצט פאר א גלע-
זערע, דאס איז געווען א געלעגנהייט.
דער נאכמאלער פארדינסט פון א געשעפט
האט זיך געווענליך געזעצט 10 פאר-
ענט פראצענט.
אזוי האלט מען די געשעפטען וואס
ניבען 100 פראצענט פארדינסט פאר
נישט קיין געזעצט. האט אן אוועק
אונטערגעמינען לעגען די קאפיטאלן
טען נישט גערן אריין זייערע געלדער.
דער פאקטישער פארמינען פון אלע
פונקטאנערענער געשעפטער אדער קלענער
רע אונטערגעמינען האט זיך פאר דער
לעצטער צייט פארדאפלט אדער פאר-
דרייפאכט. כמעט אלע אונטערגעמינען
באנקירען און גלחט גרויסע סחורים,
זיינען לעצטענס מיטגען רייך געווארען.
דאס איז זיך לייכט איבערצוגעבן דורך
לייענענדיג די יעהרליכע באריכטען פון
פארשידענע אפיצאלערע אונטערגעמינען
און באנק געשעפטען, וואס ווערען פאר-
עפנטליכט אין דער פרעסע. אין איי-
נעם פון מייענע פריהערדיגע ברייף, ריי-
דענדיג וועגען דער לאגע אין פוילען, האב
איך אוועקגעבוישען געבראכט.
פון וואנען נעמט זיך צו די פאבריק-
קאנצען אוועקלעב קאלאסאלע פארדי-
נסטען?

זיי שטאמען פון צוויי קוואלען:
ערשטענס — דער נידעריגער אר-
בייטלויז.
א דאנק דעם פאקטישען נידעריגען
ארבייטס-לויז קאנען די פוילישע פאבריק-
ריכטער מיט זייערע אויסארבייטונגען,
נאנט לייכט קאנטירירען מיט'ן אויסלעגן
רישען מארק און מאכען נאך ביי דעם
נאנט גוטע געשעפטען. די פוילישע
סחורות זיינען אין פארלויף מיט די
לענדער פון א הויכער וואלוטע, שפאט
ביליג. פארקויפט מען א סך און שנעל.
דער אריינגעלער קאפיטאל מאכט שנעל
לע אומזאגען. קאלאסירט זיך עס ווער
נוט. — די ריוחים זיינען פשוט לעגע-
נדיגער.

דער גרויסער ריוח איז אבער אין נאנט
צען אויס'ן רעכענונג פון קליינעם אר-
בייטלויז.
דער צווייטער מאמענט איז די רע-
גירונג קרעדיטען. אדער סובסידיעס.
כדי צו שטיצען די אינדוסטריע האט
די רעגירונג ארויסגעגעבן די פוילישע
אינדוסטריעלער, פריצים און אנדערע
אונטערגעמינען פון דער מלוכה-באנק, א
סומע וועלכע טרעפט שוין איצט 700
מיליאן פוילישע מארקען. די נאנטע
פוילישע אינדוסטריע האלט זיך אויף די
דאזיגע קרעדיטען. דאס גלחט איז ארויס-
געבראכט אין נאנטען און פראצענט אדער
אויף נאר א קליינעם פראצענט און ווערט
גערעכענט אין דער פוילישער וואלוטע.
דער פוילישער מארק פאלט אבער כסדר.
לאסער נעמען אלס ביישפיל, אז א
געוויסע אונטערגעמינען האט 1920
יאהר באקומען פון דער רעגירונג אן
הילף פון 400 מיליאן מארק. איין
דאלאר איז דאמאלס ווערט געווען 400
פוילישע מארקען. די אונטערגעמינען האט
פאר די געבראכטע געלדער איינגעקויפט
אין אויסלאנד מאשינען און רוי-שטאמען,
וועלכע האבען געהאט די ווערט פון איין
מיליאן דאלאר. פאר דער נאנטער צייט
איז דער פאקטישער ווערט פון די מא-
שינען אין סחורות נישט געפאלען. מיט'ן
פאלען פון פוילישען מארק הויבט זיך
אומגעפער אין דער זעלבער פראפארצע
דער פרייז פון אלע סחורות. אויב די
אונטערגעמינען זאל איצט וועלען אפגעבען
דער רעגירונג איהר חוב (פאקטיש וויל
זי דאס נישט און טוט עס טאקע נישט)
דארף זי אויף דעם נאך אויסגעבען 10
טויזנט דאלאר (דער דאלאר קאסט
ארום 40 טויזנט פוילישע מארק) אדער
פארקויפט סחורות אין דעם ווערט פון
10 טויזנט דאלאר. ביי דער פירמע
איז געבליבען ריזען ריוח 990 טויזנט
דאלאר. דער ביישפיל איז נישט קיין
איינצעלנער, נאר פון אלע אינדוסטריע-
לער. — אס אזוי איז מען מיטגען רייך
געווארען.

דעם הויז האט דא געהאט די רעגיר-
ונג. מ'האט איהר אפגעגעבן אַנשטאט
דעם פאקטישען ווערט פון איין מיליאן
דאלאר (אין יאהר 1920 — 10 מיליאן
פוילישע מארקען) נאך 10 טויזנט דאל-
אר, וועלכע זיינען אמת אין יאהר 1923
ווערט געווען 400 מיליאן פוילישע
מארקען.
אין מיין פריהערדיגע ברייף האב
איך שוין אנגעוויזען, אז כמעט אלע רע-
גירונגס-הכנסות שטאמען פון די אומד-
(שילום אויף זיין 18).

פאר זייערע פארדינסטען באקומען פאר
דער מלחמה.
ביים פארלויפן די ארבייטער פאר-
דינסטען פון פאר דער מלחמה און איצט
אין די מעהר פארשפרייטעטע פאכען
באקומט זיך פאלגענדעס:
א גוט קוואליפיצירטער ארבייטער פון
די קוילען גרובע האט פאר דער מלחמה
פארדינט דורכשניטליך 33 מארק (60
פעניק א וואך, וואלט ער אין פעברואר,
1923, באדארפט פארדינען 108 טויזנט
608 מארק. פאקטיש האט ער פארדינט
קום 70 טויזנט מארק א וואך, דאס
מאכט אויס 64 פראצענט פון פאר דער
מלחמה פארדינסט.
א גוטער טעכטיגער ארבייטער האט
פאר דער מלחמה פארדינט 28.16 מארק
וועכנטליך. אין פעברואר 1923 וואלט
ער באדארפט פארדינען 95 טויזנט 120
מארק. זיין פארדינסט איז אבער גע-
ווען 67,500 מארק. — 70 פראצענט פון
פאר דער מלחמה.
א קוואליפיצירטער מעטאל ארבייטער
האט פארדינט פאר דער מלחמה 67.45
מארק. דאסער ער פארדינט אין
פעברואר, 1923 — ארום 220 טויזנט
מארק. פאקטיש נאך — 100 טויזנט
ד. ה. 45 פראצענט. די מעטאל ארביי-
טער פארדינט פאקטיש ווייניגער ווי א
העלפט פון פאר דער מלחמה.
אביסל אנדערש איז די לאגע ביי די
שניידער-ארבייטער.
פאר דער מלחמה האט א גוטער
שניידער-ארבייטער פארדינט 38 מארק,
48 פעניק א וואך, וואלט ער איצט בא-
דארפט פארדינען — 109,212 מארק.
זיין פארדינט ער 180 טויזנט מארק.
דאס מאכט אויס 165 פראצענט פון פאר
דער מלחמה פארדינסט.

דאס איז נישט. דער שניידער-ארביי-
טער פארדינט מיט נאנטע צוויי דריטעל
מעהר ווי פאר דער מלחמה.
איז אבער ביי זיי אן אנדער צרה. די
צאהל ארבייטער-סענע אין פארלויף פון
יאהר, ד. ה. דער ריזער פון ארבייטס-
סענען האט זיך פארקלענערט כמעט אויף
א העלפט, דער אמת'ער יעהרליכער
פארדינסט האט זיך דעריבער ביי די
שניידער-ארבייטער אויך באדייטענער
פארקלענערט.
פאר דער מלחמה האט צ. ב. ש. א
טעכטיגער ארבייטער נאכ'ן באפארדינען
די באדערפנישען פון עקסטרעם מיני-
מוס פון זיין פאמיליע (4 פערזאנען) גע-
קאנט אוועקלענען אויף א שלעכטער צייט
וועכנטליך 9 מארק 51 פעניק, — כמעט
א העלפט פון זיינע געוויינלעכע וועכענטליכע
אויסגאבען. איצט האט ער פון זיינע
פארדינסטען קום דעם דעם איבערצו-
לעבען (פארשטעלען זיך, לויט די רעגיר-
ונגס-קאממען און רעזעפטען פון די בא-
אמטען). ווערען די צאהל ארבייטס-
טען אן וואך פארקלענערט (דאס טרעפט
זיך נאנט אסאך), אדער ווערט ער חלילה
אין נאנטען ארבייטסלאז קומט איהם אויס
מיט זיין פאמיליע אוועקלייגען זיך אין
נאס און שטארבען פון הונגעריג און בוכ-
שטעבליכער זינען פון ווארשע, פאלען פון
זעלבסטמארד ביי די ארבייטסלאזע אר-
בייטער איז טאקע אין פוילען א נאנט
קאפער ערשיינונג.

א פאר פאקטען:
אין דער ווארשעווער, פאלקס ציי-
טונג" נומ. 86 פון 13טען אפריל ה. י.
לעזען מיר אין דער כראניק:
— „געזעטן אין אונזערע האבען זיך
אריינגעווארפען אין ווייסעל (א סייך לע-
בען ווארשע) צוויי ארבייטער. מ'האט
זיי ארויסגעראטעוועט. אין סיבה פון
זייער פארצווייטלעכען טאט איז — אר-
בייטלויזקייט.“
פאלקס צייטונג" נומ. 89 פון 17טען
אפריל ה. י.
— „אין איהר אייגענער וואוינונג
(זעלאזא 23) איז די 20 יאהריגע אר-
בייטלויזע, שטאנענדיק אן ארבעטסלאז
וועכענטליך דורך אויסטרייטען סובלי-
מאט. די ניכערהילף האט זי אין א
שווערען צושטאנד אפגעפיהרט אין שפי-
טאל. די סיבה פון זעלבסטמארד —
דאס איז מיטלען צום לעבען.“
פאלקס צייטונג" נומ. 90 פון 18טען
אפריל ה. י.
— „דער ארבייטסלאזער יוזעף מאד-
ניארסקי, 52 יאהר אלט, איז אויף זשים
נא 14 באגאנגען, כי ראקירי" דורך
אריינשטעכען זיך א מעסער אין דער לינג-
קער וויס און אין הארץ, מאכענדיג זיך
3 שווערע וואונדער. די ניכערהילף האט
איהם אפגעראטעוועט פון סוים.“
מיר האבען געבראכט נאך א פאר
פאקטען פון אייניגע טעג. דעם צעטל
פון די אומגליקליכע קריגונג וואלטען
מיר געקאנט פארנעמען אהן א שיעור.
אין דער מעגליכער כראניק פון זעלבסט-
מארדען, וועלכע איז איצט ביי אונז אין
אלגעמיין גענומען ווערן רייך, פארנעמען

דער ארבייטס-לויז און די אונטער-
מער-פארדינסטען.

ווי גרויס איז איצט דער ארבייטס-
לויז אין פוילען?
ס'איז נאך נישט אזוי לייכט אויף
דער פראגע צו ענטפערען.
דער ארבייטער באקומט איצט טאקע
א נאנט גרויסע צאהל געלד-אסיגנאציעס,
פיל מעהר ווי פאר דער מלחמה. אין
סייל פאכען ווערט שוין דער מאנאטליכער
ארבייטס-לויז אויסגערעכענט אין
מיליאנען.
דאס באווייזט אבער נאך אויף קיין
פאל נישט דעם פאקטישען ארבייטער-
פארדינסט.
דער ארבייטער ארבייט כדי צו דער-
נעהרען זיך און זיין פאמיליע. פאר איהם
איז וויכטיג, נישט דער נאמינאלער אר-
בייטס-לויז, די צאהל פאפירענע מארקען
וואס מ'זיט איהם, נאר די צאהל פראדוקט
טען, וואס ער באקומט פאר זיין.
כדי צו אריינשטעלען זיך אין פאקטי-
שען ארבייטס-לויז אין איצט'נען מא-
נעט, איז וויכטיג צו וויסען אין וואס
פאר א מאס קאן דער ארבייטער איצט
באפארדינען זייע אייגענע באדערפנישען
און די באדערפנישען פון זיין פאמיליע,
פארגלייכענדיג דאס מיט זיין לאגע פון
פאר דער מלחמה.

פאר דער מלחמה האט זיך דעם
ארבייטער אין פוילען אויך נישט שטארק
פויגלדיג געלעבט. נישט, עלענר און
דאס וויינען זייערע געווענע נאנט פאכען
געט פון יעדער ארבייטער פאמיליע.
ווייזט זיך אבער ארויס, אז דער ארביי-
טער אין פוילען פארדינט איצט, נישט
קוקענדיג אויף די גרויסע לויגען, אויף
די גרויסע צאהל מארקען, וואס ער בא-
קומט, פיל ווייניגער, ווי פאר דער
מלחמה.

דאס קען מען פאקטישעלעך אויס'ן
גרונד פון די ציפערען וואס זיינען פאר-
עפנטליכט געווארען אין אפיציעלען אר-
נא פון ארבייטס-מיניסטעריום, — „אר-
בייט און סאציאלע אויפזיכט“, וואס
געהט ארויס אין ווארשע.
לויט די אָנאָבען פון אַס דעם אָפּי-
ציעלען רעגירונגס-אָרגאַן האָט פאַר דער
מלחמה, אין 1914, געקאסט דאס אויס-
האלטען אן ארבייטער פאמיליע פון 4
פערזאנען 19 מארק מיט 65 פעניק א וואך.
(כדי לייכטער צו מאכען דעם רעכענונג,
איז אלץ דערפיהרט געווארען צו דער
„מארקען וואלוטע“). די דאזיגע אָפּי-
ציעלע רעגירונגס-אויסרעכענונגען זיינען
געמאכט געווארען פאר דעם „עקסטרעם
מינימום“ ד. ה. פאר די אומבאדיינט
גרויסע פראדוקטען און אנדערע גע-
ברויכט-אויסלען, וואס די ארבייטער-
פאמיליע מוז האבען כדי זיך צו דער-
האלטען ביים לעבען. ס'ווערט ביי דעם
נישט גענומען אין אס דאס אָפּשטער-
עפעס אויף דער צייט פון עלטער, אר-
בייטלויזקייט, קראנקהייט א. ד. גל.
אין פעברואר, 1923, האט, לויט די
זעלבע אָפּציעלע רעגירונגס-אויסרעכע-
נונגען, אן ארבייטער פאמיליע פון פיר
פערזאנען באדארפט האבען וועכענטליך —
64.106 מארק. — די קאסטען פון עק-
סטרעם מינימום פאר אן ארבייטער-
פאמיליע האבען זיך פארנערטערט אויף
3262 מארק.

ביי דעם דארהער מען געדענקען, אז די
אויסרעכענונגען פון סאטאטיסטישען רע-
גירונגס-אמט, פון וואנען מיר נעמען די
ציפערען, אנטשפראכען אין איצט'נען
מאמענט ווייט נישט די וויקליכקייט, די
קאסטען פון די גרויסעסע לעבענס-
מיטעל-פראדוקטען ווערען דאס אויס-
גערעכענט לויט די פרייזען, וואס עס וויר-
זען די אפיציעלע רעגירונגס אדער קאמ-
נאלע איינריכטונגען. אין דער וויקלי-
כקייט זיינען די נאס-פרייזען שטענדיג
באדייטענער העכער. דער ארבייטער
צאהלעט געווענליך, ביי פרוואכט פאר
קויפער, פיל טייערער ווי עס ווויזען די
אפיציעלע רעגירונגס-אָרגאַנען. צוליב דעם
קומט אויס, אז די פאקטישע אויסגאבען
פאר דער עקסטרעם מינימום פון א
פאמיליע פון 4 פערזאנען האבען זיך פאר-
נערטערט מעהר ווי אויף 3262 מארק.
נאך, ווען מיר וועלען זיך אפילו בא-
נוצען מיט די אפיציעלע רעגירונגס-אָנ-
גאבען קומט אויך אויס די איצט'נע לאגע
אין פוילען שרעקליך טרויעריג, פשוט,
קאטאסטראפאל.

אויב די אויסגאבען האבען זיך פון
1914 פארנערטערט אויף 3262 מארק דאס
פון אויך די ארבייטער-פארדינסטען
רעכענענדיג אויף מארקען, אויף אזוי פיל
מאך פארנערטערט ווערען. אנדערש ווע-
לען די ארבייטער נישט זיין אייגנשאַט-
לעז צו קויפען די זעלבע צאהל לעבענס-
מיטעל-פראדוקטען און אנדערע ארטיקלען
פון ערשטען געברויך, וואס זיי פלעגען

אלע וואס ער האט באנוצט אין די פו-
לע רעפארטמענט און עס האט רעכני-
אויך נישט געפילט הארצליע קושען! ער
האט זיך געקושט ליב און הארצליג, ווי ווען
בירדער באנוצען זיך, וואס האבען זיך
שוין לאנג נישט געזעהן.

נען. האבן האט געוואלט ווען אונזער
בילדינג מיט די אלע רעפארטמענטעס וואס
געפירט זיך דאס, איידער ער איז אפגע-
פארגען אויף א ריזע איבער איראקא. ער
האט געוואלט אליין ווען די שעהע היים
פון אונזער יוניאן, צו קאנען פויגטליך
שילדערען פאר די אידישע אָרגאַניזאציעס
ארבייטער אין יראקא, צו וועלכער שטופע
עס האבען שוין דערגרייכט די גרויסע זי-
נאָנס פון די אידישע ארבייטער אין אַמע-
ריקע.

און די גענאסען רעכט און האבן,
פונקט אזוי גוט ווי די אלע אנדערע אר-
בייטער-לענאציעס וואס באזוכען אונ-
זער בילדינג, זיינען געווען אמת ענטפיקט
אי פון דער שעהקייט פון דער בילדינג
נופא, אי פון די אלע רעפארטמענטעס וואס
זיי האבען דארטען געזעהן, וועלכע אר-
בייטען פאר'ן וואהל און בעסטען פון די
מעכטיגע אינטערנעשאנאל ליידיס נאך-
מענט וואקערס יוניאן. ביידע, רעכט און
האבן, האבען אויסגעדריקט גרויס פרייד,
באטראכטענדיג די אייגענע היים פון אונ-
זער אינטערנעשאנאל און האבען געוואונ-
שען גלייך די יוניאן אין אלע איהרע וויי-
טערע אונטערגעמינען.

צום שלום דארהער נאך געזאגט ווערען,
דאס די גענאסען רעכט און קאבאן הא-
בען זיך נישט באנוגענט מיט א באזוך בלויז
אין אונזער בילדינג, זיי האבען אויך
געוואלט ווען די „פראפערטיס“ די איי-
גענע היימען און אינסטיטוציעס, וואס
אנדערע טיילען פון אונזער יוניאן האבען
זיך איינגעשטאפט. זיי האבען, אזוי צו זיך
נען, באזוכט דאס נאנטע ביסעל „ריעל עס-
טיס“, וואס אונזערע אינטערנעשאנאל
אָרגאַניזאציעס פארמאגן אין ניו יארק. זיי
האבען באזוכט די גרויסע קאנער אָפּי-
סיד, אויף לעקסינגטאן עוועניו און
26טע סטריט, וואס איז נישט לאנג צוריק
געווען געווארען פון דעם דאס. באשר
פון דער קלאסישער יוניאן, און וועלכער
עס געפינען זיך שוין די פילע אָפּיסעס און
רעפארטמענטעס פון דער קערפערשאפט.

גלייכצייטיג האבען זיי שוין אויך נע-
כאפט א קוק אויף דער קלענערער ביל-
דינג, וואס שעהט געקסט צו דער גרוי-
סער, וועלכע איז נאך וואס אפגעשטאנען
געווארען פון אונזער קלאס אפערירטערס
יוניאן לאקאל 1, צו מאכען דאס די היים
פון דעם לאקאל.

זיי האבען אויך באזוכט די שעהע
היים פון אונזער לאקאל 48, די איסאליע-
נישע קלאסישער יוניאן, אין 231 איסט
14טע סטריט, און אויך דעם יוניאן העלטה
סענטער, די מעדיקעל און דענסאל אינ-
סטיטוציע אין 131 איסט 17טע סטריט,
וואס ווערט איינגעהאלטען פון אייניגע
אינטערנעשאנאל לאקאלס, און אויך דא
האבען זיי זיך נישט געקאנט אפּוואונדערען
פון אלץ, וואס זיי האבען געזעהן.

באטראכטענדיג די אלע יוניאן-ביל-
דינגס, האט גענאסע קאבאן געזאגט, קאן
מען ערשט האבען א באגריף, ווי אזוי די
אינטערנעשאנאל ליידיס נאכמענט וואר-
קערס יוניאן האט זיך איינגעפונדעוועט!
קיין שום שטורם-ווינד קאן איהר נישט מער
א טרייסעל טאן.

א בירדעליכער באנקעט.

ווערטער רעדאקטאר:

מיר, די ארבייטער פון לואיס קא-
הען, 1364 בארדוויי, ביי אונזער באנ-
קעט, וואס מיר האבען געגעבן שבת
אווענט, דעם 19טען מאי, אין מענטשן
האל, 57 סענט מארקס פאלאס, אלס
אן אויסדרוק פון צוטרענהייט מיט די
באדינונגער, וואס עקזיסטירען יעצט
אין אונזער שאם, האבען אנגענומען די
פאלגענדע רעזאליציע:

(1) אויסצודריקען א דאנק און א-
ערקענונג צו אונזער דיסטריקט מענע-
דזשער, בר. ה. סלוצקי, און אונזער ביר-
גע איידרשענט, נאָלר, פאר די גוטע
ארבייט וואס זיי האבען געטאן פאר אונ-
זער שאם.

(2) פרעזענטירען אונזער שאפ-טשער-
מאן בר. היימאן קאריניצקע, מיט א
דיימאנט פין פאר זיין גוטע ארבייט,
און ווייזען איהם ער זאל עס באנוצען
געוונטערהייט.

(3) אויסדרוקען א דאנק פריינד יוסף
נאלדסארב פאר זיין ארטיסטישע לייט-
טונג ביי אונזער באנקעט.

לואי ריימאן, לאקאל 1
מאקס נאטעספעלד, לאקאל 35
אויזדאר קאהען, לאקאל 9
זימע פיסמאנע, לאקאל 48
ג. שוויצער, לאקאל 10.

אלעקסאנדער פישענאדלער, דער ערשטער
פרייטאג, 8טן דעצעמבער, 1928
אויסן פונעם עטאזשע, דער אפיס פון
דעם פערזענלעכעם אפיס, דער אפיס פון
ש. יאנאווסקי, דעראקטאר פון דער "נע-
רעכטיגקייט", דער אפיס פון אייב טובים,
מענדעלזשער פון אינטערנעשנאל פובלי-
קיישאן דעפארטמענט, און דאקטאר געפנט
זיך אויך די "קאנסילידום", א שעה מע-
בלירטער זאל, וואו דער דזשענעראל עק-
זעקוטיוו באקאנט אלס זיינע מיטגלידער, די
באוועגונג ווערען געוועהליך געפיהרט פון
אין צימער אין צווייטע און זיי בא-
גריסען זיך מיט די אלע פערזאנען, וואס
זיי טרעפן דאס.

דאן קומט דער זעקסטער עטאזש, דער
לעצטער אין דער בילדינג. אויף דעם פלאץ
געפינט זיך וואס מיר וועלען אנרופען, דער
"שרייבדעפארטמענט", דאס איז נישט מאס-
ד. דעניש, וואס ארבייט אויס דעם מאטע-
ריאל פאר די ענגלישע, "דזשאסטיס", ע.
רענע, דער דעראקטאר פון די איטאליע-
נישע, "דזשוסטיצ" און דער שרייבער פון
די שורות, וואס גיט אכטונג אויפן מאט-
טעריאל פאר דער "גערעכטיגקייט". אויף
דעם פלאץ באקענען זיך די באוועגונג מיט
די שרייבער פאר די אינטערנעשנאל
צייטונגען, און מיט דעם ווערט די "אי-
ספעקשאן", פארענדיגט.

מיט א וואך צוריק אבער האט אונזער
אינטערנעשנאל בילדינג געהאט אלס בא-
זוכער צוויי באזונדערע חשוב'ע געסט:
דער אלטער אונטערזיכער פרייהייטס-
קעמפער יודישין וויקטאר דעבס, און דער
וועטעראן פון דער אידישער און סאצי-
ליסטישער ארבייטער-באוועגונג אין אמע-
ריקא, אב. קאהאן, דער דעראקטאר פון
"פארוערטס".

דאס וואס די צוויי גרויסע פערזענ-
ליכקייטען אין דער סאציאליסטישער
וועלט האבען באזוכט אונזער בילדינג אין
דער זעלבער וואך, איז נישט געווען א פאר-
גערעכטע זאך, עס איז געווען בלויז א צור-
פאל-זאך. דעבס איז געקומען אין ניו
יארק רעדען אויף א מאס מיטינג אין מע-
דיסאן סקווער גארדען, און ער האט נישט
געקאנט פועל'ן ביי זיך, זייענדיג אין ניו
יארק דאס ערשטע מאל זינט ער איז בא-
פרייט געווארען פון פרוזאן, זאל ער שוין
אין דער זעלבער צייט נישט באזוכען די
אינטערנעשנאל בילדינג וועלכע — ווי
ער האט אליין זיך אויסגעדריקט, — ער
האט שוין פון לאנג זעהר געוואלט זעהן.
אבער נישט די בילדינג אליין האט דער
אלטער פרייהייטס-קעמפער געוואלט זעהן.
ער האט זיך אויך געוואלט טרעפן פנים
אל פנים מיט די הויפט-באאמטער פון אונז-
ער אינטערנעשנאל און דאס האט ער
געטאן מיט פיל הארציגקייט און ליבע. ער
האט ברידערליך געדריקט די האנד פון די

ליב נישט א מתנה צו אב. קאהאן, ווייל צו וואס
דארף ער זיין ביזנס? די מתנה האט די
ארבייטער-באוועגונג זיך אליין געשטעלט. ווען
וועט פאסירען, ווי דאס איז אונטערזיכער, און
דער איצט שטארק לעבעדיגער און איסער יונגער
אב. קאהאן וועט געסען אויף איסער אפטייט פון
זיין לעבעדיג-ארבייט, וועט זיין ביזנס, אזוי נישט
געטראפען פון דעם סקולפאר, ווייטארדירט, וויין
איבער פון די לעבעדיגע מתנות פאר דער ארביי-
טער-באוועגונג.

דאס אלעס, און אפער נאך עפעס מעהר, האט
איר געפיהלט ווי זי זאגט אויף דעם באקענטע
נאר אזוי ווי איר ביז געווען איינער פון די פילע
"הרגונים", ווי וואלדעק האט זיך אויסגעדריקט,
און אזוי ווי איר דענק, אז דאס האט געדארפט
געזאגט ווערען, זאג איר עס רש, אין מיינע, "קורץ
און שארף-נאטיצען".

אין פראנקרייך, א חוץ די סאציאליסטען, וועל-
כע וואלטען געוואלט סאכען אז אנדער ארגונג
זיינען אויף דא ראיאליסטען, מאנארכיסטען, וועל-
כע זיינען נאנט אויסגעפארשטעטע שונאים פון
דער פראנצויזישער רעפובליק, און וואלטען גע-
וואלט צוריקבריינגען פאר פראנקרייך די מאט-
טעריאל, די דאזיגע מאנארכיסטען האבען אין
דער לעצטער צייט זיך שטארק צעווישען, נאר ווי
די פאליטישע און איטאליע. ווי באזונגען זיך
נישט מעהר מיט ווערסער, נאר זיי געבוירען
ווערען קולאקעס גענען אלע, וועלכע זיינען מיט
ווי נישט איינפארשטאנען. און דאס, סעקוויירדיג
ווערען זיי נישט שטעלען און דער פאנאקער
רעגירונג אונטער אנקלענען, אז זיי ווילען שוין
צען די איצטיגע ארגונג נאר פארקערט, די
פאנאקער רעגירונג פארקערט אלע ווערען פשוט
תענות, און ס'האט העלפט ווי. דעפארטאר אין
זי אבער ביטער שטרענג ס'האט די קאנסטיטוציע
און די סאציאליסטען פנים, אז די פרישע
צווייטע אימפעריאליסטען פיהלען, אז עס וואלט
נאכריכט וואלט איצט פארנומען דעם פלאץ פון
דער רעפובליק. ווארים, ווי דער אמת איז, אים
פרייאליס און רעפובליק געשטען ווי ווער
שלעכט. און א נייער געפאלענע וואלט פאר
ווען ווי געוואונען פאר דעם פראנצויזישן אים
פרייאליס און פליטשעריס.

דערעגאציעס און געסט וואס באזוכען די אינטערנעשנאל בילדינג

טונג איז נישט צושרייבענדיג, עס איז אכט
גענעהם און לאסטשטענדיג, עפעס ווי עס
וואלט האבען א טענענדיג א קאפיטשעק
צו בארוהנען די אונטערנעשנאל געווען.
און די אלע באזוכער ווערען גלייך איבער
ראשט פון דער ערשטער סטאנציע אין דער
בילדינג.

איצטער, "נעהמט" מען דעם, "עלע-
וויטאר" און מען פאקט ארויף אויפן
דריטען עטאזש, אויפן פלאץ געפינט זיך
סעקרטער באראפ'ס אפיס, דער פינאנס
דעפארטמענט, דער אינטערנעשנאל אוי-
דיטינג דעפארטמענט און דער אינטערנע-
שנאל ארגאניזאציע דעפארטמענט. אויף
דער פלאץ געפינט זיך אויך דער "סוויטש-
באקאר", דער געוועזענער סטעס, דער
צענטער, וואס פארבינדט די אלע טעלע-
פאנען וואס געפינען זיך אין יעדע צי-
מער, אויף יעדען עטאזש אין דער ביל-
דינג.

אחוץ סעקרטער באראפ'ס, וועלכער
נעהמט זעהר פריינדליך אויף די געסט און
פיהרט זיי ווייטער, באקאנט ווי זיך אויף
דעם פלאץ מיט ווייטערזענדיג דזש. האל-
פער, דער מענדעלזשער פון דעם "איסטערן
ארגאניזאציע-דעפארטמענט", און אויך
מיט'ן סטעף ארגאניזאציע, וואס ארבייטען
דארטען, דארטען באגריסען וואס די אי-
מיט זיינען פ. וואלדעק, דער אינטערנעשנאל
נאל אוידיטאר, און אויך מיט זיין סטעף.
אויף דעם זעלבען פלאץ באגריסען זיי זיך
אויך מיט'ן בוכהאלטער און די סטענא-
גראפער פון פינאנס דעפארטמענט.

אויפן פערטען עטאזש געפינען זיך
דריי דעפארטמענטס: דער דעקארד און
ריסורט דעפארטמענט, דער עדיקאציע-
נאל דעפארטמענט און דער מיילינג דע-
פארטמענט, פון וועלכען עס ווערען ארויס-
געשיקט די דריי צייטונגען, וואס די אי-
טערנעשנאל גיט ארויס, אין אידיש, ענג-
ליש און איטאליעניש, נעמליך: די "נע-
רעכטיגקייט", "דזשאסטיס" און "דזשוס-
טיצ".

אויף דעם עטאזש פלאץ, ווי שוין בא-
זוכער מיט ווייטערזענדיג סקול-
מאן, מענדעלזשער פון די דריי דעפארטמענט
דעפארטמענטס און די אלע מיילדאך און
יונגע לייט, די אונטערנעשנאל וואס זיינען
דארט באשעפטיגט.

אויף דעם זעלבען פלאץ, ווי שוין בא-
זוכער, געפינט זיך דער עדיקאציע-
דעפארטמענט און דארטען באגעגענען זיך
די באזוכער מיט ווייטערזענדיג פאניא
מ. קאהאן, סעקרטער פון דער אינטער-
נעשנאל עדיקאציע-קאמיטע, אין

דער באזוכ פון יודישין ווי. דעבס און אב. קאהאן.

פון ל. פינקעלשטיין

מיט'ס און אונטערנעשנאל פון די אפיסעס
און דעפארטמענטס. די מצוה פון אונז
טעריפירען ווערט פארטיילט צווישען
סעקרטער-טעריפירער אב. באראפ'ס און
ווייטערזענדיג פאניא מ. קאהאן. עס
ווענדעט זיך וואו די דעלעגאציע שטעלט
זיך אפריהער אפ, צי אין פינאנס-דעפארט-
מענט צי אין עדיקאציע-דעפארט-
מענט.

געוועהנליך פאנגט זיך אן די "אי-
ספעקשאן" פון אונטען ארויף. צוערשט
באקוקט מען דעם ברייטען, זעהר שעהנעם
בתרחבה-דינען. מארמארגעס אריינגאנג,
וואס פיהרט צו די ווייטע מארמארגע טרע-
פון ארויפצוגעהן.

אבער עס דרשט זיך נאך אזוי "ארויפ-
צוגעהן". אויף די טרעפער געהט מען
נישט. נישט מחמת ווייל זיי זיינען גע-
מאכט פון מארמארגע און קיינער האט נישט
דאס הארץ אויף זיי אנצוטערענען, נאר
פשוט דערפאר, וואס ביי די טרעפער איז
אויסגעבויט א זעהר שעהנער, "עלעווי-
טאר", מיט א קופערנער טיר און מעשע-
נע גראטעס, און ווען מען גיט דאס א
דערה דאס הענטעל, פליהט עס מיט אייך
ארויף אויף וועלכען עטאזש איהר ווילט
גא. און קורצען, מען באקוקט די וויי-
טע מארמארגע טרעפלאך, און אויך די
שעהן באפוצטע מארמארגע ווענט פון דעם
אריינגאנג און ווען מען האט זיך שוין
אפגע'הדוש'ט ווי שעהן און געשמאקט
דאס איז געמאכט געווארען, דערהויבט
מען זיך מיט'ן "עלעוויטאר" צו די הויכע
עטאזשען.

אבער ווארט א וויילע, לאמיר געהן
כסדר. איידער מיר "נעהמען" דעם, "עלע-
וויטאר" ארויפצוגעהן, געהען מיר
אפריהער אונטער א פאר טרעפלאך צו
דער לינקער האנד, אין דעם רייך-באפוצ-
טען אינטערנעשנאל אוידיטאריום, א
שעהנער פאראמלונגס-פלאץ, וואו, פאר-
בייגענדיג, עס ווערט יעדע פרייטאג
אווענט אפגעהאלטען דער מיטינג פון דזש.
באקאר פון דער קלאגסטאכער יוניאן.

אזוי זיך איז אין דעם אוידיטאריום
אביסעלע נאנטעל. אבער ווארט א וויילע,
— אט גיבען מיר א דריט אין וואנט א
באמאן און עס גיט א בליץ אויף די אלע
עלעקטרישע, "שענדעלירס" און עס ווערט
ליכטיג אין יעדען ווינקעל. די באלייכ-

די אינטערנעשנאל בילדינג, די נייע,
אייגענע היים פון אונזער אינטערנעשנאל
נאל, וואו עס געפינען זיך אלע אפיסעס און
דעפארטמענטס פון אינזער דזשענעראל
אפיס, אין נומער 3 וועסט 16טע סטריט,
ווערט כמעט יעדען טאג באזוכט פון פאר-
שידענע געסט.

אין אזוי שטערטעל ווי ניו יארק, קור
מען יעדען טאג פארשידענע דעלעגאציעס,
פון דער טרייד יוניאן באוועגונג איבער
גאנצען לאנד, פון קענעדע, פון
מעסיקא און אויך פון ענגלאנד. אין דער
ארבייטער-פרעסע פון אלע די דערמאנטע
לענדער איז געווען באשריבען די פראכט
פולע נייע היים וואס אונזער יוניאן האט
זיך איינגעשאפט און די אלע ארבייטער-
דעלעגאציעס וואס קומען אין ניו יארק,
קומען אנטקעגן אונזער בילדינג. זיי האל-
טען עס פשוט פאר ווער חוב צו באזוכען
די שעהנע, אייגענע היים פון דער אינטער-
נעשנאל ליידיס נארמענט וואקערס יוד
ניאן, די ארגאניזאציע פון וועלכער זיי הא-
בען אזוי פיל געהערט אין די צייטען פון
די פילע גרויסע קאמפען, וואס אונזער אר-
גאניזאציע האט אנגעפיהרט אין די לעצ-
טע עטליכע יאהר.

אזוי קומט איין דעלעגאציע נאך דער
צווייטער אנטקעגן אונזער בילדינג, און זיי
געהען דורך אלע צימערען, אלע אפיסעס
און דעפארטמענטס, וואו מען שטעלט זיי
פאר פאר די אלע בעאמטע און אנגע-
שטעלטע, וואס געפינען זיך אין די אפי-
סעס און דעפארטמענטס פון דער בילדינג.
אבער נישט נאר טרייד-יוניאן דעלעגא-
ציעס קומען באזוכען אונזער בילדינג, עס

קומען אויך עדיקאציע-דעלעגאציעס
פון פארשידענע ארבייטער-סקולס און קאר-
לעזשעס אין אמעריקא און יוראפ. עס
קומען דארפסטאנען, לענדער און סטודענט-
טען, מענער און פרויען, וועלכע האבען
געהערט אזוי פיל פון דער עדיקאציע-נאל
סעטינקייט אין אונזער יוניאן, און אויך
זיי האלטען עס פאר ווער חוב, ווען זיי
זיינען אין ניו יארק, צו באזוכען אונזער
היים, און טאקע באפען א קוק אין די פאמ-
סלעטס, אוטליינס, צירקולארס און קאר-
טעס, וואס געפינען זיך אין אונזער עדי-
קאציע-דעפארטמענט.

ווי איהר פארשטעהט שוין אוראזי אליין,
לאזט מען נישט די אלע באזוכער ארום
בלאנדזשען איבער די אפיסעס. מיט פאר-
געניגען פיהרט מען זיי ארום פון איין
פלאץ אויפן צווייטען, פון איין דעפארט-
מענט אין צווייטען, מען ערקלערט זיי די
פונקציעס פון יעדען דעפארטמענט. באזונ-
דער, מען צייגט זיי ווי די ארבייט ווערט
געטאן און מען שטעלט זיי פאר פאר די

קורץ און שארף

פון י. ב. ג.

גען גרויסע שטח, מיט איהר פארשידענארטיגער
באפעלקערונג, מיט איהרע פארשידענע לאקאלע
אינטערעסען, קען נישט געמאכט ווערען איין גע-
זע, וואס זאל זיין גלייך גלייכע פאר אלע. וואס
עס קען זיין נישט פאר איין פלאץ, איז זעהר
נישט פאסענד פאר אז אנדערען. — דאס איז
פשוט'ס געזונטער שכל. און עס איז נישט, דאס
נאווערנאך סטיוט, דיסקוטירענדיג אין זיין ערקלע-
רונג מיט פערזענלעכע הארדינג, דערמאנט איהם
אז דעם.

סאמער איז געווען איין אונטערזיכער
ניו יארק פון א מעהר אדער וועניגער ליבעראלער
טענדענץ. כוונע צו דער ארבייטער-באוועגונג
איז זי שוין אויך נישט. די "גלאב" איז אפגע-
קויפט געווארען פון דעם פאליטישליכער סאנסי-
און זי איז פארשוואנען געווארען פון דער רע-
אקציאנערער, "סאן" אפערקאנער קאפיטאל אין
קלוג. אנטשטאט אפצושטעלן די פרייהייט אין דער
פרעסע, וואס דאס וואלט געווען געמאכט א שטיר-
קעל געפילדער, קויפט ער פשוט אפ די צייטונגען,
וואס זיינען איהם נישט אייגנאמען צום הארצען.
אזוי האט ער געטאן מיט א פאר יאהר צוריק
מיט דער "אויסגאב פאסט", און איצט האט ער
ווייטערהאלט דאס זעלבע מיט דער "גלאב". א, א
וואס וועלען סאן אונזערע ליבעראלע שרייבער?
נא, זיי וועלען זיך שוין צופאסען צו די נייע
אומשטענדען. ווארים, וואס טוט מען נישט צוליב
פרינסט.

דער באקענט פון לעצטען פרייטאג לכבוד אב.
קאהאן'ס אפפאהרען נאך אייראפא האט זיך אייני-
געגעבען אזוי נישט, אז נאר פילעל טראנען זיך
שוין ארום מיט א געדאנק צו פארשטאנען
אז עהנליכע באקענט, ווען ער וועט צוריקקומען
פון אייראפא מיט זיין "פארוערטס-שליחות", צו
ליב וועלכער פאר סאכט זיין איצטיגע רייזע, שוין
אויסגעפיהלען דער געדאנק אין נאכריכט קיין
שלעכטער.

איצט, אז נאווערנאך סטיוט האט אנגעמאכט
פון געוועזענער דעם ספעציעלע פראהיבישאנע-
ווען פאר ניו יארק סטיוט, קען מען לערנען אז
קל ווארט: ס'האט ניו יארק סטיוט אין נישט גע-
בליבען, "טרוקען" אונטער דער השגחה פון דעם
דאפעלעטע געזעץ, ס'ווי "נאס" וועט שוין איצט
זיין ניו יארק, ווען די נאנצע ארבייט פון אפ-
היטען ניו יארקס "טרוקענייט" וועט פאלען אויף
די שוואכע פלייצעס פון דער פערדעראל רעגירונג!

איר סיון, אז די שטארקסטע גענער פון נא-
ווערנאך סטיוט פאר זיין אפשאפען דעם ספע-
ציעלען פראהיבישאנע געזעץ דארפן זיין אונז
ווערע פאליסלייט: ווער, ווער, זיי האבען גע-
מאכט נאכדענע געשעפטען דורך דעם דאזיגען
ספעציעלען געזעץ.

פיל מוז האט זיך נישט געפארעט פאר
נאווערנאך סטיוט אפצושטעלן דעם דאזיגען סטיוט
געזעץ, ווייל עס איז קיין פראגע נישט, דאס די
רעכטעס סאציאליסטעס פון דער ניו יארקער בא-
פערקונג איז פאלשטענדיג איינפארשטאנען מיט
איהם, און עס פארערט זיך נישט פילע קוראזש
צו געהן מיט דער סאציאליסטעס.

פונדעסטוועגען איז זיין שטעלען זיך גענען
פערזענלעכע הארדינג, וועלכער, דורך זיין ארייני-
סיען זיך אין דער דאזיגער פראגע, האט ארויס-
געווינען א סטארקען חשב ויך אויפצושטעלן
מעשה דיסאסטאר, האט אונזערנאך סטיוט ארויס-
געווינען בארייטערען מוט, און האט איהם גע-
געבען א נומער און הייליגסטע לעסאן אין הלכות
קאנסטיטוציע.

די פערערל רעגירונג, — זאגט נאווערנאך
סטיוט אין זיין ערקלערונג — איז סופריס אין
איהר אייגענען ער סטערע, אבער דאס מיינט
נישט, אז זי קען שוועקענען די רעכטע פון די
שטאטמען. פאר אפערקאנער מיט איהר געוואלדי-

3 West 16th Street, New York City

אפשפארען, באשולדיגט די נישלאך אויף
שטערער האלט זיך אין אנטוויקלען ביי
די ווערערעס.

די שטרעבונג צו וויסען, די שטער-
בונג צו פארשען און באשולדיגטען האט
ביי אונז אנגענומען פארשיידענע פאר-
מען, אנטוויקלונג פון איינפאכער,
מאכענעס פאר ציעללאזער נייגעריגקייט,
ביי סיסטעמאטישע וויסענשאפטליכע
פארשונגען אין לאבארטאריעס, אויף
וואס פילע מענשען האבען אוועקגע-
גען ווערענע נאנצע לעבענס, ווען א
קינד פרענט דער מוטער פארשיידענע
מאכענעס פאר וינלאזע פראגען, טוט ער
עס נישט דערפאר, ווייל ער וויל ווערען
קלינער; און ווען א וויסענשאפטלעכער
גריבעלט זיך יאחרען לאנג אויסצופאר-
שען דאס פליגל פון א שטערעלינג,
טוט ער עס נישט דערפאר, ווייל ער וויל
דורך דעם רעטען די מענשהייט, יע-
דער פון ווי טוט עס דערפאר, ווייל
דער אינערליכער געפיהל פון נייגע-
ריגקייט, וואס עס האט זיך אין אונז
אנטוויקעלט, באוועגט זיך דאס צו טאן.
מיר עסען נישט דערפאר, ווייל מיר וויל-
לען מיט דער שפיין אויסערען די פאר-
לארענע ענערגיע און צוריק אויפבויען
די פארניכטעטע צעלען אין אונזער
קערפער; נאך דערפאר עסען מיר,
ווייל מיר ווילען הונגעריג, ווייל דער
מאנען פארערט עס. א קליין קינד און
א פראסטער, אומוויסענדיג פויער וויי-
סען נישט ווענען ענערגיע און צעלען,
און דאך עסען זיי פונקט ווי א געבילדע-
טער מאן.

דער אינערליכער געפיהל פון ניי-
געריגקייט, וואס האט זיך אין אונז
אנטוויקעלט אלס א ביאלאגישע נויט-
ווענדיגקייט, באוועגט אונז שטענדיג צו
זוכען און צו פארשען; עס מאכט נישט
אויס צי עס וועט בריינגען צו א ציעל,
אדער נישט; צי עס וועט מיט זיך
בריינגען וועלכע עס איז נוצען, אדער
נישט. א ווענערקע אין געפאנטאסט, וועל-
כער ווערט א גאנץ יאחר געשפייזט פון
מענשען מיט פארטיגען, וועט פונקט
אזוי אפשפארען און איינגראבען איבע-
ריגע נישלאך, ווי א ווענערקע אין וואלד,
כאטש זי האט נישט קיין נויטווענדיגקייט
דאס צו טאן. מיר ווילען וויסען א ל.צ.
מיר ווילען וויסען אלע, וואס מיר הא-
בען פריהער נישט געוואוסט, ווייל מיר
ווילען באפרידיגען דעם געפיהל פון ניי-
געריגקייט.

און דעריבער רעדט מען מיט אזא
אינטערעס, מיט אזא באנייטערונג
ווענען יעדער ניער אנדערקונג — ס'מען
זיין א קבר און מצרים, אדער א מיליאן
יאחרען אלטער מענשליכער שארבען, —
ווייל דורך די אנטדעקונג וועלען מיר
זיך דערוויסען ווענען נייע זאכען, ווע-
נען וועלכע מיר האבען פריהער נישט
געוואוסט, און אונזער געפיהל פון ניי-
געריגקייט וועט אויף דאס ניי באפרי-
דיגט ווערען.

טא פאר וואס זאל מען נישט טארען דאס
אייגענע אין וואשינגטאן? האט איהר
אייך ראשית.

והשנית, וואלט גלאט כדאי געווען צו
וויסען צי קאן מען קויפען די פרעזידענט-
שאפט פאר געלט. אויב היינטיגס מאל
ווערט פארדערעט, וועט דאס צוויי-
טע מאל שוין ראקסעלער ווערען פרעזי-
דענט, און דאס דריטע מאל מארגען —
און אזוי וועט מיט דער צייט ווערען א
טראדיציע אז פרעזידענט דארף זיין א
מיליאנער. און יעדער אמעריקאנער באי-
וועט פארשפארען חלום'ען פון ווערען
פרעזידענט — ווייל וועט אלע קאנען דאך
זיין מיליאנערען...

און אויב עס זאל זיך טאקע ארויס-
ווייזען, אז דער רייכסטער מאן אין לאנד
קאן נישט קויפען דעם כבוד צו זיין פרע-
זידענט, דאן וועלען מיר ערשט קריגען
דעם אמט'ן דרך ארץ פאר א פרעזידענט
און איהם באטראכטען ווי א פון גאט גע-
זאלטען...

זיין חסרון, וואס ער, הענרי פארד, איז
אן אנטיסעמיט, געהט איך אפילו אויף
א האר נישט אין אנבאטראכט. אויב נאך
אזוי פיל אנטשציע און אזוי פיל מיליאן
גען וואס ער האט פארשווערנט אויף זיין
אנטיסעמיטישער פראפאגאנדע, האט ער
נישט געקאנט העלפען אויפלייבען די פאר-
מיליאן דאלארס פאר דעם „קרן היסוד“
און מען האט געמוזט אין דער צעמער
שעה פון דעם דריטן זיך ווערנען צו מען
יאר היילען ער זאל צוריקטראגעווען —
איז זיין אנטיסעמיטיזם נישט ווערט קיין
שאם פולווער, און עס איז נאך א בויון
עס צו דערמאנען...

דעריבער מענה איך: — אירען, מען
פעט נישט. לאזט איהם לויפען פאר פריי-
זירענט. אויב נישט וועט אייך נישט גע-
פעלען פאר א פרעזידענט וועט איהר דער
נאכדעם קאנען איהם צוריקטראפען, ווי
מיר האט צוריקגעווארען זיין לאנדסמאן
נייבער פון סענאט... צוריקטראפען וועט
קיינמאל נישט זיין צו פונקט. איצטער
אבער לאזט איהם לויפען...

פאר וואס ווילען מיר וויסען? ::

פון ל. באראדילי.

עקזיסטענץ, איז שכל דער מענטשנסטער.
דער מענטש איז די איינציגע באשעפ-
ניש, וואס באזיצט שכל, און דעריבער
איז ער דער מענטשנסטער מין אויף
דער וועלט. אנדערע חיות ווילען פויער
א סך שטארקער פון דעם מענשען, אבער
געווענליך איבער דער ערד געוועל-
טיגט דער מענטש.

שכל איז א נאטירליכע אייגענשאפט
ביים מענשען, — אן אייגענשאפט, מיט
וועלכער ער ווערט געבוירען. עס געהט
איבער בירושה פון דור צו דור און
האלט זיך אין אנטוויקלען. מיר הא-
בען איצטער מעהר שכל, ווי מיט טוי-
זענט דורות צוריק. אבער מיט קיין
וויסען ווערט מען נישט געבוירען. וויסען
קומט נאך דורך באבאכטונגען און ער-
פארונגען. איך וואלט נישט געוואוסט
און קיין באגריף נישט געהאט ווענען א
רענע, אדער אן עפעל אדער ווענען טוי-
זענטער אנדערע זאכען, ווען איך וואלט
זי נישט געזעהן און זי נישט געפיהלט.
איך וואלט ווענען די זאכען געקענט
האבען א שטיקעל באגריף דורך דעם,
וואס אנדערע וואלטען מיר ווענען זיי
דערציילט; אבער די אנדערע וואלטען
די זאכען געמוזט זעהן און פיהלען. און
דעם וואלטען מיר, מענשען, קיין בא-
גריף נישט געהאט ווענען זאכען אדער
ערשיינונגען.

אלא! — וויסען איז דער זיכער-
סטער און בעסטער מיטל אנצופריהרען
דעם קאמף פאר עקזיסטענץ. דאס וויי-
סען האט אונז, מענשען, געגעבען די
מעגליכקייט צו געוועלטליכען איבער אלע
אויסערע באשעפנישען, פארלייגנערען
אונזער לעבען, באקעמפען און זאגן
אויסמיידן קראנקהייטען, צווינגען מא-
שינעס צו טאן פאר אונז פארשיידענע
ארבייט און אין אלגעמיין צו מאכען
אונזער לעבען באקוועמער. אבער וויי-
סען, ווי מיר האבען פריהער געוואוסט,
קומט נאך דורך ערפארונגען און בא-
באכטונגען, האט זיך דעריבער ביי אונז
אנטוויקעלט צו אינערליכע און שטענדי-
גע שטרעבונג צו פארשטעהן און בא-
באכטען, כדי מיר זאלען מעהר וויסען
און כדי צו פארלייכטערען און פארזי-
כערען אונזער לעבען אויף דער ערד.

אס די שטרעבונג צו וויסען, וועלכע
האט זיך ארויסגעצייגט צו זיין אזא
מאכטיגער מיטל אנצופריהרען דעם קאמף
פאר אונזער עקזיסטענץ, האלט זיך אין
אונז אין אנטוויקלען און ווערט אלץ
שטארקער און טיפער פון דור צו דור,
פונקט ווי עס האלטען זיך אין אנט-
וויקלען די מוסקולען אין די פיס פון
די פערד, אדער דער אינסטינקט פון
די פערד, אדער דער אינסטינקט פון

אראנאען, פעהיגקייטען אדער אייגענ-
שאפטען מיט וועלכע זיי צייכענען זיך
אויס אין פארנלייך מיט אנדערע לעבע-
דיגע באשעפנישען. ביי דעם אדלער
ווינען אמבעסטען אנטוויקעלט די מוס-
קולען פון די פליגלען און די קראפט
פון זעהען. דער אדלער קאן שטונדען
לאנג שוועבען אין דער לופטען און פון
א הויך פון עטלעכע מייל דערוועגן א
קליינעם האז, וואס שפרינגט ארום אין
פעלד. ביי דעם פערד ווינען אמבעס-
טען אנטוויקעלט יענע מוסקולען און די
פיס, וואס גיבען איהם א מעגליכקייט
צו לויפען לאנג און שטארק כדי ער זאל
קאנען אנטלויפען פון א נאכפאלגערער
וויילדער חיה. ביי דעם לייב ווינען אמ-
בעסטען אנטוויקעלט יענע מוסקולען
אין די פיס, וואס גיבען איהם א מעג-
ליכקייט מיט אכאל א שפונג טאן אויף
זיין קרבן. דער לייב קאן נישט לויפען
ווי א פערד, אבער זיין שפונג איז א
פאקטאמערק.

ביי אנדערע מינים ווינען די פויער-
שע אייגענשאפטען נישט אזוי גוט אנט-
וויקעלט, דערפאר אבער איז ביי זיי
אנטוויקעלט דער אינסטינקט אין איי-
נער אדער צווייטער ריכטונג. די ווענער-
קעס (סקוואירעלס) צ. ב. ש. לעבען
הויפטזעכליך פון נישט. נישט וואסען נאך
אין געוויסע מאנאטען פון יאחר, און
כדי די ווענערקעס זאלען האבען גענוג
שפיין דורכ'ן נאנצען יאחר און נישט
דארפן שטארבען פון הונגען, האט זיך
ביי זיי אנטוויקעלט דער אינסטינקט פון
אפשפארען אויף שפעטער. זיי קלייבען
אן נישט, גראבען זיי אין און דער ערד,
און דערנאך האבען זיי מיט וואס זיך
צו שפייען, ווען אויף די בויער ווינען
שוין קיין נישט נישטא. ווען נישט דער
אינסטינקט וואלטען די ווענערקעס גע-
מוזט אונטערגעהן.

דער הויפט מיטל, וואס איז געגעבן
בען געווארען דעם מענשען צו באשיי-
צען זיין לעבען און אנצופריהרען דעם
קאמף פאר זיין עקזיסטענץ, איז אן איי-
גענשאפט, וואס רופט זיך שכל אדער
פארשטאנד. דאס איז די פעהיגקייט
צו באמערקען, באבאכטען און געדענ-
קען זאכען, וועלכע ער זעהט, אדער
פאסירונגען און ערשיינונגען, וועלכע
ער האט איבערגעלעבט אדער בייגע-
וואוינט. און נישט נאך באמערקט ער
די זאכען און ערשיינונגען, נאך אויך
ווער געענזוימיגט שייכות און ווי אזוי
אין ערשיינונג רופט ארויס א צווייטע.
פון אלע מיטלען, וואס עס איז גע-
געבען געווארען די לעבעדיגע באשעפ-
נישען אנצופריהרען דעם קאמף פאר זייער

מיט מעהר ווי א האלב יאחר צוריק
האט מען אין עניפטען ענערקעס דעם קבר
פון א פארצייטיגען פרעה, וועלכער האט
געלעבט מיט 3,400 יאחר צוריק, און
באלד איז די נייעס ווענען דעם בא-
ריכטעט געווארען אין אלע צייטונגען
פון דער וועלט, ווי ווענען א גרויסער און
וויכטיגער פאסירונג. עטליכע חרשים
שפעטער האט מען אין פאטאגאניען, זיך
אמעריקע, ענערקעס דעם שארבען פון א
מאן, וועלכער, ווי מען רעכענט, האט
געלעבט מיט א מיליאן יאחרען צוריק;
און ווייטער האבען די צייטונגען ווענען
דעם געדעט ווי ווענען א גרויסער און
וויכטיגער פאסירונג.

ווען די צייטונגען באריכטען א ניי-
ערפארענע מאשין אדער ווענען א ניי-
ענערקעס מיטל צו קורירען א קראנק-
הייט, און דער עולם לעזט עס מיט איי-
סערעס, איז עס פארשטענדליך. עס
ליגט אין דעם א דירעקטע נוצען פאר
דער געזעלשאפט, — א נוצען, וועלכע
יעדער איינער קען פארשטעהן און פיה-
לען. אבער פארוואס שרייבען די ציי-
טונגען מיט אזא באנייטערונג ווענען אן
אלטען אויסגעגראבענעם קבר, אדער ווע-
נען אן אלטען שארבען, וואס איז ערנעץ
אויסגעגראבען געווארען, און דער עולם
לעזט עס מיט אזא אינטערעס? קיין נישט
צען זעהט מען דאך נישט אין דעם, טא-
פון וואנען נעמט זיך די באנייטערונג
און דער אינטערעס צו אזעלכע זאכען?

דער ענטפער איז, אז אזעלכע און
עהנליכע זאכען באפרידיגען אונזער ניי-
געריגקייט, אונזער שטרעבען צו וויסען;
זיי ענטפערן אונז אויף פראגען, וועל-
כע מיר שטעלען זיך אליין. מיר ווילען
וויסען, ווי אזוי מענשען האבען געלעבט
מיט טויערסטער יאחרען צוריק, און דער
איינציגער וועג, דורך וועלכע מיר קע-
נען עס וויסען, איז דורך אויסגראבען
פארצייטיגע קברים און שמודירען די
ראינען פון די אמאליגע סעמפלען און
פאלאצען. מען זאגט אונז, אז אין נא-
טור קומט פאר א פראצעס, וואס רופט
זיך עוואלוציע, אנטוויקלונג; אז די
מינים לעבעדיגע באשעפנישען, וואס
לעבען איצטער אויף דער ערד, האבען
אמאל מיט מיליאנען יאחרען צוריק, נישט
עקזיסטירט, און אז די איצטיגע מינים
האבען זיך ענטוויקעלט פון אנדערע, נישט
דעריבער מינים, וואס האבען אמאל
עקזיסטירט. און דאס איינציגע, וואס
קען אס די מענשיגע באשעפנישען, וויי-
נען די ביינער פון די אמאליגע חיות,
וואס ווערען פון צייט צו צייט אויסגע-
גראבען פון אונטער דער ערד.

אלא! — די אלע אויסגראבונגען
באפרידיגען אונזער שטרעבען צום וויי-
סען; זיי דעצעהלען אונז ווענען זאכען,
ווענען וועלכע מיר וואלטען זיך דורך אן
אנדער וועג נישט געוואוסט. אבער צי
וואס דארפען מיר עס וויסען? אין דעם
פאל פון די אויסגראבונגען אין עניף-
סען קענען מיר נאך געפינען א תירוץ.
זיין קען זאגען, אז מיר ווילען וויסען ווי
אזוי מענשען האבען אמאל געלעבט, וועל-
כע פארמען פון זייער לעבען עס איז
געווען אן ערפאלג און וועלכע — א
דורכפאל, כדי צו וויסען צו וואס מיר
אליין זאלען שטרעבען, און וואס מיר
אליין זאלען זוכען אויסצומיידען. מיר וויל-
לען וויסען וואס עס איז געווען — כדי צו
וויסען ווי אזוי צוצוגרייטען אונזער נאך-
הענטע צוקונפט. אבער וואס וועט אונז
ארויסצוהערען, ווען מיר וועלען וויסען, ווי
אזוי אונזערע אור עלטערען האבען אויס-
געוועהן מיט מיליאנען יאחרען צוריק?
וואס וועט שוין זיין, ווען מיר וועלען
וויסען אז א פערד האט אמאל געהאט
פינג פונגען און איז געווען קליין ווי
א קליין הינטעל? וואו ליגען יענע נר-
צען פון אזא וויסען, וואס זאל בארעכ-
טיגען די מאסע ענערגיע וואס מיר נישט
קען אוועק צו דערוויסען זיך אס די אלע
זאכען?

לאמיר עס באטראכטען.
כדי דאס לעבען אויף דער ערד זאל
קענען אנגעהאלטען ווערען, איז יעדער
לעבעדיגער באשעפניש געגעבען געווארן
געוויסע אייגענשאפטען, פעהיגקייטען און
ארגאנען, מיט וועלכע זי זאל קאנען אכ-
האלטען און באשיצען איהר אייגענעם
לעבען; אויסמיידען ווי ווייט מעגליך
איהר אייגענע, פערזענליכע פארניכטונג
און געפארהרען, און פארבעסערען איהר
נאנצען ביין און די צוקונפטיגע דורות.
די שטרעבונג צו פארבעסערען דעם מין
און די צוקונפטיגע דורות איז איינער
פון די נויטווענדיגסטע עלעמענטען אין
קאמף פאר עקזיסטענץ. אויב דער צו-
קונפטיגער דור וועט אין דורכשניט און
אין אלגעמיין נישט ווי פאלקאמערע ווי
דער פריהערדיגער דור, קען דער נאנצער
מין אונטערגעהן.
פארשידענע לעבעדיגע באשעפנישען
לעבען ביי פארשידענע בארייטונגען, און
יעדער פון זיי באזיצט איהרע אייגענע

לאזט איהם לויפען

(פערליעמאט)

פון ז. ווהילדער.

האט אבער דאס מזל איהם אפגעטאן אויף
טעריקס; פריהער איהם געגעבען א ווייב
און נאכדעם א צורוח... האלט ער זיך
איצט מיט בייידע... אמט, עס וואלטען
זיך נאך געמוזט גענוג שעהען און מיוהם-
דיגע מיינלעך וואס וואלטען אפילו איצט
אויך געווען שטארק פארליבט אין איהם
— אבער וואס וועט זאגען די עפענטליכע
מיינונג? און פארד איז בטבע א מענש
וואס רעכענט זיך מיט דער עפענטליכער
מיינונג. ער איז נישט פון יענע גבירים,
וואס האבען נאך זיך אליין אין זינען, און
פויפען אויף דער גאנצער וועלט. פארד
קעהרט; פארד, זינט ער איז צו זיינע מיר-
ליאנען געקומען, זאגט נאך פארד דער
מענשהייט און וויל זי ראטעווען פון אלע
געפארהרען: פון דער מלחמה געפאר, פון
דער איינזשער געפאר... אז ער זאל טאן
עפעס פאר זיך אליין, פאר זיין אייגענעם
פארגעסען, פארגעסען, האט מען קיינמאל
נאך נישט געהערט... איז טאמער וואלט
איהם פארשאפט אביסעל פארענעניגען צו
זיין פרעזידענט, דערלאזט מען דאס אויך
נישט. וואו איז יושר?

באשר, טענה'ט מען, ער איז אומוויי-
סענער. ער איז נישט געבילדעט גענוג אויף
צו זיין פרעזידענט. פון ווען אן זיינען
מיר עס געווארען אזוי פארליבט אין געד-
בילדעטע פרעזידענטען? א פערמער
וואלט געקאנט מיינען, אז ווילסאנ'ען הא-
בען מיר אויף די קעפ ארומגעטראגען,
אזוי שטארק האבען מיר געשעצט זיין
בילדונג... און נאך אין א צייט ווען ביי
לייסען ווערט דאס פאלק רעגירט פון זיי-
נע אייגענע מענשען. אויב אין ראטשעו
מען מען חתמ'ענען דעקעטען: — „פון
דעם מיינער פון בילדונג איז וואונדער, נאך
מחמת זיין בעזראמאנטאט שרייבט זיך
אונטער זיין סעקרעטער סעפאנאוו...“

ווען איך לייען די רעזאלוציעס וואס
מאכען אידישע ארגאניזאציעס געהעסען
אן, פראטעסטירענדיג געגען דער מעגליכ-
קייט, אז הענרי פארד זאל זיין א קאנדי-
דאט פאר פרעזידענט, ווילט זיך מיר
אויסשרייען: — אירען, מעשעפנט נישט.
לאזט איהם לויפען!

א מענש האט די אמביציע צו ווערען
פרעזידענט — לאז ער ווערען. מען טאר
נישט שטערען א מענשען אין זיין אמבי-
ציע. וואס נאך קאן ער דערגרייכען אין
לעבען? וואס נאך פאר פארענעניגען,
מ'שטיינט געזאגט. קאן ער זיך ערלויבען?
שטעלט זיך פאר, א מענש ווי הענרי
פארד, וואס איז פארווארגט מיט א פרינס-
אויף אלע מיינע ליבע געזאגט געוואר-
טען! געוונט אויף אלע איברים איז ער
אויך; דער קאפ איז איהר רוחני; דאס
איינציגע נאך וואס שטעהט איהם אין
וועג, איז דאס, וואס ער איז שוין ארייני-
געפארהרען אין זיבעטען צעהנדליג...
וואלט ער, פארד הייסט עס, איצט
געווען א יונגערמאן אין די דרייסיגער
אדער פערציגער, וואלט דאך פארד איהם,
מיט דעם שטיקעל פארמענען וואס ער
פארמאגט, קיין שום פארענעניגען נישט גע-
ווען צו שווער און צו מיינער... דאכט זיך
נאך די מעגליכקייטען פאר א שידוך אליין
וואלטען געווען גענוג צו מאכען די וועלט
פאר איהם א גן עדן. וואלט דען דאס
שעהנסטע, דאס בעסטע, דאס זיסטע מיי-
דעל אין דער וועלט נישט געווען פארליבט
אין א יונגעמאנשטיק ווי הענרי פארד?
און א פרינצעסין וואלט זיך דען אפגע-
זאגט פון אזא שידוך? עס וואלט דאך
געקאנט פארקומען אז הענרי פארד זאל
איצט זיין אן אירעם ביי דעם ענגלישען
קעניג, אדער ביי דייטשען קייזער, אדער
כאטש ביים קעניג פון מאנטענערי...

מיטגלידע פון די קלאוק-פרעסערס יוניאן, לאקאל 35

די אדרעסעס פון די מעמבערס פון לאקאל 35, וואס ווערען דא געדרוקט, זיינען אלע אדרעסעס, וואס די מיטגלידער האבען אמאל אנגעגעבען. עס איז אבער נאך נויטיג צו האבען אין שפיט פון דער יוניאן ווערען איצטיגע אדרעסעס, און אלע דיעזע מעמבערס, וועמען נעמען עס ווערען דא פארעפנטליכט, ווערען געבעטן אריינצושיקען ווערען איצטיגע אדרעסעס. ואלע ווי שיקען דעם אדרעס וואו זיי וואוינען איצט, אין אפיס פון לאקאל 35, צווייטע עוועניו.

נאמען	אדרעס	נאמען	אדרעס	נאמען	אדרעס
8862	ל. סטאן, 64 וו. 116טע סט., ניו יארק.	13901	ב. אלטמאן, 1412 בריטאן סט., בראנקס.	13901	ב. אלטמאן, 1412 בריטאן סט., בראנקס.
18291	מ. סאלאמאן, 167 א. 11טע סט., ניו יארק.	2862	דזש. אפערלכאם, 21 א. 104טע סט., ניו יארק.	2862	דזש. אפערלכאם, 21 א. 104טע סט., ניו יארק.
10818	ס. שווארצמאן, 142 א. 4טע סט., ניו יארק.	11490	ב. אנסאך, 154 א. 24טע סט., ניו יארק.	11490	ב. אנסאך, 154 א. 24טע סט., ניו יארק.
10802	כ. פאנאמא, 78 א. 7טע סט., ניו יארק.	4291	מ. אשקנאזי, 1290 סא. בולעווארד, בראנקס.	4291	מ. אשקנאזי, 1290 סא. בולעווארד, בראנקס.
17112-4717	א. סאראטא, 162 א. 4טע סט., ניו יארק.	9815	ב. אפערלכאם, 256 א. 6טע סט., ניו יארק.	9815	ב. אפערלכאם, 256 א. 6טע סט., ניו יארק.
2696	דזש. סאראטא, 224 א. 6טע סט., ניו יארק.	3358	ל. סטאלער, 86 עוועניו, סי. ניו יארק.	3358	ל. סטאלער, 86 עוועניו, סי. ניו יארק.
15486-2829	ס. פינעל, 114 א. 2טע סט., ניו יארק.	1587	ג. שלאסבערג, 406 א. 2טע סט., ניו יארק.	1587	ג. שלאסבערג, 406 א. 2טע סט., ניו יארק.
1862	פ. פאליאן, 432 א. 17טע סט., ניו יארק.	14983-1432	א. סקיריטש, 351 א. 10טע סט., ניו יארק.	14983-1432	א. סקיריטש, 351 א. 10טע סט., ניו יארק.
1562	א. שימקין, 70 א. 6טע סט., ניו יארק.	1387	דזש. שוסטער, 74 עוועניו, סי. ניו יארק.	1387	דזש. שוסטער, 74 עוועניו, סי. ניו יארק.
206	א. סאלאמאן, 125 סעקאנד עווי, ניו יארק.	2314	ג. סאנדבערג, 740 א. 7טע סט., ניו יארק.	2314	ג. סאנדבערג, 740 א. 7טע סט., ניו יארק.
32	א. שווארץ, 234 א. 9טע סט., ניו יארק.	796	ל. שינער, 327 א. 8טע סט., ניו יארק.	796	ל. שינער, 327 א. 8טע סט., ניו יארק.
13742	ל. סיימאן, 28 מאנטאגמער סט., ניו יארק.	100-14219	ז. וואוויטש, 502 א. 15טע סט., ניו יארק.	100-14219	ז. וואוויטש, 502 א. 15טע סט., ניו יארק.
12117	מ. שווארץ, 66 מאנטאגמער סט., ניו יארק.	2541	מ. סקא, 316 א. 193טע סט., ניו יארק.	2541	מ. סקא, 316 א. 193טע סט., ניו יארק.
11982	ס. סקוט, 642 אנטאן עווי, ברוקלין.	13220	מ. שניידערמאן, 6151 בעטהייט עווי, בראנקס.	13220	מ. שניידערמאן, 6151 בעטהייט עווי, בראנקס.
4009	ה. שרייבער, 138 פלאשינג עווי, ברוקלין.	16848-4413	ג. שליפער, 52 א. 145טע סט., ניו יארק.	16848-4413	ג. שליפער, 52 א. 145טע סט., ניו יארק.
11048	פ. סייפער, 546 אלטאן סט., ברוקלין.	5447	ע. סטאקעל, 747 א. 138טע סט., ניו יארק.	5447	ע. סטאקעל, 747 א. 138טע סט., ניו יארק.
14236	ס. שניידער, 2175 א. 16טע עווי, ברוקלין.	12993	י. שטיינבערג, 949 א. 145טע סט., ניו יארק.	12993	י. שטיינבערג, 949 א. 145טע סט., ניו יארק.
1248-14897	א. שאר, 115 ריד סט., ברוקלין.	17281-4926	ו. שווארץ, 364 א. 76טע סט., ניו יארק.	17281-4926	ו. שווארץ, 364 א. 76טע סט., ניו יארק.
4522	דזש. סטילמאן, 480 האפסינס עווי, ברוקלין.	2969	מ. סילוערשטיין, 425 וו. 17טע סט., ניו יארק.	2969	מ. סילוערשטיין, 425 וו. 17טע סט., ניו יארק.
1627	הערי סטיין, 3181 פולאסקי סט., ברוקלין.	3963	וו. שווארץ, 604 א. 114טע סט., ניו יארק.	3963	וו. שווארץ, 604 א. 114טע סט., ניו יארק.
446	מ. שולמאן, 92 וואטקינס סט., ברוקלין.	1892	וו. שייכעס, 9 א. 106טע סט., ניו יארק.	1892	וו. שייכעס, 9 א. 106טע סט., ניו יארק.
15265-1899	ה. שיינבערג, 350 סאטער עווי, ברוקלין.	2935-15854	ל. סקולמאן, 60 א. 103טע סט., ניו יארק.	2935-15854	ל. סקולמאן, 60 א. 103טע סט., ניו יארק.
249	מעס סינעל, 444 פאועל סט., ברוקלין.	1820	ה. סלאוויין, 116 א. 114טע סט., ניו יארק.	1820	ה. סלאוויין, 116 א. 114טע סט., ניו יארק.
2957	א. סילוער, 250 פאועל סט., ברוקלין.	3850	א. יוראעל סאן, 209 א. 99טע סט., ניו יארק.	3850	א. יוראעל סאן, 209 א. 99טע סט., ניו יארק.
12412	ס. ולאסקי, 2 בריסטאל סט., ברוקלין.	1957	ה. שניידער, 634 א. 169טע סט., ניו יארק.	1957	ה. שניידער, 634 א. 169טע סט., ניו יארק.
468	ג. סאלאק, 168 בליק עווי, ברוקלין.	1497	וו. שעכטמאן, 1320 ברוק עווי, בראנקס.	1497	וו. שעכטמאן, 1320 ברוק עווי, בראנקס.
15867-2957	א. סילוער, 436 ראקאוויי עווי, ברוקלין.	3393	דזש. שטיינבאך, 523 וואשינגטאן עווי, בראנקס.	3393	דזש. שטיינבאך, 523 וואשינגטאן עווי, בראנקס.
10062	ס. שניידערמאן, 491 סעקאנד עווי, ברוקלין.	9154	ו. סושקא, 1103 וואשינגטאן עווי, בראנקס.	9154	ו. סושקא, 1103 וואשינגטאן עווי, בראנקס.
9888	מ. סלאוויין, 98 לעוואניא עווי, ברוקלין.	3906	ס. סטיין, 2878 דריטע עווי, בראנקס.	3906	ס. סטיין, 2878 דריטע עווי, בראנקס.
4431	מעס סאלא, 2359 וו. 24טע סט., ברוקלין.	5131-17421	סעס שניידער, 350 א. 119טע סט., ניו יארק.	5131-17421	סעס שניידער, 350 א. 119טע סט., ניו יארק.
17433-5147	דזשיימס סינעל, 2917 א. 28טע סט., ברוקלין.	11338	ס. זאסלאווסקי, 519 וו. 116טע סט., ניו יארק.	11338	ס. זאסלאווסקי, 519 וו. 116טע סט., ניו יארק.
13432	ה. סראוס, 8 ראבערס פלייס, ברוקלין.	16951-4543	מעס שעכטער, 28 וו. 118טע סט., ניו יארק.	16951-4543	מעס שעכטער, 28 וו. 118טע סט., ניו יארק.
	(נאך נעמען און אדרעסעס נעקסטע וואך.)	2172	סאקאן, 74 וו. 113טע סט., ניו יארק.	2172	סאקאן, 74 וו. 113טע סט., ניו יארק.

ווייט און דרעס טשערלייט נעהמען און רעזאלוציע גע- וואלוציע געגען די פאשיסטי

(שליס פון זייט 1.)

אנעטעס פון דער איצטיגער רעגירונג פון איטאליע, וועלכע אריינצובריינגען אין די יוניאנס די פאשיסטישעס, צום שארען פון די אינטערנאציאנאלע ארבייטער באוועגונג, און עס איז אנגענומען געווארען א רעזאלוציע, דאס די יוניאן וואו העלפען די איטאליענישע סא-ציאליסטישע גרופען אין אמעריקא, אין זייער קאמף געגען די פאשיסטי באווע- גונג. די רעזאלוציע לעזט זיך ווי פאלגט:

„אין אנבעטראכט, דאס די פאשיס- טייגראפען אין אמעריקא זיינען ארגא- נזירט מיטן צוועק צוועק אריינצובריינגען שטרייטניקטען אין דער ארבייטער באוועגונג, וואס דאס קאן בריינגען גרויס שארען דער ארבייטער באוועגונג, אין דעם קאמף פאר סאציאלע גערעכטיג- קייט, זיי עס דארום

„באשלאסען, דאס מיר, די שאפ- טשערלייט פון די ווייט און דרעס שעפער, ניבען די פולע צושטימונג צו דעם „אנטי-פאשיסטי פארבאנד פון נאָרטה אמעריקא“, אין מיר פארפליכט- טען זיך צו נעמען דעם פארבאנד מיט דער אלע און מאטעריעלע הילף, מיט דער האפענונג, דאס די שעדליכע פאשיסטי- באוועגונג וועט אין נאנצען אפגעווישט ווערען אין אמעריקא, אזוי גוט ווי אין אלע אנדערע לענדער. דאָרט וואו זי פיהרט אן איהר שעדליכע מעטינגקייט.

צום טייפער

(שליס פון זייט 7)

זיין שטעקען, און דאָ לויפט אן א פורמאן און שרייט מיט באנומענע קולות: אוועק! היט זיך!

באָרקי הערט ניט, זעהט ניט. פאר- טאן אין עולמות לויפט ער אריבער פון איין גאס אין דער צווייטער! דעם הוט פאָרויס און דער שטערען אויסגעקארבט. די אויגען גלאנצען ביי איהם, ווי ביי א קינד בעת מען ווייזט איהם א מתנה, און דאָס האָרץ יאָגט און יאָגט...

און אָט איז ער אויף דער דאָנער- גאס.

יא, דאָס איז דאָן ער נאָס! אהערצו לויפט ער. דאָ נוסס'ט זיין אכט חרשים- דיג קינד.

ער ניט צעמישט א זוך אויף א רייה הייזער און דערוועגס א רויט שטיינער- נעס מויער.

יא, דאָס איז עס!

ער לויפט צו, סאנצט ארויף די דריי ברייטע אייזערנע טרעפ, גיט ראש אן עפען די שווערע טיר, אויף וועלכע עס הענגט א מעשען ברעטעל מיט'ן אויפ- שריפט „פאליצייאישע אפטיילונג“ און איז גלייך אריין אין דער זשאנדארמע- ריע.

טרייד און ארגאניזאציאנס פראגען

(שליס פון זייט 6)

בענס-מיטעל גענוג גרויס, דארף דער מי- נימום-סקייל רעוויזירט ווערען. פאלגליך זאגן איר, אז וואָ-ארבייט האָט ניט און קען ניט האָבען צו טאן מיט סעטלען פריי- זען. און אז וואָ-ארבייט טאר ניט אפ- געשאפט ווערען זאָגט איהר דאָר אליין, איז פארשטענדליך, אז מיר קענען ניט סעטלען קיין פרייען ניט פון גארמענט און ניט לויט די פעהיגקייטען פון דעם ארבייטער. וואָס מיר דארפען יע איז אפ- שאפען די קאנקורענץ פון איין שאפ צום צווייטען. עס זיינען דא אונגלייכהייטען אין די איבער-סקייל פרייעזע, און דאָס טרייבט דעם אָדער יענעם שאפ ארויס פון ביזנעס. דארפען מיר זיין גרויס גענוג צו זאָגען, אז א יוניאן קען און דארף נאָר פארהיטען א פאסערנען מינימום-סקייל, אז די יוניאן דארף זיין אלעמאל פאר- אינטערעסירט אין דעם וואוילזיין פון דעם אלגעמיינעם מעמבער, אבער ניט אין א קליינער מינדערהייט.

איער פארשלאג צו סעטלען פרייעזע, אָדער די פעהיגקייטען פון די ארבייטער, וואָס איז איינס און דאָס וועלכע — וועט ניט העלפען אפשאפען די עקזיס- טירענדע איבלען אין אונזער טרייד. א נוס-ארגאניזאציע צענטראלע אָדער אפילו לאקאלע לייבאָר-ביראָ וועט געוויסער מאסען העלפען אויפהאלטען דעם מיני- מוס-סקייל אין די סלאווער סיואנס. די יוניאן דארף אָבער זיין פאראינטערעסירט נאָר אויפצוהאלטען דעם מינימום-סקייל. מיט ברידעליכען גרויס, הייסטאן גאלדבערג.

מעמבער פון לאקאל 9.

ביזנעס איידעשענט פון דער קלאוקמאכער יוניאן.

ארגאניזאציע דעפארטמענט

א. ל. ג. וו. י.

אויפמערקזאם!

די ארבייטער ביי קלאוקס, סוטס, סקוירטס, דרעסעס, ווייסטען און אלע אנדערע ליידים גארמענטס פון די שעפער ארום ניו יארק ווערען אויפמערקזאם געמאכט, דאס דער ארגאניזאציע דעפארטמענט פון דער אינ- סערנעשאנאל האט געעפנט דעם הייזען אפ'סעס

ניו יארק, קאנעטיקוט און ניו דזשירזי סטייטס

די ארבייטער, וואָס זיינען באשעפטיגט ביי ליידים גארמענטס אין די שמערט און שמערטלאך פון די דערמאנטע דריי שטאטעס, זיינען געבעטען מיטצוהעלפען דעם אינטערנעשאנאל ארגאניזאציע-דער- פארטמענט. זיי קאנען עס טאן, ווען זיי וועלען בריינגען אויסקינפטע וועגען די אומ-אוי-מאן שעפער אין דזשענעראל אפיס, אָדער אין איינעם פון די בר. אפיסעס, וואָס ווערען דא פארעפנטליכט.

די אינפארמאציע וועט צו קיינעם ניט ארויסגעגעבען ווערען. עס וועט געהאלטען ווערען סמירקט פריוואט.

אָט איז די ליסט פון אלע אומ-אוי-מאן אפיסעס:

ברידזשפארט, קאנא.	מעמאל טריידס העדקווארטערס	927 מעין סמירט
נוארק, נ. דזש.	68 א. אראנדזש עוועניו	מארקעט 4501 — מר. רעיד
	103 מאנטאגמער סמירט	ווייווערלי 4507 — ברוק
דזשירזי סיטי, נ. דזש.	76 מאנטאגמער סמירט	מאנטאגמער 2883 — ראזענבערג, שנייד.
לאנג ברענטש, נ. דזש.	114 בראדוויי	לאנג ברענטש 2040 — שנייד
האקענסעק, נ. דזש.	7 מעין סמירט	האקענסעק 1499 — מר. דוראנד
לאנג איילאנד סיטי, ל. א.	9 דזשעקסאן עוועניו	האקענסעק פאנימ 0068 — מיניע פאשקיל, שוב, ארעמסקי
פליינפיעלד, נ. דזש.		מער אקאמשיע
ספרינג וואלי, נ. י.	ספרינג וואלע, נ. י.	עליזאבעטה דזשאנסאן
אדאמס, נ. י.	אדאמס, נ. י.	מרט. בריטמאן
קאלמשעמער, קאנא.	באקס 226	הערי סארין
סמאמפאד, קאנא.	42 סמילוואטער סמירט	אנגא לאגאריד
מאונט ווערנאן, נ. י.	35 סאום 4טע עוועניו	הילקירעס 3796 — ל. מאניא
ניו בראנזוויק, פארי עמבא	340 דזשארדזש סמירט	מ. ק. קעיהמע.

דזשיימס האלפערין, מענעדזשער.

מדינת ישראל
לעזרה, פטרייה
ניגם חיד, 100 רי
וועלט וועט ויין
מדינת ישראל

בעדכתי החוסתי
ולא ארפת.
(איוה, כ"ז, ט.)

אפיציעלער ארגאן פון דער אינסערנעשטאנץ ליידיס בארמענס וואירקערס יוניאן

Vol. V, No. 24.

New York, Friday, June 15, 1923.

פרייטאג, 15טן דעצעמבער, 1923

PRICE 8 CENTS

**דרעם מאכער סטרייק
איז וואוסטער געהט אז
אין שאפ געסעטעלט.**

דער רעסעמאכער סטרייט אין וואס:
טער, מאס, געהט אן און איז איצטער
אין זיין פולען גאנג. פון די קאנסעקענצ
פארהאנדענע, וואס האבען זיך געזאגט
נאכהערנען גלויב ווי דער סטרייט אין וואס
געבראכען, האט זיך גאר ניט אויסגעלאז
וען און דער סטרייט ווערט גאנץ ענער
גישאנעפירט ביז צו א זיגרייכע ענער.
אינגאנצען זיינען אין דעם סטרייט בא-
טייליגט א פאר הונדערט ארבייטער. אבער
וואס מאכט עס אויס וויפיל די סטריי-
קער זיינען דארט? וויפיל זיי זיינען,
וועלען זיי שטעהן אין סטרייט, ביז דער
סטרייט וועט געוואונען ווערען.
און אן אנטפאנג אין דער ריכטונג איז
שוין געמאכט געווארען. איין פירמע האט
נאכגעגעבן די ענדעכטע פארענומען פון
דער יוניאן און אלע אירע ארבייטער,
25 אין צאהל, זיינען שוין צוריק ביי דער
ארבייט אונטער יוניאנדאקטאנרשאפט. זיי
ארבייטען 44 שטונדען א וואך און געני-
סען אלע אנדערע בענעפיטס וואס מען
האט, ווען מען ארבייט אין א יוניאן שאפ.
פון גיט צו פרישען מוט די סטרייקער
דאס אנדערע פירמעס, וואס ווילען גיט
נאכגעבען, צו פרישען פאר זייערע רעכ-
טען נאך מעהר ווי פריהער, און עס איז
קיין שום ספק ניט, אז דער סטרייט אין
אלע שפעט וועט געוואונען ווערען.
דער סטרייט אין וואסער איז אונ-
(שלוס אויף זאג 6.)

**וויסנשאפטלער יוניטי הויז אין פארעם פארק
עפענט זיך דעם פרייטאג, דעם 15טען יוני**

צו דער געלעגענהייט ווערט געגעבען א קלאסישער קאנצערט. — אין קאנצערט וועלען זיך בא-
טייליגען דער בארימטער טענאר סערגעי ראדאמסקי און די באוואוסטע טאפראנא פראנסעס
בענדעלאר. — פארלעזונגען אין אידיש וועלען געגעבען ווערען פון דעם באליבטען אידי-
שען אקטיאר ג. רובין און פון דעם באוואוסטען ליטעראט און דראמאטורג, ג. ליבין. —
די פילאדעלפיע יוניטי הויז אין ארווילא עפענט זיך וונטאג, דעם 17טען יוני.

נאנצע פרעסע און א חוץ דעם קומען
אויך שרייבער, פאעטען, אקטיאדערן, מיר
זיכער, מאהלער, לערער און סתם אינטער-
רעסאנטע פערזענליכקייטען, מיט וועמען
עס איז אינטערעסאנט צו פארבריינגען,
און אזא אינטערעסאנטען עולם געפינט
מען אין די יוניטי הויז גיט בלויז צו
דער עפענונג, נאך דעם גאנצען וועג.

די ערעפונג פון די יוניטי הייז פון
אונזער ווייט און דרעסמאכער יוניאן
אין פארעסט פארק, אין די "בלווע בערג"
פון פענטלווייא, איז געווארען א יום
טוב, נישט נאר ביי די לאקאל יוניאנס,
אויך אונזער אינטערניישנאלער, אונדערן
ביי דער גאנצער אידישער ארבייטער באר-
וועניג, און אומעטום גייט מען זיך
אויסצופאדערן צו דער ערעפונג.
וואס אנבאלאנגט די דושיאני באגארם
און די אינטערניישנאלע לאקאלס פון
הויז ניו יארק, זיענען זיי צו דער ער-
עפערונג דעלענאציעס, וואס דאס כאפט,
פון דער עולם וואס קומט ארויס צו דער
עפענונג אין, אזוי צו זאגען, א רעפרע-
ענטעטיוו פובליקום, וואס דאס מאכט די
עפענונג פון די יוניטי הייז פאר א מין
סארט עפענטליכע קאנווענשאן.

ראָס מאָל, וועט ביי דער עפענונג
אויך זיין דער נאנצער רושנער-אל עק-
וועקטווי באַהרד פֿון אינזער אינטערנאַ-
שאַנאַל. אזוי ווי עס קומט איצט פֿאַר
אין ניו יארק דער פערטעל יעהרליכער
מיטינג פֿון דעם באַהרד, וועט די גאנץ
דער ערשטשאַפט פֿאָהרען פֿרייטאָג צו
דער ערשטונג, און דאָס וועט זיך ענבען
נאָך מער יום-טובֿ'דיגקייט צו דער דע-
מאָנסטראַציע אין פֿאַרענט פֿאַרם ביי
דער ערעפֿנונג.

צו די עפענונג פֿון די יוניטי הויז
קומען אויך פֿאַררעכטער פֿון די

**דער מיטינג פון דזשענעראל עקזעקוטיוו
איז פולען גאנג**

דער פינפטער, פערטעלי-הערליכער מיטינג פון דער דזשענעראל עקזעקוטיוו באארד פון אונזער אינטערנעשנאל, האט זיך געעפנט מאנטאג, 9 דעצעמבער דער פריה, דעם 11טען יוני, אין די קאנסול רום פון אונזער אינטערנעשנאל בילדינג, 8 וועסט 16טע סטריט, אונטערן פארזיך

די לעצטע דריי חרשים, זיגנאל און באר, האבן דורך דער צייט באזוכט סך שטערט פון נאָהענט און ווייט, וואו עס געפינען זיך לאקאלס פון אונזער אינ-טערנעשנאל און זיי האבן דערהאט נאך א סך צו באריכטען פון דער לאגע אין וועל-

(שלום און צווישן 4)

דער פינפטער, פערטעלייזערליכער מיטינג פון דער דזשענעראל עקזעקוטיוו באהארד פון אונזער אינסערנעשאנאל, האט זיך געעפנט מאנטאג, 9 אויגוסט אין דער פרייה, דעם 11טען יוני, אין די קאנסול דרום פון אונזער אינסערנעשאנאל בירלינג, 3 וועסט 16טע סטריט, אונטער'ן פארזיץ פון פרעזידענט מאהיס וינמאן. אין ווען די שורות ווערען געשריבען, מיטוואך אין דער פרייה, איז נאך דער מיטינג אין צולעז באנג.

דער מיטינג האט זיך אָנגעפֿאַנגען מיט באַריכטען פֿון פרעזירענט זינמאן און סעקרעטער באַראָף, איבער דער טעטיגקייט אין אונזער ארגאניזאציע אין פארלוף פון

קלאוקמאכער גאקאלם איז קענעדע
פֿיהרען אן א שווערען קאמף!

טען. און דיע אירושאָנקשאַנס גענען
דער יוניאָן, וואָס מאַנכע ריכטער האָ-
בען באַוויליגט די באַלעכטאָים, האָבען
אויפגערוערט די גאנצע אַרבייטער-באַ-
וועגונג און קענעדע.

די יוניאָן שרעקט זיך נישט אַז פאַר
קיינע אירושאָנקשאַנס און די סטרייקס
ווערען פאַרמנענעצט מיט דער זעלבער
ענערגיע ווי פריהער, כאָטש דער קאמ-
יווערס וואָס פריהער אלץ שווערער. און
יוניאָן פיהרט אַז אַ קאמפּ גענען די אינ-
(שלום אויף זייט 18)

ווייס-פרעזידענט סאל. ווידמאן, אונזער
טער וועמעס אויפזיכט עס געפינט זיך
דער ארגאניזאציע'נס קעמפיין פון די
קלענע אבערלאקאלס אין קענעדע, אין
די וואך פונעם קעמפן אין ניו יארק צום
טייג פון אונזער גענעראל עמעיסיאן-
באָרד און ער האָט געבראכט אַ בא-
ריכט וועגן דעם שווערען קאמף וואס
קלענע אבערלאקאלס אין קענעדע
האָבען איצט דורכגעמאכט פאר זייער
עמעיסיאן. די באַסעס דאָרטן זיי-
גען ענטשלאָסן ניט צו האָבען איבער
זיך קיין יוניאן און ווענדן אָן אלע
מיטעל אַנטערן דער יוניאן אין דעם
ארגאניזאציע'נס קעמפין. זיי נאָך זיי
דערוויסן זיך, אַז די ארבייטער פון אַ
געוויסען שאַפּ האָבען זיך אָנגעשלאָסן
און דער יוניאן, מאַכען זיי אַ לאַקאָט,
און ווען די יוניאן ענטפערט מיט אַ
סטרייַק לויפּט זיי אין קאָרעם נאָך אַן
אינדזשאַנקשאַן צו מאַרועהרען פּיעק

דעה העלדישער קלאוקמאכער סטרייט
פון סאן פראנציסקא -- געסעטעלט

א גרויסער ווג פאר אלע ארגאניזירטע ארבייטער אויפ'ן פאסיפיק
קאסט.

ענהאפט געוואוינען. אבער מיר האבען
שוין אויך פאר אונז דעם דערמאנטען
בריוו, אין וועלכען עס ווערען אנגע-
געבן א סך מערה אייגענעלהייטען. אין
דעם בריוו ווערט געזאגט:
„סיערער ברודער באראק:
דאס וואס איז געווען פאר א סך
געשעשען אונדערווארטעט אין געשעהן —
(שלום אויף זייס) (5)

דער פארביסענער קלאוס-מאכער-
סטרייק אין סאן פראנציסקא איז ענר-
ליך געסעסעלט געווארען און אזוי ווי
דער סטרייק איז געווען א דירעקטער
אמאט פאר יוניאן-פרינציפען ווערט דער
געטעלמענט באטראכט פאר א גרויסען
שטח פון אלע ארגאניזירטע ארבייטער
וויסן פאסימיק קאוסט.

די ערשטע נייעס, אז דער סטרייך
וואס האט געהויערט איבער 18 וואכן
זיך ענליך געשעטלט געווארען, האבען
זיך באקומען אין א מעלענראמע פון
יידן-פרעזידענט מאקס גארענשטיין,
אראבנעמען מיטוואך, שבעס אין
זונט, ווען דער לעצטער נומער, "נע-
עכטיקייט" איז שוין געווען אפגע-
דראקט. די מעלענראמע איז א קורצע
זין לעזט זיך ווי פאלגט:

א.ב. בארא, 3 וועלט 16טע סט.

דער סטרייק געסטעלט. מיר האָ-
בן געשלאָסען אַ צופרידענשטעלענדען
גרימעס. די סטרייקקאָמיטע האָט
ווייטשמיטן גענועהייסען דעם אַגרי-
ענט. די סטרייקער האָבן געהאט אַ
פּעצעלען מיטינג, האָבן געשטימט
זיכער דעם אַגרימענט וואָך אַ נעהיי-
ען באלאָט און האָבן איהם אַנגעזי-
ען. ווי זיינען צוריקגעקאָמען אַרביי-
ען אַלס ווינאָלייט און בראַווע קעמ-
ער. מעהר און אַ ברייט.

מאסם נאָרענשטיין.
אלזא, שוין מין דער טעלעגראמע
יז עס קלאָר, אז די בראַווע סטריקער
אָבען דעם שווערען קאמף נאָנץ עה

**א סאנפערעניץ פון די ליני פאר אינדוסטריעלע
דעמאקראטיע**

קוסיע וועגן ארבייטער בילדונג וועט זיך באטייליגען שוועסטער פאנאס מ. קאהן, סעקרעטערי פון דעם אינסערווישנאנאל ערוויקישטאנאל, דעפארטמענט; האריס פאלע, פון די "ניו סקול און סאשעל ינסטרוטש"; סוואן קינסבורי, פון דעם ברוי מאנער סאלעדוש; אלדזשערגאן ליע, פון די רעדנ סקול; ה. וו. ל. דאנא וועט זיין דער טשערמאן פון דער ויצונג. די ויצונג וועט זיך עפענען פרייטאג אין דערפריה, דעם 22טען יוני. אויף דער ויצונג וועלען ארומגעדערט ווערען אלע פראגען וואס האבען א שייכות צו "לייב באר ערוויקישטאן".

שבת וועט פארקומען די דיסקוסיע איבער ארבייטער-קאנטראל. אין דער דיסקוסיע וועלען זיך באטייליגען די פאלגענדע פערזאנען: מאקס ד. דעניש, מענעדזשינג עקזיטאד פון די "רושקאס" (שלום אויף זייט 16).

מיטוואך, דעם 20טען דרוון, וועט זיך
אפגען דער קאנסערענץ פון די "ליג
און אינווסטריעל דעמאָקראַטי", אן אַר-
אָניזאציע פון אמעריקאנער ליבעראלען
זיין סאָציאליסטען, וואָס פאַרנעמט זיך
מיט אַרבייטער ענינים. דער קאנסע-
רענץ וועט אָפּגעהאלטען ווערען אין קעמפ
עמימענט, פּאַרעסט פּאַרק, פענסילוויי-
יא, די זומער היים פון דער רענר סקול,
אַקס צעפּינט זיך גלייך לעבען די יוניטי
אוי פון אינווערע ווייסט און דעסמא-
ער.

דער הויפט פונקט איז דער טאנעם-
רדנונג פון דער קאנפערענץ וועט זיין :
די נעקסטע שריט אין אינדוסטריעלער
עמקארטאיע.
א צווייטער וויכטיגער פונקט איז:
טאנעם-רדנונג וועט זיין "די נעקסטע
שריט אין ארבייטער בילדונג". און אויך
ארבייטער קאנטראל". אין דער דריט-

אינהאלט-פארצייכנים

גערעכטיגקייט" נומער 24.

ווייט 2. די וועג. — מאַקס ד. דעניש. דער
הרגשניוועיטאָנס קאַפּיין אין באַלטימאָר
קלעקסרייד. — א באַלטימאָרער.

ווייט 3 מיטינג פון דושיינט באהער פון דער
קלוקסשכער יוניאן. — 7. לענגער.

אייס 4 די פאליטישע און סאציאלע געשיכטע
פון די פאראייניגטע שטאטען. — דר. י. ה.
קארמאן. עדיקיישאנאל נאמיצען.

זייט 5. יעדן מעסינטיק אין לעסטל 00. =
 ג. שעכטער. שלום פון זייט 1.
 זייט 6. טרייד און ארגאניזאציעס פראגען. בע-
 קאגל פאר פראגען - רויש העכער

7. שפענער (א בילד) — אברהם רייווען.
8. פון רעדאקטאר'ס גאטליכע.

זייט 10 אן - ארבייטער פריינט" פאר פשוטע
שען אינטערנאציאנאל - לעאן האז-
נאוויטש.

שער. — י. ב. ג.
— הענף פארר. — ב. מייסאן. קורץ און
י"ט 11. די טראגעדיע און די נחמה. — א. זעל-

ד'ין. פארזאמט (געדיכט) — אל. גוריה.
ו'יט 12. ענינים פון אונזער אינטערנעשאנאל
אין דער פרעסע. — 7. פינקעלשטיין. די

וואונדערליכע מאשינקע (פעליעסאן) —
דער לעבעדיגער.
זייט 13. קורצע שמועסן.

וְיִיט 14. שְׁלֹשָׁן מִן אֲדוּעֶרֶס יִמְעֻנְכֶם.
וְיִיט 15. אֲדוּעֶרֶס יִמְעֻנְכֶם.
וְיִיט 16. שְׁלֹשָׁן מִן וְיִיט 1. אִינְמֶרְנֶשְׁמֶנְכֶם

קאלענדאר. - ה' פקולטאט.

פינפטער פערטעליכער מיטונג פון אינווער דזשענעראל עקספּוּזיציע באַרד

ווערען אין קורצען, עס וועט אויף דעם מיטונג נישט פּענלען קיין ארבייט. עס וועט אפּשיר נישט שאַרען אויף דעם אויפּפּערזאָן צו משה'ן אויף נאָך עפּעס, ווי איהר וועט, אין דאָס דער צווייטער טער, רענעלער, פּערטעליכער מיטונג פון דזשענעראל עקספּוּזיציע באַרד, וואָס ווערט אָפּגעהאַלטען אין ניו יארק, א זאָך וואָס פּריהער האָט עס אפּשיר קיין מאל נישט פּאַסירט. יעדער מיטונג פון דעם באַרד פּלעט אָפּגעהאַלטען ווערען אין אַן אנדער שטאָרט, אין אַן אנדער קלאָזעלעטער.

די אורזאכע דערפון איז, וואָס די מעהרסטע מיטגלידער פון דעם באַרד נעפּינען זיך אין און ארום ניו יארק, ווי פונקט אזוי נאָך ווי דער פרעזידענט און סעקרעטאר זיינען פאַרנומען מיט אַ סך וויכטיגע יוניאָן-אַרבייט, און מען קען זיך נישט פאַרניינען די צייט אויף ארויסצו-פאַהרען. די ארבייט אין דעם הויפּט צענטער, ניו יארק, פאַרערט מען זאָל זיין אויפ'ן פּלאַץ, און דעריבער ווערט דער פּי-טונג אָפּגעהאַלטען אין ניו יארק, אין דעם קאָנסילידירט פון אונזער אינטערנאַציאָנאַל בילדינג, נומער 8 וועסט 16טע סטריט, איינצעלנע פּערזאָנען, אזוי נאָך ווי אַרנאָ-ניאָזאָנעס, וועלכע האָבען צו שיקען צו שריפטען צו דעם מיטונג, זיינען נעכטען דאָס גלייך צוצושיקען צו סעקרעטער באַ-ראָך, טאקע אויף דעם וועלכענען אַרנאָ-ניאָזאָנעס ווערען צו שטארקען די אַר-נאַציאָנאַלע דאָרט וואו זי דאָרף געשטארקט

(שלום פון זיין 1.)

פראנצן און פראנצעלען פון דער לעצטער צייט.

אַט א שטיינער ווערט אין דער לעצטער צייט פיל גערעדט וועגן דער "דזשענעראל פראנצ" וואָס ווערט פּלעט שטערען און שאַרפּער אין דער קלאָז-אינדוסטריע פון ניו יארק, און אויך אין די אנדערע קלאָז-מאַרקעטס. וואָס ווייטער ווערט פּלעט בילדער די פראנצ: ווי באקומט מען א בעסערען קאָנטראָל איבער די קלאָז-באַנדרעלס פון די דזשענעראל אין טרייד? אין איהר דער פראנצ וועט מען מוזען נע-פּינען א פאַסיגען ענטפער. און אויף דעם מיטונג פון דזשענעראל עקספּוּזיציע באַרד וועט די פראנצ נאנץ ברייט ארום צו געפּינען דעם ריכטיגען ענטפער אויף דער פראנצ.

דאן קומט די אַלטע, אַבער שטענדיג נייע פראנצ — אַרנאַניאָזאַציאָנאַל-אַרבייט. באַרד קומט אָן דער נייער ביזנעס-זאָל אין די מעהרסטע פון אונזערע טריידס. צו זאמען מיט'ן נייעם סעזאן קומט אויך אַן אַ באַנייאָנג פון דער אַרנאַניאָזאַציאָנאַל-טיגקייט צווישען די אַרבייטער פון אַלע צווייגן אין דער ליידס גאַרמענט אינ-דוסטריע. און איהר מענט זיין נאנץ ווי כער, — די פראנצ וועט אויף דעם מיטונג באקומען די פולע אויפמערקזאַמקייט; אַלץ וועט נעמטן ווערען צו שטארקען די אַר-נאַציאָנאַלע דאָרט וואו זי דאָרף געשטארקט

דער יום-טוב פון רעליג ארבייט אין פרעסער לאקאל 35

(שלום פון זיין 1.)

נאָך נעכען אייך האָט זיך שוין געפונען א צווייטע פאַרט, וואָס האָט געהאַט אין טיטעמאָדאָנטישן מכל טוב, עסען און טרינקען, און מען האָט אייך מיט'ן גרעס-טען פאַרגעניגען מיכער געווען מיט אַלע גוטע זאַכען צו דערפֿוויקען דאָס האַרץ. און ביי מאַנכע פון אָס די גאַסטפֿריינד-ליכע מענטשן האָט איהר אַליין געקאָנט זיך אויסקרייבען וואָס איהר ווילט.

אויף איין פּלאַץ איז געוועזען א מיט-גריד פון לאָקאַל 35, דאָרט זיך מיט'ן נאָמען דובנאָו, וואָס האָט געהאַט מיט זיך א נאָמען, "אַדעסער רעסטיראַנט". ווער עס איז דאָרט צוגעקומען פון זיינע פריינד און באקאַנטע, האָט ער אויסגע-רעכענט א גאַנצע "סעניו" און מען האָט זיך געקאָנט אויסקרייבען פון א "געברא-טען פּופיקע", א געפילט העלעלע און געבאַקטע פּיץ, ביי געפילטע מילך, "גראַניטע" און נאָך אנדערע זעלכע גע-ריכטען. און דערביי האָט אויך נישט גע-פילט א טרונק צו טאָן. עס איז געווען פון אַלעם גוטען און וואָס איינער האָט געוואָלט, האָט דער מאַן מיט זיין פֿרוי אויסגעטיילט.

מיט איין וואָרט, דער גייסט, וואָס עס האָט געהערשט אויפ'ן שיה איז גע-ווען דאָס העכסטע אויסדרוק פון פריינד-שאפט און ברידערליכקייט.

לאָקאַל 35 האָט צו דעם יום-טוב איינגעלאָרען אַלע אינטערנאַציאָנאַל לאַ-קאַלס און דזשיאַנט באַרדס פון ניו יארק און די אַלע אַרנאַניאָזאַציאָנעס האָבען דאָרט געהאַט דעלענאַציעס.

עס איז דאָרט, פאַרשטעהט זיך, אויך געווען פאַרשטאָנען דער דזשענעראל אַפּיס פון אונזער אינטערנאַציאָנאַל מילא, פרעזידענט זינמאן, איז ער דאָך געווען איינער פון די הויפט מחותנים אויף דער שמחה. האָט ער דאָך די רעליג ארבייט אין דער יוניאָן אָנגעפאַנגען! עס איז אויך אָנוועזענער געווען סעקרעטער באַראָך, ווייט-פרעזידענטין פאַניאַ מ. קאָהן און ווייט פרעזידענט ה. סקולמאַן.

די רעדאַקציע פון "נערעכטיגקייט" איז געווען פאַרשטאָנען דורך ש. יאָנאָוו-סקי און ל. פינקעלשטיין.

די רעדאַקציע פון "פאַרווערטס" איז געווען פאַרשטאָנען דורך איהר, "לייבאַר עדיטאָר", גענאַסע ה. לאַנג.

צום שלום דאָרף געזאָגט ווערען, אַז די רעליג קאָמיטע פון לאָקאַל 35 טיילט אויך אויס סוואווענירס צו איהרע מעמ-בערס. יעדער מעמבער פון דעם לאָקאַל קאָן באקומען א שעהנעם פאַקעט-בוך און אַן אינטערעסאַנטען, שעהנען-געדענקען בוך, צעהן יאָהר ברידערליכע הילף אין לאָקאַל 35, אין וועלכען עס איז דאָ א סך גוטער לעזער-שטאָף און באַגרייכונגען. די סוואווענירס זיינען צו באקומען אין אַפּיס פון לאָקאַל 35, 228 מע 2 עוועניו, קאָרנער 14טע סטריט, ניו יארק.

א סטעף רעפּאָרטער.

נאָך זיך צוביסלאַך ארויסגעהן, איז זי צו-נעקומען צום דאָס 10 אויפגאָר, און ערשט דעמאָלט איז דער פּלאַץ וואו זי האָט גע-דאַרפט זיך שטעלען געווען פאַרנומען מיט א צווייטער עקספּוּזיציע, און מען האָט געמוזט אָפּוואַרטען ביז יענע שיה איז אָפּגעקומען. צוליב דעם האָט זיך דער נאנצער עולם אָנגעקריבען ביים דאָס און עס איז נאָכדעם געוואָרען א געדרינגט ווען מען האָט אָנגעפאַנגען ארויסגעהן אויף דער שיה. אין דעם געדראנג האָר בען דערווייל זיך ארויפגעכאַפּט אויף דער שיה עטליכע הונדערט מיטגלידער, וואָס האָבען זיך פריהער נישט באַזאָרגט מיט טיקעטס און דאָס האָט געמאַכט, אַז אויף דער שיה האָט שוין נישט געקאָנט זיין אזוי באַקוועם ווי די פאַראַנישטאַלירטע פון דעם עקספּוּזיציע האָבען געוואָלט.

אַזאָ, אין נאָמען פון דער אַראַנזשיר-מענט קאָמיטע פון לאָקאַל 35, בעטען מיר ענטשולדיגונג אַלע די וואָס האָבען גע-האַט אַביסעל אומאַנגענעמליכקייט ביים ארויסגעהן אויף דער שיה.

זאָל דאָ געזאָגט ווערען דאָס מאַנכע מיטגלידער האָבען טאקע אַביסעל "גע-נאַמבעלט", ווען מען האָט זיך געשטופּט צווייטענען אויף דער שיה. אַבער די "גראַמבליערי" איז באַרד פאַרשוואַנדען, ווען מען איז אַרויף אויף דער שיה און אין פנים האָט גענומען בלאָזען דאָס מיל-דע ווינטעל, וואָס הענגט תמיד איבער דעם האָרסאָן ריווער. די קיהלע לופט האָט באַרד אָפּגעקרייכט די צעהלעטע גע-מיטהער און אַלע אויף דער שיה זיינען באַרד געוואָרען גוטמוטיג און פריילאך. דער אמת איז, דאָס דער עולם האָט זעהר גוט פאַרבראַכט. אויף דער שיה האָט געהערשט די גרעסטע פריינדליכ-קייט, וואָס מען קען זיך נאָך פאַרשטע-לען.

כאַמט אויף דער שיה זיינען געווען אַרום פיר טויזענד מענטשן, מענער, פרוי-ען און קינדער, האָבען אַבער אַלע זיך גע-פיהלט ווי אַ יוֹן גֵּר וִי ס ע מ ש פ ח ה, צו מען האָט זיך יאָ גע-קאָנט פערענליך אָדער נישט. אַלע אויף דער שיה זיינען געווען דורכגעדרונגען מיט אַ הייסט פון אייניגקייט און ברידער-ליכקייט און אַלע האָבען זיך געפיהלט ווי אמת'ע ברידער. טאָמער האָט ווער נישט מיטגענומען גענוג צום עסען אָדער טרינקען, האָט מען נישט געדאַרפט דאַנה'ן.

די ארנאניאציע ביי די שיקאגא דרעסמאכער וואקסס און שטארקט ויד

צושטעלען יוניאָן-באַדרינגונגען, און עס וועלען זיך דאָרט געוויס געפּינען קלאָז-מאַכער, וועלכע האָבען שוין אמאָל פאַר-זוכט דעם טעם פון יוניאָן-באַדרינגונגען אין שאַפּ, וואָס וועלען איהם העלפען אין דער ארבייט. און מיר האָבען דאָס פולע גלויבען, דאָס אויך פון טאלידא וועלען מיר אין ניכען הערען גוטע נייעס.

א בליק אין קליולאנד.

ווי אונזערע לעזער ווייסען, איז ווייט-פרעזידענט פערעלשטיין פריהער געווען דער מענעדזשער פון דער קלאָזמאַכער יוניאָן אין קליולאנד. איצט פאַרנעמט דעם אמת אָנגעדערט. קליולאנד געהט אבער אריין אין דער טעריטאריע וואָס איז אונטער'ן אויפזיכט פון דעם אינ-טערנאַציאָנאַל וועסטערן דעפאַרטמענט און בירדער פערעלשטיין איז דאָרט גע-ווען לעצטע וואך, כאפּען א בליק וואָס עס הערט זיך. ער האָט דאָרט גע-האַט א מיטונג מיט די בעאמטע פון דער יוניאָן, און אויך מיט די בעאמטע פון די מאַנופּעקטשורערס אס'ן.

אין דער זעלבער צייט האָט ער דאָרט געמאַכט אראנזשמענטס אַנצ' פאַנגען אן אַרנאַניאָזאַציאָנאַל-קאָמיטע פון אַרנאַניאָזאַציאָנעס די נישטאַרנאַניאָזאַטע קלאָז שפּעצער, וועלכע זיינען אויסער דעם קאָנטראָל פון דער יוניאָן. ער וועט אין ניכען זיין דאָרט נאָך אַמאָל אָנצושטע-לען דעם קאָמיטע.

(שלום פון זיין 1.)

יאר פון שטאַרט, און ער האָט איהם באקאנט געמאַכט מיט דער לאַנגע. ער האָט פאַרלאנגט פון איהם, דאָס די פאליציי זאָל פאַרטרייבען די גיינגס-טערס פון שאַפּ דיסטריקט וואָס די בא-לעבאַטס שטעלען אָן, און דער מעיאר האָט פאַרשפראכען, דאָס ער וועט זעהן די ארבייטער זאלען באקומען "פּעיר פליי". דאָס הייסט, זיי זאלען נישט פאַרשאַלגט ווערען פון קיינעם. עס בלייבט אַלוא, צו זעהן, צו עס וועט טאקע זיין אזוי ווי ער האָט פאַר-שפראכען.

די קלאָז מאַכער אין טאָ-לידא.

דעם פרייטאָג, דעם 8טען דושון, וועט ווייט-פרעזידענט פערעלשטיין אַן-קומען אין טאָלידא, וואו ער וועט זיך נעמען איינשטעלען אן אַרנאַניאָזאַציאָנאַל-קאָמיטע צווישען די קלאָזמאַכער. אין טאָלידא זיינען דאָ אַרום 7 הונד-ערט קלאָזמאַכער. די יוניאָן איז א פאַר'האַלטע. פון רענעלע ארבייטס-שטונדען ווייט מען נישט. יעדער ארבייט ווייט ער וויל, די אפּערייאַטאָר אר-בייטען מיט מיידלעך-אַרויסהעלפער און מען שקלאפט אויף וואָס די וועלט שמעט. בירדער פערעלשטיין וועט דאָרט אַנפאַנגען א באוועגונג אויף איינ-צושטעלען די קלאָזמאַכער פון דער לעצטער צייט.

פרעזידענט זינמאן אדרעסירט א מיטונג פון קלאָזמאַכער אין באַלטימאָר

(שלום פון זיין 1.)

דער יוניאָן וועלען אַליין מוזען אַביסעל צוואַרטייטען אויף דעם אַרנאַניאָזאַציאָנאַל פּעלד אויב זיי ווילען די אינטערנאַציאָנאַל נאָל זאָל זיי העלפען. זיי אַליין דאָרף פּען א פריהער ארויסווייזען וואָס זיי זיינען גרייט צו טאָן כּדי צו זיין גוט אַרנאַניאָזירט, אַזוי צו געניסען די בענע-פיטס וואָס א נישט-אַרנאַניאָזירטע יוניאָן נישט די ארבייטער.

אונזער אינטערנעשיינאַל — האָט ער ווייטער ערקלערט — וועט דאָרט פאַרט-זעצען דעם אַרנאַניאָזאַציאָנאַל-קאָמיטע, און וועט נישט פאַרעקלענען צו נעהמען די ריכטיגע שטעלונג וואָס וועט זיין נויטיג. אבער די קלאָזמאַכער דאָרף טען, וועלכע ווילען זיך פאַרבעסערען די לאַנגע, דאַרפּען נישט שלאָפּען, זיי דאַרפּען צווייגען א האַנד צום ראָד און העל-פּען מיט וואָס זיי קאָנען נאָך דעם אַרנאַניאָזאַציאָנאַל קאָמיטע. עס איז צו האָפּען, דאָס די קלאָז מאַכער פון באַל-טימאָר וועלען פאַרשטעהן דעם ריכטיגען זיין פון די ווערטער און זיי-וועלען זיך נעהמען מיכטיג צו דער ארבייט צו פאַרשטאַרקען די יוניאָן.

א חוץ פרעזידענט זינמאן, האָבען דעם מיטונג אדרעסירט בירדער מאַקס אמדור פון פילאדעלפּיא; בירדער נאָלד-בערג, אונזער אַרנאַניאָזירט אין באַלטי-מאָר; דער אינטערנאַציאָנאַל אַרנאַניאָזירט פון יאָרק, פּענסילווייניאַ. כּר. ברייטשטיין, ביזנעס איידזשענט פון דער יוניאָן, איז געווען דער משטראָן.

אינטערנעשאנאל קאלענדאר פון ה. סקולמאן

היינטיגע וואך מיט 12 יאָהר צוריק די קלאָזמאַכער פון קליולאנד שטעלען אַרויס פאַרענוגען צו זייערע בעליהבתים. ניו יארקער קלאָזמאַכער זאנען צו 15 פאַרזעצט פון זייערע ווייזשעס אַלס שטיצע אין פּעל פון א סטרייק.

פּרעזידענט ראָזענבערג, סעקרעטער דייטש, ווייט-פרעזידענט פּאַליאָקאוו און גענאַסע מאיר לאַנדאָו געפּינען זיך צוליב דיעזע צוועק. אין קליולאנד.

* * *

קלאָזמאַכער דושינג באַרד, ניו יארק, פיהרט איין די דרייט-אַנאַליכע וואַרקלינג פאַרד.

* * *

דערפאַר וואָס מר. סאַפּין, א מאַנופּעקטש-רער פון ליידס ווייסעס, פון 345 וועסט בראַדוויי, האָט באַשולדיגט די ארבייטער אין צווינג'נען צוויי ווידענע, "פאַנאָמען", זיינען די בעלי-מאכות אַרויס אין סטרייק און בא-שלאסען נישט צו געהן צוריק ביז וואנען די פירמע וועט נישט באַזאָהלען די 25 דאלאַר שטראַף, וואָס די יוניאָן האָט אויף איהר ארויסגעלייגט.

* * *

לאָקאַל 25 באַשליסט, דאָס אַלע ווייטפאַ-כער זאלען נישט ארבייטען שבת נאָך איינס אַהר דורך די מאַנאַסען דושון, דושוויי און אוינסוס.

* * *

די פילאדעלפּיער לאַפּאַלס קלאָז, סקוירס אַפּערייאַטאָרס און פרעסערס לאָקאַל 2, קלאָז און סקוירס קאָמערס לאָקאַל 58 און קלאָז סקוירס פּינישערס לאָקאַל 80 אַרנאַניאָזירט זיך אין א דושינג באַרד און די פּאַנעגער בא-שטע ווערען דוועלחט. דאָס קען, מער-פּען, לאָזיס זאָהן, ווייטשערפּאַן; סיימאן דייזשורטאָן, סעקרעטער און דושינגע ראָזע-טאָל, פּרעזידענט.

די באַרד ווערט אינטאַלירט ביי די ווייט-פרעזידענט פּאַליאָקאוו און קליינמאַן.

פרעגט אייער שכן אין שאפ

צי ער ערהאַלט די "גערעכטיגקייט" יעדע וואך, אויב נישט, זאָגט אים, וואָס ער דאַרף טאָן אום ער זאָל דאָס יא קריגען.

טהוט דאָס צוליב זיך

ווייל ווען איינער לייענט נישט די "גערעכ-טיגקייט" ווייט ער נאָמירליך נישט וואָס עס טוט זיך אין זיין יוניאָן און אין אַלע אַנדערע יוניאָנס, און מיט אזא איינעם איז אויף אזוי פיל שווערער זיך צו פאַר-שטעהן און מאַנכעס מאל אונטעגליך אויסצוקומען.

אויב איינער קריגט נישט די "גערעכטיג-קייט", אין אַלעם וואָס עס דאַרף געפאָן ווע-רען איז זיך ווענדען צו דעם סעקרעטער פון לאָקאַל, אדער שרייבט דירעקט צו